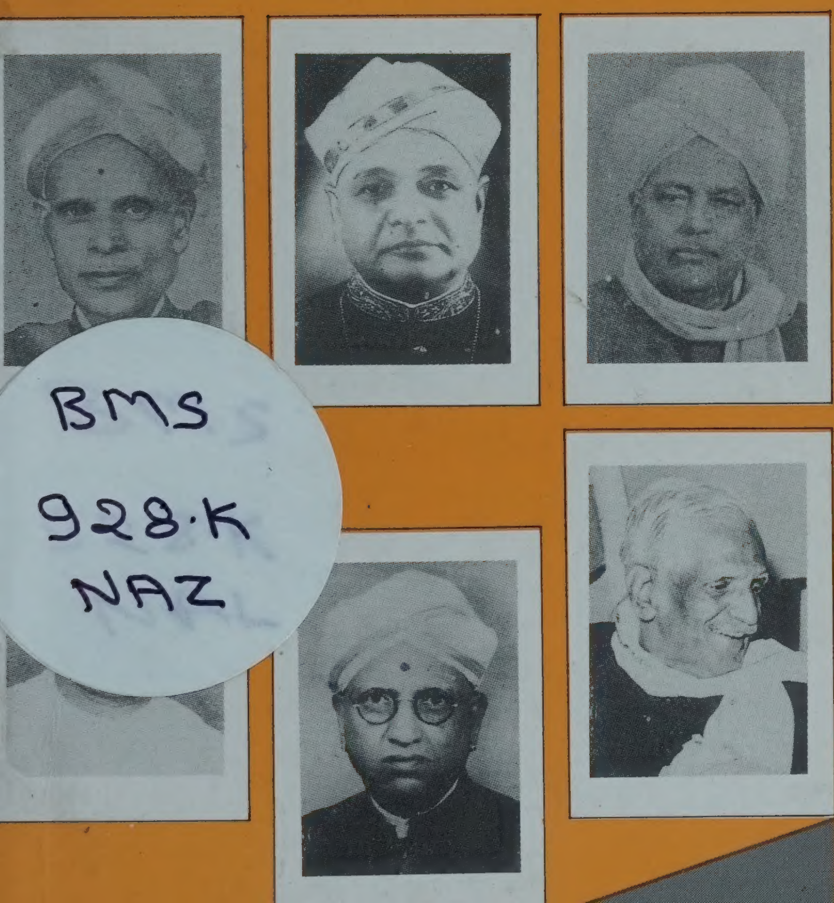
ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ

ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಪ್ರೊ. ಎಮ್. ನಜೀರ್ ಅಹಮದ್

૧૬૨૩૪

૬-૯.૨૦૦૪

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ

ಎಮ್. ನಜ಼ೀರ್ ಅಹಮದ್

ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ತುಮಕೂರು

B.M. SHREE (Life Sketch of B.M. Shreekantaiah), By M. Naẓeer Ahamed, Pub. by B. Veerabhadraiah, President, Jilla Kannada Sahitya Parishat, Vinobanagar , Tumkur. - 572 101

Pages VIII + 174 Price : Rs. 35/

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೯೭

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೩೫/-

ಛಾಯಾಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ:
ವರ್ಷಿಣಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು - ೪೦ ✆ : 3402575

ಮುದ್ರಕರು :
ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
೨೨, ೨ನೇ ಮೈನ್, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ
ವಿಜಯನಗರ ೨ನೇ ಹಂತ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೪೦ ✆ : 3302417

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಪವಿತ್ರ ಮಾತೃಸಂಸ್ಥೆ ; ಕನ್ನಡ ನಾಡು - ನುಡಿ- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿರುವ ಮಹಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆ. ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ,, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ, ಎಂ.ಆರ್.ಶ್ರೀ, ಮಾಸ್ತಿ, ಎಲ್. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಅ.ನ.ಕೃ, ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ - ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಅಧಿದೈವ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪೀಠವಿದು. ನಾಡಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಟಿಬದ್ಧವಾಗಿ, ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾಗ್ಯದ ತವರು ಈ ಮಹಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಇದಕ್ಕೆ ೮೨ ವರ್ಷಗಳ ಸಮೃದ್ಧ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ.

ಈ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕಳೆದ ೨೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಾವು ಅದರ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕ್ರೊಂಡಿರುವೆವು. ೧೯೯೭-೯೮ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಆಚರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವೆವು. ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ವಿಶೇಷೋಪನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಕವಿ - ಕಲಾವಿದರ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ನೆರವು - ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಈ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿರುವೆವು.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸಾಹಿತ್ಯ- ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ೨೫ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ

ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮಣಿಹ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಲು ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಈ ಅಸದೃಶ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಿನ್ನೆಯ ಮಧುರ ನೆನಪುಗಳು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೆಲುಕು ಹಾಕಲು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದವುಗಳೇ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ತರುವಂತವೇ. ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಆದರ್ಶ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾದವುಗಳೇ.

ನಾವು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆ ನಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕಿಗೆ ತೀರಾ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞರಾದ ತಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ದೊಡ್ಡದು, ನಾವು ತುಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಾದಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕಾಲದ ಪರಿಮಿತಿ ಚಿಕ್ಕದು. ಆದರೂ ನಾವು ಕಾರ್ಯ ಪೂರೈಸಿಯೇ ತೀರುವ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಮಣಿಹ ಪವಿತ್ರವಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೊಡುಗೈಯ ದಾನಿಗಳು, ನಾಡು- ನುಡಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕೈಗೂಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗೌರವಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಎಮ್. ನಜ಼ೀರ್ ಅಹಮದ್ ಅವರಿಗೆ, ಛಾಯಾಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿದ ವರ್ಷಿಣಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ನವರಿಗೆ, ಮುದ್ರಿಸಿದ ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಬಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ತುಮಕೂರು

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವ ಶ್ರೀಯವರ ಸತತ ಯತ್ನದ ಕಾಲ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವಕಾಲ: ಈ ಯತ್ನ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ನವಚೇತನವನ್ನು ತುಂಬಲು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಅವರ ದುಡಿಮೆಯಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಸೇವೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಟ್ರಾಜೆಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರು ಶ್ರೀಯವರು. ಅಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮೂರು ರುದ್ರನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ರನ್ನನ ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ ಒಂದು ದುರಂತನಾಟಕವಾಯಿತು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಮತ್ತು ಪಾರಸೀಕರು ಗ್ರೀಕ್ ಮಾದರಿಯ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುವು. ಅವರ ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಚರಿತ್ರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರೊಬ್ಬರ ಕೊಡುಗೆಗಳು. ವಿಮರ್ಶಕ ಲಯನಲ್ ಟ್ರಿಲ್ಲಿಂಗನ ಈ ಮಾತುಗಳು ಶ್ರೀಯವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ: “ಕಲೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳು ಕಲಾಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ... ಸ್ವತಃ ಕಲಾವಿದನನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಕಲಿಯಬಹುದಾದುದೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿಸಬಲ್ಲದೂ ಯುಕ್ತವೂ ಆಗಿರಬಹುದು.”

“ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತ” ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳು ೧೮-೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿಗಳು ರಚಿಸಿದವು. ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ “ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆಯ ನಾಯಕರತ್ನಗಳೆಂದು ಆದುಕೊಂಡವಲ್ಲ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪಿ, ನನ್ನ ಕೈ ಮೀರದುವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಗೀತೆಗಳಿವು.” ಆದರೂ

"ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ."

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಿನಿಂದ ಟೆನಿಸನ್‌ವರೆಗಿನ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಕವಿಯ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೂ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತ"ಗಳಲ್ಲಿದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಶ್ರೀಯವರ ಬಿನ್ನಹವಿದು: "ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಬಲವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮೂಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೆಸರು, ಭಾವ ಮುಂತಾದವು ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ, ಶೈಲಿ, ಛಂದಸ್ಸು, ಭಾವ, ರಸ- ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮೂಲಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನವನ್ನು ಮೀರದೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಛಂದಸ್ಸು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಛಂದಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೋಲಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ."

"ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತ"ಗಳ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಗೀತಗಳನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಲಿರಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಲಡ್ಸ್ ಎಂದ ಎನ್. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಶ್ರೀಯವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯವರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಪ್ರೊ. ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ: "ಶ್ರೀಯವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಮಹಾಕೃತಿಯೊಂದರ ಲಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಡಿಯಬಲ್ಲದು.... ಆದರೆ ತಾನೇ ಆ ಮಟ್ಟದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರದು." ಮಹಾಕೃತಿಯ ಲಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಡಿದು ಅದರ ಚೇತನವನ್ನು ಅರಿತು, ಕನ್ನಡ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆವಾಹನೆಮಾಡಿ ಅದರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡುವ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಚೇತನವೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಚೇತನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಯವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಆ ಮಟ್ಟದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಅನೇಕ "ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತ" ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವಿಮರ್ಶಕ ಕ್ಲಿಂಗೊಪುಲೊಸ್ ಭಾಷಾಂತರ ಕುರಿತು

ಹೀಗೆಂದಿದ್ದಾರೆ: "ಭಾಷಾಂತರದ ಗುರಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕಿಂತ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಭಾಷಾಂತರಕಾರನಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಮೂಲಕೃತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಾಧಾನದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನಾದರೂ ಅವನು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಾಗ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಯವರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಭಾಷಾಂತರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಾಧಾನ. ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ "ನನ್ನ ಮೇರಿ" ಯ ಮೂಲವಸ್ತು, ಭಾವ, ರಸ, ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮೂಲದ ಸೊಗಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಕಿತನಾಮ, ಸ್ಥಳನಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವ ಕವನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಕವಿಯೊಬ್ಬನು ಬರೆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕವನಗಳೆನ್ನಬಹುದಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು.

ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಕೊಲೆಗಾರರೆಂಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಗಾದೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ತಾವು ಈ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ: ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಳಸಿಂಗರಾಚಾರ್ಯರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳ ಜಾಯಮಾನ, ಸಾಮೀಪ್ಯ ಶ್ರೀಯವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ: ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ, ಭಾವ ಮತ್ತು ರಸ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಿತು: ಅವರ ಭಾಷಾಂತರದ ವಿಧಾನ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೀಗಿದೆಯೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ: (ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಪದ, ಪದಬಂಧ → ಪ್ರತಿಮೆ; ಸಂವೇದನೆ → (ಕನ್ನಡ) ಪದ, ಪದಬಂಧ.

ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಆಂತರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅರಿವು ಶ್ರೀಯವರ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಬುಕೊಟ್ಟಿತು.

ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು : "ನನಗೆ ಇದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪರಿಚಯದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು ತನ್ನ ಮೊತ್ತದಿಂದಲೂ, ಕಾವ್ಯ ಗುಣದಿಂದಲೂ, ಶೈಲಿಯ ಸಮತ್ವದಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಗುಣಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ." ಶ್ರೀಯವರ ಎರಡು ಸ್ವಂತ ಕವನಗಳು ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ : 'ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ' ಕವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಕವಿತೆಗಳು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಹೊರಬರಲು ಕಾರಣರಾದವರು ಮಿತ್ರರಾದ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯನವರು : ಅವರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಒತ್ತಾಸೆಗಳ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇಬೇಕಾಯಿತು.

"ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತ"ಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು **ಎಮ್. ನಜೀರ್ ಅಹಮದ್**

೨೫-೯-೧೯೯೭

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. - ಜೀವನ

ರಾಜಸೇವಾಸಕ್ತ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಬೆಳ್ಳೂರು ಮೈಲಾರಯ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಜನಿಸಿದ್ದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಪಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ. ತಂದೆ ಮೈಲಾರಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದು ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಎಫ್.ಎ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ನಡೆದು ಅವರು ಬಿ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪಡೆದರು. ೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಲ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಅವರು ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವೀಧರರಾದರು: ನಂತರ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಉತ್ತಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದ ಕಾರಣ ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿತರಾದರು. ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆದ ಅವರು ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೂನಿಯರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆದರು. ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಅವರ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು' ಪ್ರಕಟವಾದವು. ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆದರು. ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಗದಾಯುದ್ಧ ನಾಟಕಂ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು.

ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರಿಯರೂ ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರನೂ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ಪುತ್ರ ತಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬೇನೆ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿಯದೆ ಯಾವುದೋ ಔಷಧವನ್ನು ಹಾಕಿದುದರಿಂದ ಆತ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಇದಾದ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ - ಶ್ರೀಯವರ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ಮೂವ್ವತ್ತಾಗಿದ್ದಾಗ - ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯನ್ನು

ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಎರಡು ವಾರದೊಳಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಳಿಯಂದಿರ ಸಾವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ದುರಂತಗಳಿಂದ ಅವರು ನೊಂದರೂ ಧೈರ್ಯಗೆಡದೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಿಟ್ಟರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತು ಸಹಜವಾದ ಒಲವಿದ್ದ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲಕ ಐರೋಪ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದರೊಡನೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೂ ತೊಡಗಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದ ದುರಂತಗಳ ನಂತರ ಅವರ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾಯಿತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರೊ. ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀಯವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾನುಕಂಪದ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಅಲೆಯದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

೧೯೧೯ರಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜೂನಿಯರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಸೀನಿಯರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಈ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಛಲದಿಂದ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೨೭ರಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಶ್ರೀಯವರು ಗೌರವ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿತರಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು: ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದರ್ಜೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿ ನಿಯಮಿತರಾದರು. ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ 'ಪಾರಸಿಕರು' ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಮತ್ತು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತರಾದದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಂದ 'ರಾಜಸೇವಾಸಕ್ತ' ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮರುವರ್ಷ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಚ್ಚುಕೂಟವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಿತಾಮಹರೆನಿಸಿದ್ದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಂ. ಅಮೀರ್ ಹೀಗೆಂದಿದ್ದಾರೆ: "ಅವರು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದ

ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ, ಭಾಷಾಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ದೇಶಸೇವೆ, ರಾಜಸೇವೆ ಮತ್ತು ಈಶಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವರು."

೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಚರಿತ್ರೆ, ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ ಮತ್ತು ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಹೊಂಗನಸುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡವು. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಕಾಲ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿ ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕಹೊಂದಿದ ಅವರು ೧೯೪೬ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು: ಅವರ ಇಸ್ಲಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ.

"ಶ್ರೀ" ಎಂಬುದೊಂದು ಸಂಕೇತಾಕ್ಷರವಾಗಿದೆ. ಆ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಸೂಚಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಖಂಡಸತ್ವವೊಂದು, ಆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದು, ಅವರು ನಡೆದ ದಾರಿ, ಹೋದ ದಿಕ್ಕು, ಆಡಿದ ಮಾತು, ಹಾಡಿದ ಹಾಡು" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರ ಭಟ್ಟರು.

Lead Kindly Light

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಆ್ಯಂಗ್ಲಿಕನ್ ಚರ್ಚಿನ ಪಾದ್ರಿಯಾಗಿ ನಿಯಮಿತನಾಗಿದ್ದ ಜಾನ್ ಹೆನ್ರಿ ನ್ಯೂಮನ್ ೧೮೩೩ರಲ್ಲಿ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಲು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಹಡಗಿಗೆ ವಿಘ್ನವುಂಟಾಗಿ ಆತ ದೋಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದಾಗ ಅದೂ ಮುಳುಗಬಹುದೆಂಬ ಕಳವಳ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು: ಕುತ್ತದಿಂದ ಪಾರಾದ ನಂತರ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡ ಕವಿಯ ಚೇತನ ಈ ಕವನವನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು: ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರಾದುದು ದೈವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಎಂಬ ಅರಿವು ಆತನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಫೇರೊ ದೊರೆಯಿಂದ ಅಪಾಯಸನ್ನಿಹಿತವೆಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾದಿ ಮೋಸೆಸರಿಂದ ಅರಿತ ಯಹೂದ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೈವಾಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರಟಾಗ ದೇವರು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಒಂದು ಮೋಡದ ಸ್ಥಂಭದಂತೆಯೂ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರಿಯ ಮೋಡದ ಸ್ಥಂಭದಂತೆಯೂ ಅವರನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಹಳೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಜ್ಯೋತಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಅಥವಾ ಜ್ಯೋತಿಯ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಿಗೆ ಬರುವುದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ Lead kindly light ಎಂಬ ನಮ್ರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

Lead kindly light, amid the encircling gloom
Lead thou me on !

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಓಘವೂ ಅರ್ಥವೂ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ.

ಕರುಣಾಳು ಬಾ, ಬೆಳಕೆ, ಮುಸುಕಿದೀ ಮಬ್ಬಿನಲಿ,
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದ ಉಳಿದ ಚರಣಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

The night in dark, and I am far from home
Lead thou me on !

ಶ್ರೀ ಅವರು 'The night is dark' ಪದಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೂಪಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಇರುಳು ಕತ್ತಲೆಯ ಗವಿ, ಮನೆ ದೂರ; ಕನಿಕರಿಸಿ
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸೆನ್ನನು

ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದ 'ಕನಿಕರಿಸಿ' ಪದದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ನಮ್ರತೆಗೆ ಒತ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

Keep Thou my feet: I do not ask to see
The Distant Scene, - one step enough for me.

ಸಪ್ಯಕ್ಕೆ ಮಬ್ಬು ಮುಸುಕುತ್ತಲೇ ಇದೆ: ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಕ್ರಿಯೆ. ಶ್ರೀಯವರು Encircling Gloom ಪದಬಂಧವನ್ನು 'ಮುಸುಕಿದೀ ಮಬ್ಬಿನಲಿ' ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಭಾಷಾಂತರದ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕವಿ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜ್ಯೋತಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ: ಬೆಳಕು ಮೂರ್ತವಾಗಿ ಕರುಣಾಳು ಆಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಹೀಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ :

ಹೇಳಿ ನನ್ನಡಿಯಿಡಿಸು; ಬಲುದೂರ ನೋಟವನು
ಕೇಳೆನೊಡನೆಯೆ - ಸಾಕು ನನಗೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ.

ಯಾಚಕ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಾಗಿ 'ಹೇಳಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನನ್ನಡಿಯಿಡಿಸು' ಎಂದು ಮೊರೆಯಿಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಮೀಪದ ನೋಟವನ್ನು ಪ್ರದಾನಮಾಡಿದ ತಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ: 'ಬಲುದೂರದ ನೋಟ' ಅವನಿಗೆ ಪರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ರೂಪಕ : ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೇ ಕೇಳದಿರುವುದೂ ನಮ್ರತೆಯ ಲಕ್ಷಣ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯವಿದು :

I was not ever thus, nor pray'd that thou
shouldnt lead me on.
I loved to choose and see my path, but now
lead me on !
I loved the garnish day, and, spite of fears,
pride ruled my will ; remember not past years.

ಗತ ಅಹಂಭಾವದ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿದೆ : ತನ್ನಲ್ಲಾಗಿರುವ ಪೂರ್ಣಪರಿವರ್ತನೆ ಕುರಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ: ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಬರುವ ಅಳಲಿನ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂದ.

ಮುನ್ನೆ ಇಂತಿರದಾದೆ, ನಿನ್ನ ಬೇಡದೆ ಹೋದೆ,
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸು ಎನುತ.
ನನ್ನ ದಾರಿಯ ನಾನೆ ನೋಡಿ ಹಿಡಿದೆನು; - ಇನ್ನು
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸು ನೀನು
ಮಿರುಗುಬಣ್ಣಕೆ ಬೆರೆತು, ಭಯಮರೆತು, ಕೊಬ್ಬಿದೆನು;
ಮರೆದಾಯ್ತು; ನೆನೆಯದಿರು ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ Will ಅಥವಾ ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ದೇವತಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ : ಮಾನವನಿಗೆ ಮಿತವಾದ ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅದರ ನಿಲುವು.

ಕವಿಯ ಅಹಂಭಾವಕ್ಕೆ ಈ ಅವಕಾಶವೇ ಕಾರಣ. ಈ ವಿಚಾರ ಇತರ ದೇವತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ 'ಭಯಮರೆತು ಕೊಬ್ಬಿದೆನು' ಎನ್ನುವ ಪದಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಶ್ರೀಯವರು Will ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥವಿರುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ.

ಯಾಚಕ ದೇವರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ "ನೆನೆಯದಿರು ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲ' ಎಂದು ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯವಿದು :

So long Thy power hath blest me, sure it still
will lead me on,
O'er moor and fen, O'er crag and torrent, till
The night is gone;
And with the morn those angel faces smile
Which I have loved long since, and lost a while.

'ಭಯಮರೆತು ಕೊಬ್ಬಿದೆನು' ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ಆಗಲೂ ದೇವರ ಕರುಣೆ ತನ್ನ ಮೇಲಿದ್ದಿತೆಂದು ಯಾಚಕ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಇದರ ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗಿದೆ :

ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಲಹಿರುವೆ ಮೂರ್ಖನನು; ಮುಂದೆಯೂ
ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸದಿಹೆಯಾ ?
ಕಷ್ಟದಡವಿಯ ಕಳೆದು, ಬೆಟ್ಟಹೊಳೆಗಳ ಹಾದು,
ಇರುಳನ್ನು ನೂಕದಿಹೆಯಾ?
ಬೆಳಗಾಗ ಹೊಳೆಯದೇ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನೊಲಿದು
ಈ ನಡುವೆ ಕಳೆಕೊಂಡ ದಿವ್ಯಮುಖ ನಗುತ ?

ಈ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಚರಣದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರ್ಖನನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಕೊಡುವ ಪದ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ತನ್ನ ಗುರುತರವಾದ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕವಿಯ ಹಿಂದಿನ ನಡತೆ ಪಾಪಿಯೊಬ್ಬನದಲ್ಲ, ಮೂರ್ಖನದು. ಶ್ರೀಯವರ ಈ ಪದದಿಂದ ಈ ಚರಣದ ಅರ್ಥ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಢವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಗದ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ Moon, fen, crag, torrent ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ 'ಕಷ್ಟದಡವಿ, ಬೆಟ್ಟಹೊಳೆ' ಗಳಾಗಿವೆ: ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ' ನನ್ನದಾರಿಯ ನಾನೆ ನೋಡಿ ಹಿಡಿದೆನು' ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಉಂಟಾದವು ಈ ತೊಡಕುಗಳು. ಯಾಚಕನ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಅಂಧಕಾರ ಕವಿದಿದೆ: ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ; ಕರುಣಾಳು ತನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ದೈನ್ಯತೆಯೂ ಅವನಲ್ಲಿವೆ.

ಅವನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಈ ಅಂಧಕಾರ ಕಳೆದು ಬೆಳಗಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಂದು ತಾನು ಈ ನಡುವೆ ಕಾಣದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಸನ್ಮುಖಿ Angel Faces ಈಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು.

ಈ ಪದ ಬಂಧದ ಅರ್ಥ ಹಿಂದೆ ಯಾಚಕನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದವರು ಅಥವಾ ಆತನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆತ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅರಿತಿದ್ದ ಮುಖಗಳು. ಕವಿ ನ್ಯೂಮನ್ ಈ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಶ್ರೀಯವರು ಇದನ್ನು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ 'ದೇವಮುಖ' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ದೀನ ಯಾಚಕನಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುಚ್ಚಯ ಬಹಳ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಯವರ ಉತ್ತಮ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲೊಂದು (ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್) ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕಾಣಿಕೆ

ಕಾಣಿಕೆ ಶ್ರೀಯವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಸಂಕುಚಿತ ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಒಲ್ಲದ ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ 'ಭರತಮಾತೆಯ ನುಡಿ'

ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು: 'ಭರತಮಾತೆಯೆ, ಭರತಮಾತೆಯೆ, ಎಂದು ನೀ ತಲೆಯೆತ್ತುವೆ? ಎಂದು ನೀ ತಲೆಯೆತ್ತುವೆ, ಮಗುಳೆಂದು ನಗೆ ಮುಖಳಾಗುವೆ?" ಹೀಗಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಬ್ರಿಟನ್ನು "ಭರತಮಾತೆಯ ತಂಗಿ", "ಸನ್ನಿನಿಯ ತಂಗಿ": ಆಕೆ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆದ್ದು "ಒಲುಮೆಯ ಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊಸೆದಳು", ಇದು ಶ್ರೀಯವರ ನಿಲುವು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾದ 'ಕಾಣಿಕೆ'ಯನ್ನು ಕುರಿತು ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ ಅವರು "ಇದು ಇಂಪಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬಿಗಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶೃಂಗಾರರಸಪೂರಿತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಗಳು ಶೃಂಗಾರರಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೂ ತೋರಿಸಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ಕೃತಿಗಳು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿವೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಗಳು, 'ಕಾಣಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ: ಸರಳವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಾಯ್ನುಡಿ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕವಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೊದಲ ತಾಯ ಹಾಲ ಕುಡಿದು
ಲಲ್ಲೆಯಿಂದ ತೊದಲಿ ನುಡಿದು
ಕೆಳೆಯರೊಡನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ
ಮಾತದಾವುದು-

ಮತ್ತು

ನಲ್ಲೆಯೊಲವ ತೆರೆದು ತಂದ
ಮಾತದಾವುದು-

ಅಲ್ಲದೆ

ಸವಿಯಹಾಡ, ಕಥೆಯ ಕಟ್ಟಿ
ಕಿವಿಯಲೆರೆದು, ಕರುಳ ತಟ್ಟಿ,
ನಮ್ಮ ಜನರು, ನಮ್ಮ ನಾಡು

ಎನಿಸಿತಾವುದು-
ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳೆಂಬ ಕೋಡು
ತಲೆಗದಾವುದು-

ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ - ಗಂಭೀರತೆಯ ಪರಿಚಯ ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು
ನಮ್ಮ ತೋಟದಿನಿಯ ಹಣ್ಣು ;
ಬಳಿಕ, ಬೇರೆ ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣು
ಬಳಿಗೆ ಸುಳಿದಳು;
ಹೊಸೆದು ರಸದ ಬಳ್ಳಿ ಹಣ್ಣು
ಒಳಗೆ ಸುಳಿದಳು

ಈ ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಕವಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿದೆ :

ಪಡುವ ಕಡಲ ಹೊನ್ನ ಹೆಣ್ಣು,
ನನ್ನ ಜೀವದುಸಿರು ಕಣ್ಣು,

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಕವಿ

ನಲಿಸಿ, ಕಲಿಸಿ, ಮನವನೊಲಿಸಿ
ಕುಣಿಸುತಿರುವಳು.

ಆಕೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಮನರಂಜನೆಗಳ ಶಿಖರವನ್ನು ಕವಿ ಏರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಇವಳು, ಒಮ್ಮೆ ಅವಳು
ಕುಣಿಸುತಿರುವಳು.

ಹೀಗಾಗಿ ಕವಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಆಸ್ವಾದಿಸಿದ ರಸವನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಕವಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರ ಹಾರೈಕೆ ಹೀಗಿದೆ: "ಇತರ ದೇಶಗಳ ಕವಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ಸಹಜ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರದ್ಧೆ ಯಿಂದ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ, ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಣಬದ್ಧವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ವಹಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ

ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ತಾಳಲಿ." ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ, ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರುನೋಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು ಸಮರ್ಪಿತವಾದದ್ದು ಸಹಜ : To my students in the university of Mysore who believe in the blending of the souls of India and England - These verses affectionately are inscribed.

ತಮ್ಮ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರ ನಮ್ರತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ:

ಹೀಗೆ ನನಗೆ ಹಬ್ಬವಾಗಿ
ಇನಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನು ತೂಗಿ,
ಇವಳ ಸೊಬಗನವಳು ತೊಟ್ಟು
ನೋಡಬಯಸಿದೆ;
ಅವಳ ತೊಡಿಗೆ ಇವಳಿಗಿಟ್ಟು
ಹಾಡ ಬಯಸಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ತಿರುವು ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕವಿ ಶ್ರೀ ಅವರ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ:

ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಬೆರಗೆ ಇಲ್ಲಿ?
ಅರಿಯುವವರು ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿ
ಕಳೆಯ ಬೆಳಕು ಹೊಳೆಯಲೆಂದು
ದಣಿದುಹೋದೆನು.
ಬಡವನಳಿಲು ಸೇವೆಯೆಂದು
ಧನ್ಯನಾದೆನು.

"ಇವಳ ಸೊಬಗನವಳು ತೊಟ್ಟು" ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಕವಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ. ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಮತ್ತೊಂದು ಗುರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಸರು, ಭಾವ ಮುಂತಾದುವು ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು" ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ "ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದಪ್ರಯೋಗ, ಶೈಲಿ, ಛಂದಸ್ಸು, ಭಾವ, ರಸ- ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮೂಲಕವಿಯ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ತಾವು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಕವಿತೆಗಳ ಛಂದೋವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು "ಕನ್ನಡ ಜಾಯಮಾನವನ್ನು ಮೀರದೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಛಂದಸ್ಸು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಹೋಲಬಹುದೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೂ ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ."

'ಕಾಣಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಇಂಪು ಸರಳತೆಗಳೂ ಮಹತ್ಸಾಧಕನೊಬ್ಬನ ನಮ್ರತೆಯೂ "ಇನಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನು ತೂಗಿ" ನೋಡುವ ಧೈರ್ಯವೂ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

"ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರಾಸರಾಹಿತ್ಯದ) ಈ ಕೊರತೆಯು ಆಗೀಗ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು" ಎಂದ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ "ಕಾವ್ಯಗುಣವಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಸರಹಿತ ಪದ್ಯವು ಕಾವ್ಯವೇ ಅಹುದು" ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು "ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೊಂದು ಕೈಪಿಡಿಯಾಗಿ, ಅಕ್ಲಿಷ್ಟಪ್ರಸನ್ನ ಕಾವ್ಯಶೈಲಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು" ಎಂದ ಅವರ ಹಾರೈಕೆ ಇನ್ನೂ ಈಡೇರದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮತ್ತೊಂದು ಹಾರೈಕೆ ಈಡೇರಿದೆ: "ಹೊಸ ಕವನಗಳ ಓಂಕಾರದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ" ಯವರ ಈ ಶ್ರೀಕಾರವು ನಿತ್ಯ ನವೀನವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿ."

ಶ್ರೀಯವರ 'ಬಡವನಳಿಲು ಸೇವೆ' ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಸೇವೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ 'ಕಾಣಿಕೆ' ಯನ್ನು ಓದಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬರದು.

ಎರಡು ಮನಸ್ಸು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಎರಡು ಮನಸ್ಸು' ಕವನದ ಮೂಲ 'ಶ್ರೀ' ಯವರೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ Two Moods ಕವನದ ಅವರದೇ ಆದ ಭಾಷಾಂತರ. ಈ ಕವನದ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀ ಶಾ. ಬಾಲುರಾಯರ ಬಳಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಭಾಗದ ಮೊದಲ ಕವಿತೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಎರಡು:

ಹೋಗಬಾರದೆ ನಾವು-
ಅವನು ನಾನು!

ಆಗ ಜಗದಲಿ ದುಃಖ
ಸವೆಯಬಹುದು.

ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಪಾಲು ತನಗೂ ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗೂ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬ ವೇದನೆ ಕವಿಗೆ ಇದೆ: ನಿರಾಶೆ ಆತನನ್ನು ಕವಿದು ಜಗದಲ್ಲಿ ತಾವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ದುಃಖದ ಮೊತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಸಂಗಾತಿಯ ವಿಷಯವಿದೆ :

ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದವನವನು
ತಿಳಿಯದವನು

ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಶ್ಲೇಷಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸಂಗಾತಿಯ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಿದು. ನೊಂದ ಕವಿ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ: ಮನೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ.

ನನ್ನ ಮನೆ ಮನೆಯಾಯ್ತೆ?
ಕೆಳೆ ಕೆಳೆಯರೆ?

ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತಾಶರಾದ ಇಬ್ಬರ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರವಿದೆ:

ಬಾಳ ಬಂಡೆಗೆ ಬಡಿದು,
ಅಲೆ ಪೊಡೆದು, ಹೊಡೆದು
ಆಳದಲಿ ಸೋತಿಹೆವು
ನಿಲುವು - ಸಾವು!

ಇಬ್ಬರು ಜೀವಿಗಳೂ ಜೀವನದ ಜಡ ಬಂಡೆಗೆ ಬಡಿದು ನೋವಿನ ಅಲೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದು ಛಿದ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ತಮ್ಮ ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಲು ಇರುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ ಸಾವೇ ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕವನದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಗೆ ತನ್ನ ನಿರಾಶೆಯ ಕಾರಣದ ಅರಿವಾಗಿದೆ :

ಕ್ಷಮಿಸು, ಧೀರರ ದೇವ,
ಹೇಡಿಯೆದೆಯ;

ನೊಂದು ಸೊಕ್ಕಿದ ಮರುಳ
ಕೀಳು ಬಗೆಯ

ನೋವೂ ಒಂದು ವಿಧದ ಮದ, ಹೇಡಿಯೆದೆಯನ್ನು ಆವರಿಸುವ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬುವ ಒಂದು ಮನೋವಿಕಾರ. ದೇವನೊಲಿಯುವುದು ಧೀರರಿಗೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕವಿ ತನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯದ ಉಸಿರನ್ನು, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತುಂಬುವಂತೆ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಹತಾಶ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದಂತೆ ಜೀವನ ಒಂದು ಬಂಡೆಯಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ರಣರಂಗ: ಅಲ್ಲಿ ಕಾದು ಜೈಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಕವಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ.

ಊದು ಉಸಿರನು; ತುಂಬು
ನಂಬಿಕೆಯನು
ಜೀವ, ಕಾಳಗ ಕಾದು
ಏಳು, ಗೆಲ್ಲು

ಪ್ರಾಯಃ ಈ ಕವನದ ಪ್ರೇರಣೆ 'ಶ್ರೀ' ಯವರ ಪುತ್ರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅಂಧತ್ವ: ಇಂತಹ ದುರಂತದಿಂದ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಅವರು ಕನ್ನಡಸೇವೆಗೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟದ್ದು ಸರ್ವವಿದಿತ. 'ಎರಡು ಮನಸ್ಸು' ಕಾವ್ಯ 'ಶ್ರೀ' ಯವರ ಯಶಸ್ವಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆ.

ಅಡವಿ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಮಹಾಶಯನ Under the Green Wood tree ಕವನದ ಅನುವಾದವಿದು. As you like It ಸುಖಾಂತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡ್ಯೂಕ್ ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನಿಕರೊಡನೆ ದೇಶಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಆರ್ಡೆನ್ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ: ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವವರು ಆಸ್ಥಾನಿಕರು.

ವನದಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯಲು ಅವರು ಕೊಡುವ ಆಮಂತ್ರಣವಿದು.

Who loves to lie with me,
And turn his merry note
Unto the Sweet birds throat
Come hither, come hither, come hither
Here shall he see
No enemy
But winter and rough weather.

ಅಡವಿಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯ ದನಿಗೆ ದನಿಗೂಡಿಸಿ ನಲಿಯಲಿಚ್ಛಿಸುವವನಿಗೆ ಅವರು ಆನಂದದಿಂದ ಕರೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ:

ಅಡವಿಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನೊಡನೆ ಕೆಡೆದಲ್ಲಿ
ಇನಿಯ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಲ
ತನ್ನ ಕೊರಲಲಿ ತಂದು ನಲಿವನಾರ್ರೈ-
ಇತ್ತಬಾ, ಇತ್ತಬಾ, ಇತ್ತಬಾರೈ
ಎತ್ತ ನೋಡಿಲ್ಲೆಲ್ಲ
ಮತ್ತೆ ಹಗೆಯೊಂದಿಲ್ಲ,
ಕೊರೆವ ಚಳಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲದಿಲ್ಲೈ

ಮೂಲದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಆನಂದಮಯ ಪದಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಆಸ್ಥಾನಿಕರು ಹಾಡುವ ಕೊನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ' ಅವರು ಇರುವ ಹಗೆಯೊಂದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬ, ಪಲ್ಲವಿಯಂತಿರುವ, ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಡಿನ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವಿದು :

Who doth ambition shun
And loves to live I' the sun
Seeking the food he eats
And pleased with what he gets
Come hither, Come hither, Come hither
Here shall he see

No enemy
But winter and rough weather.

ಸಂತಸಪಡುವವನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳಿವು:

ಆಸೆಬಲೆಯನು ತೊಲಗಿ
ಬಿಸಿಲ ಕಾಯುತ ಮಲಗಿ
ಉಣ್ಣುಣ್ಣಲೂಟವ ಕಂಡು
ತಣ್ಣನೆಯೇ ತಣಿದುಂಡು ನಲಿವನಾರೈ-

ಇಂತಹ ಸುಖ ಜೀವಿಗೆ ಗಾಯಕರು ಕೊಡುವ ಕರೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಹಾಡಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪಲ್ಲವಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ: ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದ ಈ ಕರೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಪ್ಪು ಯೌವನ

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ಕವಿಗೆ The Passionate Pilgrim ನ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಭಾಗದ ಭಾಷಾಂತರವಿದು.

ಕವಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪು ಮತ್ತು ಯೌವನಗಳ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವು ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾದವುಗಳೆನ್ನುತ್ತಾನೆ.

Crabbed age and youth, cannot live together;
youth is full of pleasure, age is full of care;
youth like summer morn, age like winter weather;
youth like summer brave, age like winter bare;

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಉಪಮೆಗಳು ರೂಪಕಗಳಾಗಿವೆ:

ನರೆಮುಪ್ಪು ಯೌವನಕೆ
ಒಲ್ಲದೊಡನಾಟ
ಯೌವನವು ಸುಮ್ಮಾನ
ಮುಪ್ಪು ಮಿಡುಕಾಟ
ಯೌವನವು ಸಿರಿ ಸುಗ್ಗಿ
ಮುಪ್ಪು ಬರಿ ಮಾಗಿ;

Youth is full of sport, age's breath is short;
Youth is nimble, age is lame;
Youth is hot and bold, age is weak and cold
Youth is wild and age is tame;

Sport ಪದಕ್ಕೆ ಶೃಂಗಾರ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನೆಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುವಂತಾಗಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ತಲೆದೂಗುವಂತಾಗುವುದು: ಈ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಯೌವನವು ಶೃಂಗಾರಿ,
ಮುಪ್ಪು ತಲೆದೂಗಿ
ಯೌವನಕೆ ಚೆಲ್ಲಾಟ
ಮುಪ್ಪಿಗುಸಿರೆಳೆದಾಟ
ಹುಲ್ಲೆನೆಗೆ ಯೌವನವು, ಪೆಚ್ಚು ಮುಪ್ಪು

ಯೌವನದ ಚುರುಕು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ 'ಹುಲ್ಲೆನೆಗೆ' ಯಾಗಿದೆ.

ಯೌವನದ ರಕ್ತ ಬಿಸಿ,
ಮುಪ್ಪೆಲ್ಲ ಕುಗ್ಗು ಕುಸಿ
ಎದೆಗೆಚ್ಚು ಯೌವನವು, ಪೆಚ್ಚು ಮುಪ್ಪು

ಯೌವನದ ಉಚ್ಛೃಂಖಲ ವೃತ್ತಿ 'ಎದೆಗೆಚ್ಚು' ಪದದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

Age, I do abhor thee, youth, I do adore thee;
O ! my love, my love is young;
Age, I do defy thee, O ! sweet Shepherd hie, thee,
For methinks thou stay'st too long

ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾದ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಇವು

ಎಲೆ ಮುಪ್ಪೆ ಸಾರತ್ತ,
ಯೌವನವೆ ಬಾರಿತ್ತ,
ಬರುವಳದೊ ಚಿಕ್ಕವಳು ನನ್ನ ಚೆಲುವೆ;

ಮುಪ್ಪೆ, ನಡೆ, ನಡೆ, ಒಲ್ಲೆ,
ಮುದಿಕುರುಬ ನಿಲ್ಲಲ್ಲೆ,
ಬಂದಳದೊ ಚಿಕ್ಕವಳು ನನ್ನ ಚೆಲುವೆ

ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಯ ಉದ್ಗಾರದ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ: 'ಬರುವಳದೊ ಚಿಕ್ಕವಳು ನನ್ನ ಚೆಲುವೆ' ಹಾಗೆಯೇ defy ಪದದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಘಾತವನ್ನು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ನಡೆ, ನಡೆ' ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. Shepherd ಇಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಪ್ರೇಮಿ. ಅವನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಕವಿಗೆ ಅನಿಸುವುದರಿಂದ ಅವನು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಕವಿ.

'ಶ್ರೀ' ಈ ಎರಡು ಚರಣಗಳನ್ನು 'ಮುದಿ ಕುರುಬ ನಿಲ್ಲಲ್ಲೆ' ಎಂದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕವನದ ಉಳಿದ ಭಾಗ ಮೂಲದ ಕವಿತೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ವಸಂತ

ಮೊದಲನೆಯ ಎಲಿಜಬೆತ್ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದ ಕವಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರ ಟಾಮಸ್ ನ್ಯಾಷ್ ಬರೆದ ಕವಿತೆಯ ಅನುವಾದವಿದು. ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಕವಿ ವಸಂತ ಋತುವಿನ ಸ್ಥಾನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

Spring, the sweet spring, in the year's pleasant king;
Then blooms each thing, then maids dance in a ring,
cold doth not sting, the pretty birds do sing,
Cuckoo Jug-Jug, pu-we, to-witta woo.

'ಶ್ರೀ' ಅವರು ಮೂಲ ಕಾವ್ಯದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಸಂತ ಬಂದ, ಋತುಗಳ ರಾಜ ತಾ ಬಂದ,
ಚಿಗುರನು ತಂದ, ಹೆಣ್ಗಳ ಕುಣಿಸುತ ನಿಂದ
ಚಳಿಯನು ಕೊಂದ, ಹಕ್ಕಿಗಳುಲಿಗಳೆ ಚೆಂದ

ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸವೂ ಮೊದಲ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಾದ ಪಲ್ಲವಿ ಕುಕೂ, ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲಕಲರವವೆಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಕಾರರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಈ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

The palm and may make country houses gay,
Lambs frisk and play, the shepherds pipe all day,
And we hear all birds tune this marry lay
Cuckoo, Jug-Jug, Pu-we, to-witta woo.

ಪಾಮ್ ಮತ್ತು ಮೇ ಮರದ ರೆಂಬೆಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳ ಅಲಂಕಾರದ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

ಕುರಿ ನೆಗೆದಾಟ, ಕುರುಬರ ಕೊಳಲಿನೂದಾಟ
ಇನಿಯರ ಬೇಟ; ಬನದಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳೂಟ,
ಹೊಸ ಹೊಸ ನೋಟ, ಹಕ್ಕಿಗೆ ನಲಿವಿನ ಪಾಟ,
ಕುವೂ, ಜಗ್ ಜಗ್, ಪುವ್ವೀ, ಟುವಿಟ್ಟವೂ!

ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಮೂಲ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

The fields breathe sweet, the daisies kiss our feet,
young lovers meet, old wives a - running sit,
In every street these tunes our ears do greet
Cockoo, Jug-Jug, pu-we, to - witta woo.

ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ನೆಲದ ಕಂಪು, ಪಾದಗಳನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವ ಡೇಸಿ ಪುಷ್ಪಗಳು ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಮಿಲನ- ಈ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿರುವರು:

ಮಾವಿನ ಸೊಂಪು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಯಲೆಲ್ಲ ಕಂಪು
ಗಾಳಿಯ ತಂಪು, ಜನಗಳ ಜಾತ್ರೆಯ ಗುಂಪು
ಕಿವಿಗಳಿಗಿಂಪು ಹಕ್ಕಿಗಳಲುಹಿನ ಪೆಂಪು
ಕುವೂ ಜಗ್ ಜಗ್, ಪುವ್ವೀ ಟುವಿಟ್ಟವೂ!

ಬಂದ ವಸಂತ - ನಮ್ಮಾ
ರಾಜ ವಸಂತ!

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಂತ್ಯವನ್ನು 'ಶ್ರೀ' ತಮ್ಮ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಕವನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕವನದ ಮೊದಲಿನ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ: ಇದರಿಂದ ಈ ಕವಿತೆ 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಸ್ವಂತ ಕೃತಿಯೆಂಬಂತಿದೆ.

ಹೊಳೆಕೆರೆ

ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ Written in March ಕವಿತೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಳೆಕೆರೆ ಎಂದು 'ಶ್ರೀ' ಯವರು ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಮತ್ತು ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಲಿರಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಲಡ್ಸ್ ಕವನ ಗುಚ್ಛದ ಪ್ರಭಾವ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರ ಮೇಲೆ ಗಣನೀಯ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಲಿರಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಲಡ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆದರು.

ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಲೇಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಸಾಧಾರಣ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಜನಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅವರದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಕಾವ್ಯರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿದ.

ಬ್ರದರ್ಸ್ ವಾಟರ್ ಎಂಬ ಸರೋವರದ ಅಡಿಯ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕವಿ ಈ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ.

The cock is crowing
The stream is flowing
The small birds Twitter,
The lake doth glitter
The green fields sleep in the sun;

'ಬೆಳಗಿ' ಎಂಬ ಉಪಯುಕ್ತ ವಿಶೇಷಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಚರಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು 'ಗಿಳಿನೆಗೆದು ಹಾರುವುದು' ಎಂಬ

ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಹಾಗೆಯೇ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಕುರಿತು ಇರುವ ಪಂಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸರೋವರದ ನೀರು ಹೊಳೆಯುವ ವಿವರ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಳೆ ಬೆಳಗಿ ಜಾರುವುದು
ಗಿಳಿ ನೆಗೆದು ಹಾರುವುದು
ಬೆಳೆದ ಹೊಲ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವುದು;
ತಿಳಿಯಾದ ಬಾನಿನಲಿ
ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲು ತೇಲುವುದು
ಮಳೆ ಸೋತ ದಳದಂತೆ ಕದ್ದಡಗಿತು!

ಮೂಲವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸ ಹೊರಟರೂ 'ಶ್ರೀ' ಅವರು ಪರಿಸರದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉಪಮೆಯೊಂದನ್ನು ಕವನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ: 'ಮಳೆ ಸೋತ ದಳದಂತೆ ಕದ್ದಡಗಿತು!'

ಮೂಲ ಕವನದಲ್ಲಿ ನಂತರ ಬರುವ :

Like an army defeated
The snow path retreated
And now doth fare ill
on the top of the bare hill

ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮದ ವರ್ಣನೆ ಇಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ವಿಷಯ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನುಭವಾತೀತವೆನಿಸಿರಬಹುದು. ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಈ ಸಾಲುಗಳು 'ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ' ವಿವರ ಕೊಡುವ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಚರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಮೂಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವು ಪೇಲವವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಕವಿ ಶ್ರೀಯವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

The oldest and the youngest
Are at work with the strongest;
The cattle are grazing
Their heads never raising;
There are forty feeding like one.

ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಈ ರೀತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿವೆ.

ಎಳೆ ಮುದಿಯರೊಂದಾಗಿ
ಕಲೆತು ಹೊಲಗೆಯ್ಮೆಯೊಳು
ನಲಿದುಲಿವ ನಗೆ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆಸೆವುದು

ಅಂತೆಯೇ ಮೂಲ ಕವನದ The plough boy in whooping - anon-anon; ಚರಣ 'ಕುರುಬಹೈದನು ಕೊಳಲನೂದುತಿಹನು' ಎಂದಾಗಿ ಪಶುಗಳ ಕುರಿತು ಇರುವ ಮೂರು ಪಂಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮೂಲದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿತ್ರವೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಸುಕಾಗಿದೆ:

ಕೊರಳೆತ್ತಿ, ಮೈಮರೆತು
ಹರಡಿದೆಳಹಸುರಾದ
ಗರುಕೆಯನು ಮೇಯದೆಯೆ ಮಂದೆ ಇಹುದು

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿ ನಾಡಿನ ಭೌಗೋಲಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿವೆ.

ಕವನದ ಅಂತ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

There's joy in the mountains;
There's life in the fountains;
small clouds are sailing
Blue sly prevailing;
The rain in over and gone.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂರು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿದೆ:

ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಲ್ಲಿ
ನೆಲದಲ್ಲಿ ಜಲದಲ್ಲಿ
ತಲೆದೋರಿತಾನಂದಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ

ಮೂಲದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕಾಣದೆ ಈ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ: 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಈ ಕನ್ನಡ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಮಳೆಬಿಲ್ಲು

ವರ್ಡ್ಸ್ ವರ್ತ್ ಕವಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಕಲಿತ ಭಾವಗೀತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು 'My heart Leaps up when I behold': ಇದು Rainbow ಅಥವಾ ಮಳೆಬಿಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಇದೆ. ಕವಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಕವಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಅದರಿಂದಲೇ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಕಾವ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತನ್ನ ಯಶಸ್ವಿಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯೂ ಒಂದು.

My heart leaps up when I behold
A rainbow in the sky;
So was it when my life began;
So is it now I am a man;
So be it when I shall grow old,
Or let me die;
The child is father of the man;
And I could wish my days to be
bound each to each my natural piety

ಭಾಷಾಂತರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ:

ಮುಗಿಲಿನಲಿ ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ಕಾಣುತಲೆ ನಾನು
ನೆಗೆದು ಕುಣಿದಾಡುವುದು ಹೃದಯ ತಾನು!
ಅಂತೆ ಇದ್ದುದು ಮೊದಲು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಂದು;
ಅಂತೆ ಇಹುದೀ ಮೆರೆವ ಯೌವನದಲಿಂದು;
ಅಂತೆ ಇರಲೆನಗಿನ್ನು ಮುಪ್ಪಿನಲಿ ಮುಂದೆ
ಅಂತಿರದೆ, ಸಾವು ಬರಲಂದೆ!

"ಬೆಳೆವ ಪೈರು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ" ಎಂಬರ್ಥ ಬರುವ, ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಗಳು ಆತನ ಶೈಶವದಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್‌ನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ಮನುಜನಿಗೆ ಮಗು ತಂದೆ - ನಾನದನು ಬಗೆದು
ಹೊಂದಿಸಲು ಬಯಸುವೆನು ದಿನಗಳನು ತೆಗೆದು
ಒಂದಕೊಂದನು ಪ್ರಕೃತಿ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಬಿಗಿದು

ಮನುಜನಿಗೆ ಮಗು ತಂದೆಯಂತೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರದಿರಲು 'ಮಗು ಮನುಜನ ತಂದೆ' ಪದಬಂಧದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂಲ ಚರಣದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವ ಕವಿಯ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುದ್ದಿನ ಕುರಿಮರಿ

ಈ ಕಥನಕವನ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ The pet lambನ ಭಾಷಾಂತರ. ಇದನ್ನು ಕವಿ Pastoral ಎಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿರುವ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಸರಳತೆ, ನೈಜತೆ ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧತೆಗಳ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ Lyrical Ballads ನ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಾರಣ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಜನಜೀವನದಿಂದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. 'ಶ್ರೀ' ಯವರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಸರಳವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿತು.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭಾವವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ :

The Dew was falling fast, the stars began to blink;
I heard a voice; it said, "Drink, pretty creature drink!"
And, looking o'er the hedge, before me I espied
A snow - white mountain - lamb with a maiden at its side.

Nor sleep nor kine were near; the lamb was all alone,
And by a slender cord was tethered to a stone;
with one knee on the grass did the little maiden kneel
while to that mountain - lamb she gave its evening meal.

ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅರ್ಥ, ನಾದ, ಲಯ ಸಾಮೀಪ್ಯಗಳು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ.

ಹಿಡಿದು ಮಂಜು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು, ಚುಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕುತ್ತಿತ್ತು;
"ಕುಡಿಯೊ, ಕಂದ, ಕುಡಿಯೊ" ಎಂದು ನುಡಿವ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು;
ತಿರುಗಿನೋಡಲೊಬ್ಬೆಯಾಚೆ, ಒಬ್ಬಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು
ನೊರೆಯ ಬಿಳುಪು ಕರಿಯ ಮರಿಯ ತಡವುತಿದ್ದಳು
ಕುರಿಗಳಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ನೆರೆಯೊಳಲ್ಲಿ ಮರಿಯದೊಂದೆ ಇತ್ತು;
ಕೊರಳಿಗೊಂದು ಸಣ್ಣ ಹುರಿಯ ಬಿಗಿದು ಕಲ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇತ್ತು;
ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ದಟ್ಟವಾದ ಹುಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಯೂರಿ,
ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಬಂದ ಮರಿಗೆ ತಿಂಡಿಯಿಡುತಲಿದ್ದಳು

The lamb, while from his hand he thus his supper took
seemed to feast with head and ears; and his tail
with pleasure shook
"Drink, pretty creature, drink," She said in such a tone
that I almost received her heart into my own.
"Twas little Barbara Lewthwaite, a child of beauty rare!
I Watched them with delight, they were a lovely pair,
Now with her empty can the maiden turned away;
But ere ten yards were gone her footsteps did she stay.

ಇವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಅಂಕಿತನಾಮ ಇಲ್ಲ - 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೆಸರು, ಭಾವ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಿವಿಯನಲುಗಿ, ತಲೆಯನೊಲೆದು, ಬಾಲವನ್ನು ಕುಣಿಸಿ, ನಲಿದು
ಅವಳ ಕಯ್ಯ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಸವಿವ ಮರಿಗೆ
"ಕುಡಿಯೊ, ಕಂದ, ಕುಡಿಯೊ" ಎಂದು ನುಡಿವ ದನಿಯ ಕೇಳಿದೊಡನೆ
ಅವಳ ಹೃದಯವೆನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಹೋಯಿತು
ಕಣ್ಣೆಗಂದವಾದ ಮಗುವೊ, ಮುದ್ದುಗಾರನಾದ ಮರಿಯೊ,
ಕಣ್ಣು ನೆಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನೊಲುಮೆಯಿಂದ ಜೋಡಿ ಚೆಲುವ;
ಕುಡಿಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಮರಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಹುಡುಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಳಾಗ
ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ, ಹಾಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು.

ಪುಟ್ಟಹುಡುಗಿ ಕುರಿಮರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮಾತುಗಳಿವು:

"Alas, the mountain tops that look so green and fair!
give heard of fearful winds and darkness that come here;
The little brooks that seem all pastime and all play,
When they are angry, roar like lions for their prey."

"Here thou need'st not dread the raven in the sky;
Night and day thou art safe- our cottage in hard by
why bleat so after me? Why pull so at thy chain?
Sleep and at break of day I will come to thee again!"

ಗಿರಿಯನೆತ್ತಿ ಏನು ಹಸುರು, ಏನು ಚೆಲುವು ನೋಡಲಯ್ಯೊ!
ಬರುವುವೆಂದು ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆನಲ್ಲಿ ಬಿರುಸುಗಾಳಿ ಮಬ್ಬು
ಎಳೆಯ ಮಗುವಿನಂತೆ ನಗುತ ನಗುತ ನೆಗೆವ ತೊರೆಗಳಲ್ಲಿ
ಮುಳಿಸು ಬರಲಿ, ಎರೆಗೆ ಹಸಿದ ಸಿಂಹದಂತೆ ಮೊರೆವುವು,
"ಎರಗಲಾರದಿರಲಿ ಹದ್ದು, ಅದಕೆ ಬೆದರ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ
ಇರುಳು ಹಗಲು ಭದ್ರವಿಲ್ಲಿ, ಹಟ್ಟಿ ಇಹುದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ
ಅಳುಕಿ ಏಕೆ ಅರಚಿಕೊಳುವೆ? ಹುರಿಯ ತುಯ್ದು ಹಿಂದೆ ಬರುವೆ?
ಮಲಗು ಕಂದ, ಬೆಳಕು ಹರಿದ ಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಣುವೆ"

ಕವಿಯ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ :

As homeward through the lane I west with lazy feet,
This song to myself did I often times repeat;
And it seemed, as I retracted the ballad line by line,
That but half of it was hers, and one half of it was mine
Again and once again, did I repeat the song
"Nay" said I" more than half to the damsel must belong
For she looked with such a look and spoke with such a tone
That I almost recieved her heart into my own.

ಶ್ರೀಯವರ "ಮೂಲ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು (ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರ)

ಅನುಸರಿಸಿದೆ" ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಇಂತಹ ಭಾಷಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಯ ಉತ್ತಮ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ತಳುಕಿ, ತಳುಕಿ, ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯುವಾಗ,
ಹಲವು ಸಾರಿ ಹಾಡನಿದನು ನನಗೆ ನಾನೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ;
ಪದವನೆಲ್ಲ ಪಂಕ್ತಿ ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಗುಚಿ ನೋಡುವಾಗ
ಪದದೊಳವಳದರ್ಥಮಾತ್ರ, ಅರ್ಥ ನನ್ನದೆನಿಸಿತು

ತಿರುಗಿ, ತಿರುಗಿ, ಪದವನಿದನು ನನಗೆ ನಾನೆ ಪೇಳಿಕೊಂಡೆ;
ಅರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಣ್ಣಪಾಲು ಎಂದು ತೋರಿತೇಕೆ ಎನಲು,
ಅವಳ ಕಣ್ಣ ನೋಟದಿಂದ, ಅವಳ ನುಡಿಯ ಮರುಕದಿಂದ
ಅವಳ ಹೃದಯವೆನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಹೋಯಿತು.

ಬಾನಾಡಿ

ಇದು ಶೆಲ್ಲಿ ಕವಿಯ To the Skylark ಕವಿತೆಯ ಭಾಷಾಂತರ. ವಿಮರ್ಶೆಯ ತೂಗುಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಖ್ಯಾತಿ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡರೂ ಈ ಕವಿತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಉತ್ತಮ ಭಾವಗೀತೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಮೇಲೇರಿ, ಮೇಲೇರುತ್ತಾ ಹಾಡುವ ಲಾರ್ಕ್ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಬಾನಾಡಿ.

ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ವಿಚಾರ ಪ್ರಧಾನ, ಭಾವಪ್ರಧಾನ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಮ್ಮಿಳನವಾಗಿರಬಹುದು. ಯಶಸ್ವಿಯೆನಿಸಿದ ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಹಜವಾದ ಘಟನೆಯಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕವಿತೆಯ ಮೂಲದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಘಟನೆ ಬಾನಾಡಿಯೊಂದರ ಹಾಡು ಅಥವಾ ಮೂಡಣ ಗಾಳಿಯಾಟವಾಗಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಗುರುತಿಸಿರುವಂತೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪದ ಮತ್ತು ಸಮುಚ್ಚಯಗಳು ಭಾವಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅರ್ಥದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆ, ವಿಚಾರಗಳು ಭಾವಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ. ಕವಿ ತನ್ನ ಭಾವಗಳು, ಭಾವ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಿಚಾರಗಳನ್ನು

ಬಾನಾಡಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾನೆ: "ತೋರಿ ದಿವಿಜರು ಸುಳಿವ ಬಳಿ, ಸುಖವುಕ್ಕಿ ಬಹ ನಿನ್ನೆದೆಯನು ಹಾರಿ ನೆನೆಯದ ಕಲೆಯ ಕುಶಲದ ಭೂರಿಗಾನದೊಳೆರೆಯುವೆ!" -(Thou) pourest thy full heart in profuse strains of unpremeditated art.

ಕವನದ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ಬಾನಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾನೆ.

Hail To thee, blithe spirit
Bird thou never wert,
That from heaven, or near it,
pourest thy full heart
In profuse strain of unpremeditated art.

Higher still and higer
From the earth thou springest
Like a cloud of fire;
The blue deep thou wingest,
And singing still dost soar and soaring ever singest!

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಜೈಕಾರದ ನೇರ ಸ್ವಾಗತದ ಬದಲು 'ಶ್ರೀ' ಯವರು 'ಹರುಷಮೂರುತಿ' ಯಾದ ಬಾನಾಡಿಯನ್ನು ಆದಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ: ಮೂಲಕವನದ ಪಂಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಚರಣಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಅರ್ಥ ಪಕ್ಷಿ ತನ್ನ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಯಾವ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹಾಡುವುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರು ನೀನೆಲೆ ಹರುಷಮೂರುತಿ?
ಹಕ್ಕಿಯೆಂಬರೆ ನಿನ್ನನು।
ತೋರಿ ದಿವಿಜರು ಸುಳಿವ ಬಳಿ, ಸುಖ
ವುಕ್ಕಿಬಹ ನಿನ್ನೆದೆಯನು
ಹಾರಿ ನೆನೆಯದ ಕಲೆಯ ಕುಶಲದ ಭೂರಿಗಾನದೊಳೆರೆಯುವೆ।

ಮೂಲದ Heaven ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗ ಪದದ ಬದಲು 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಅದನ್ನು 'ದಿವಿಜರು ಸುಳಿವ ಬಳಿ' ಎಂಬ ಸಮುಚ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಕೊನೆಯ ಸಾಲನ್ನು 'ಭೂರಿಗಾನ' ವಾಗಿಯೂ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಇವುಗಳ ಭಾವ ಸಾಹಚರ್ಯ ಬೇರೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅರ್ಥದೊಡನೆ ಇರುವ ಮೂಲದ ನಾದ ಮಾಧುರ್ಯ ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿಭಾಷಾ ವಿಶಾರದರಾದ 'ಶ್ರೀ' ಅವರಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ಅರಿವು ಈ ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು: ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಾನಾಡಿಯೊಂದಿಗೆ THE SKYLARK ಹೋಲಿಕೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಕವನದ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ಹೀಗಿದೆ.

ನೆಲವನೊಲ್ಲದೆ ಚಿಗಿದು ಚಿಮ್ಮುತ
ಮೇಲು ಮೇಲಕ್ಕೋಡುವೆ;
ಒಲೆದು ದಳ್ಳುರಿ ನೆಗೆದು, ಗಗನದ
ನೀಲಿಯಾಳದೊಳಾಡುವೆ;
ನಲಿದು ಹಾಡುತ ಹಾಡುತೇರುವೆ, ಏರುತೇರುತ ಹಾಡುವೆ.

ಬುವಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಿ ಮೇಘದೋಪಾದಿಯ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಉಪಮೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ: 'ನೆಲವನೊಲ್ಲದೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಮೂಲ ಚರಣದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ 'ದಳ್ಳುರಿ ನೆಗೆದು' ರೂಪಕದಿಂದ ಮೂಲದ ಅರ್ಥ ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ: ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

In the golden lightening
of the sunken sun,
over which clouds are brightening
Thou dost float and run
Like an unbodied Joy whose race is just begun.

ಮೊದಲ ಮೂರು ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದಚಿತ್ರವಿದೆ; ನಂತರ ಬರುವ ಉಪಮೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಬಾನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

ಬಿಳಿಯ ಮುಗಿಲನು ಬಣ್ಣವೇರಿಸಿ
ಕೆಳಗೆ ಹೊರಳುವ ಹೊತ್ತಿನ
ತಿಳಿಯ ಹೊಂಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ತೇಲುವೆ
ಮುಳುಗಿ ಏಳುವೆ, ಹರಿಯುವೆ,
ಕಳಚಿದೇಹವ ದಿವಕೆ ಹರಿಯುವ ಭೋಗಿಯೋಲಾಟದವೊಲು.

ಇಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರ ಅಸ್ಪಷ್ಟ : ಅಂತ್ಯದ ಎರಡು ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಯಾಸದ ಫಲ :

ಕವಿತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯ :

The pale purple even
melts around thy flight;
Like a star of heaven
In the broad daylight
Thou art unseen, but yet I hear thy shrill delight;

ಹಾರುತಿರುತಲೆ ಸಂಜೆ ಸುತ್ತಲು
ಕರಗುವುದು ನಸುಗೆಂಪನು;
ತಾರೆನಡುಹಗಲಲ್ಲಿ ಬಾನೊಳು
ಕುರುಹುದೋರದ ಪರಿಯೊಳು
ತೋರೆಯಾದರು, ಕೇಳುತಿರುವೆನು ನಿನ್ನ ಕೀರುವ ನಲಿವನು

ಮೊದಲ ಚರಣದ ಕರ್ತೃ 'ನೀನು', 'ಸಂಜೆ'ಯಲ್ಲ; ಈ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಈ ಶಬ್ದಚಿತ್ರ ಮಸುಕಾಗುತ್ತದೆ: ಆದರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಇನ್ನು ಐದನೆಯ ಪದ್ಯ :

Keen as are the arrows
of that silver sphere,
whose intense lamp narrows
In the white dawn clear
Until we hardly see, we feel that it is there

'ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿಂಬ'ವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಉಳಿದ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ.

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಯ ಶಬ್ದ ಕುರಿತ ಒಂದು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಉಪಮೆಯಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಇದ್ದು ಇವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಇಳೆಯ, ಗಾಳಿಯ ತೆರಹನೆಲ್ಲವ
ಕಿಲೆವ ನಿನ್ನುಲಿ ತುಂಬಿತು,
ತೊಳೆದ ಬಾನೊಳಗೊಂಟಿಮೋಡದ
ನೆಲಗೆ ನುಸುಳಿದ ತಿಂಗಳು

ಬೆಳಕು ಮಳೆಯನು ಕರೆದು ಗಗನದ ಬಯಲು ತುಂಬುವ ತೆರದೊಳು. ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉಪಮೆ ಇಂತಿದೆ.

From rainbow clouds there flow not
Drops so bright to see
As from thy presence showers a rain of melody

ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ' ಯವರು :

ನೀನು ಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದ ಬೀರುವ
ಗಾನಧಾರೆಯ ಕಾಂತಿಗೆ
ಸೋನೆ ಸಮನೇ ಬಿಲ್ಲುಮೂಡಿದ ಮೋಡ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವುದು

ಎಂದಿದ್ದಾರೆ: ಮೋಡ ಸೋನೆ ಸಮನೇ ಸುರಿಸುವುದರ ಕಾರಣ ಪಕ್ಷಿಯ ಗಾನಧಾರೆ, ಎಂದಂತಾಯಿತು. ಬಿಲ್ಲು ಮೂಡಿದ ಮೋಡ ವರ್ಷಿಸುವ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳಂತೆ ಪಕ್ಷಿಯ ಗಾನಧಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮೂಲದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದು.

ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಉಪಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾನಾಡಿಯ ಹಾಡು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಭಾವಗಳ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾನೆ:

Like a poet hidden
In the light of thought
Singing hymns Unbidden
Till the world is wrought
To sympathy with hopes and fears it heeded not.

ಭಾಷಾಂತರ :

ಬಗೆಯ ಹೊಳೆಪಿನೊಳಡಗಿ ತನ್ನೊಳೆ
ತಡೆಯಲಾರದೆ ಹಾಡುತ
ಬಗೆಗೆ ತಾರದೆ ಲೋಕ ನೂಕಿದ
ಮಿಡುಕು ಹಂಬಲು ಬಯಕೆಯ
ಹೊಗಿಸಿ ಹೃದಯಕೆ ಮರುಕಗೊಳಿಸುವ ಕವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೊಗಳಲೊ!

ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಉಪಮೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದ 'Hymn' ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಪದ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಮನಮುಟ್ಟುವ ಸರಳತೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಬಾನಾಡಿಯ ಕುರಿತು ಎರಡನೆಯ ಉಪಮೆಯಿರುವ

Like a high born maiden
In a palace tower

ಎಂಬ ಚರಣಗಳಿರುವ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದೆ:

ಕೆಳದಿ ಸುಳಿಯದ ವೇಳೆ,
ಒಬ್ಬಳೆ ಏರಿ ಅರಮನೆ ಮಾಡವ,
ಒಲುಮೆ ಹೇರಿದ ಜೀವ ವಾರಲು,
ತೂರಿ ನೆಲೆಯನು ಕೊಚ್ಚಿಸಿ,
ಒಲುಮೆವೊಲೆ ಸವಿಯಾದ ಗಾನವನುಲಿವ ದೊರೆಮಗಳೆಂಬೆನೋ!

ಮೂರನೆಯ ಉಪಮೆಯಿರುವ

Like a glow - worn golden
In a dell of dew

ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರವೂ ಮೂಲಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ :

ಬಿಳಿಯ ಮಂಜಿನ ಮುಸುಕು ಬಳಸಿದ
ಮೆಳೆಯ ಪೊದರಲಿ ಪದರುತ

ಬಳಿಯ ಹೂವಿನ, ಹುಲ್ಲ ತೆರೆಯಲಿ
ಹೊಳಪಮೆರೆಯುತ, ಮರಸುತ,
ತೆಳುವು ಬೆಳಕನು ಕೆದರಿ ಮಿಸುಗುವ ಮಿಂಚು ಹುಳುವೆಂದೆಣಿಸಲೋ!

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಉಪಮೆಯಿರುವ

Like a rose embower'd
In its own green leaves

ಪಂಕ್ತಿಗಳಿರುವ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರವೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು :

ಹಸುರು ಹೊರಎಸಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗುತ,
ಮುಗುಳು ಸೊಬಗನು ಹೊರೆಯುತ
ಬಿಸಿಲ ಗಾಳಿಗೆ ಬಳಲಿ ಬಿರಿಯುತ
ಸೊಗಡು ಗಂಪನು ಸುಲಿಯುತ
ಹಸಿದ ಜೇನಿನ ಹೊರೆಯ ಕಳ್ಳರ ಸೊಕ್ಕಿನೆಡುವ ಗುಲಾಬಿಯೋ!

ಶೆಲ್ಲಿಯ ವಿನಂತಿಯಿದು :

Teach us, spirit or bird,
What sweet though are thine;
I have never heard
Praise of love or wine
That panted forth a flood of rapture so divine

'Spirit ಸೋಮವಾಗಿ 'wine' ದೇವನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು :

ದೇವನಾಗಿರು, ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿರು
ಕಲಿಸು ನಮಗೀ ಹರುಷವ
ಪ್ರೇಮಗಾನವೊ, ಸೋಮಪಾನವೊ
ಅಲೆವುದಾವುದು ಹೃದಯವ?

ಆವ ತವಿ ಬಗೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವುದಿನಿತು ದಿವ್ಯಾನಂದವ! ಎನ್ನುವುದು 'ಶ್ರೀ' ಯವರ ಭಾಷಾಂತರ.

ಬಾನಾಡಿಯ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

Chorus hymeneal
or triumphal chant,
Match'd with thine would be all
But an empty vaunt
A thing wherein we feel there is some hidden want.

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊದಲ ಎರಡು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ; 'ಶ್ರೀ' ಯವರು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮದುವೆಯೊಸಗೆಯ ಗೀತವಾಗಲಿ
ಜಯದ ಘೋಷವೆ ಆಗಲಿ,
ಎದಿರೆ ನಿನ್ನೊಂದುಲಿಗೆ, ತೆಗೆ, ಹುಸಿ
ಮಯದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕೊಸರಿಕೆ!
ಅದರೊಳಿತ್ತಲೊ ಹುದುಗಿ ಏನೋ ಕೊರತೆ ಇಹುದೆಂದರಿಯೆವೇ?

ಕವಿ ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಯ ಆನಂದಮಯ ಗಾಯನದ ರಹಸ್ಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ:

What object are the fountains
of thy happy strain? What fields, or waves or mountains?
What shapes of sky or plain?
What love of thine own kind? what ignorance of pain?

ಆವ ಸಿರಿನೋಟಗಳು ಮಡುಗಳೊ
ತೀವಿದೀ ಸುಖಗಾನಕೆ?
ಆವ ತೆರೆಗಳೊ, ಬಯಲೊ, ಬೆಟ್ಟವೊ,
ಆವ ಗಗನ ವಿಚಿತ್ರವೋ?
ಆವ ಜಾತಿಯ ಪ್ರೇಮವೋ? ನೋವೇನೂ ಕಾಣದ ಜನ್ಮವೋ?

ಮೊದಲ ಚರಣದ 'ಒರತೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಬರುವ ಪದದ ಬದಲು 'ಮಡು' ಪದದ ಪ್ರಯೋಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿದ್ದಬಹುದಾದ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದು, 'ಶ್ರೀ' ಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ: ಕನ್ನಡ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಸಾವಿನ ಮರ್ಮವನ್ನು ಮರ್ತ್ಯರಿಗಿಂತ ಬಾನಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲದೆ? ಎಂಬುದ
ಶೆಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ :

Waking or asleep
Thou of death must deem
Things more true and deep
Than we mortals dream
or how could thy notes flow in such a crystal
stream?

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕವಿಯ ಸ್ವಾನುರಕ್ತಿಯ
(Narcissism) ಒಂದು ಅಂಶ ಅವನ ಸಾವಿನ ಕಲ್ಪನೆ :

Waking or asleep
Thou of death must deem
Things more true and deep
Than we mortals dream,
or how could thy notes flow in such a crystal
stream?

ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಮರ್ತ್ಯರು ಮರಣದ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರರು : 'ಶ್ರೀ
ಯವರು ತರ್ಕದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅರಿಯಲಾರರೆಂದು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿರುವುದ
ಸಾಧುವಲ್ಲ:

ಜಡರು ಮರ್ತ್ಯರು ನಾವು, ತರ್ಕಿಸಿ
ಮರಣ ಮರ್ಮವನರಿವೆವೆ?
ಹಿಡಿದು ಕನಸಿನೊಳಾಳವೆಲ್ಲವ
ಪರಮ ಶಾಂತಿಯ ಪಡೆದಿಹೆ;
ಪಡೆಯದಿರಲಿಂತೆಂತು ಹರಿವುದು ರಾಗ ತಿಳಿಹೊಳೆಯಂದದೆ

ಪಕ್ಷಿಯ ಕುರಿತು ಶೆಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ
ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗೆ ತೀರ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ.
ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದ

Our Sincerest laughter
with some pain is fraught;

Our sweetest songs are those that tell us
of saddest thoughts

ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ :

ಕುಂದು ಸೋಕದ ನಮ್ಮ ನಗೆಯೊಳು
ಕೊನೆಗೆ ನೋವಿನಿಸಿರುವುದು,

ಅರ್ಥನಾದಗಳ ಮಧುರಮಿಲನವಿರುವ ಕೊನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾಂತರ ಅರ್ಥಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ.

'ನೊಂದ ಗೋಳನು ಹೇಳಿಕೊರೆವುವೆ ಇನಿಯ ಕವನಗಳೆಮ್ಮೊಳು' ಕವಿತೆಯ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಸರಳತೆಯ ಅನುಭವ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಅರ್ಥವೇನೊ ಅಡಕವಾಗಿದೆ:

Yet if we could scorn
Hate, and pride and fear;
If we were things born
Not to shed a tear
I know not how thy Joy we ever should
come near.

ಹೋಗಲದು : ಹಗೆ, ಕೊಬ್ಬು, ಕಳವಳ
ಹೆಡೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಿಸದಿದ್ದವು;
ಹೀಗೆ ಕಂಬನಿ ಬಿಡದ ಹುಟ್ಟನು
ಪಡೆದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದೆವು;
ಆಗಲಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ನಲಿವಿನ ಪದಕೆ ಬರುವೆವೆ? ಕಾಣೆನು

ಈ ಪದ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

Better than all measures
of delightful sound
Better than all treasures
that in books are found
Thy skill to poet were, thou scorner of the
ground.

ಕವಿಗೆ ಸವಿಯನು ಕರೆವ ವೃತ್ತಗ
ಳಿರಲಿ ಹೆಣೆಯುವವೆಲ್ಲರು
ಕವನ ಕೋಶದೊಳಿರುವ ರತ್ನಗ
ಳಿರಲಿ ಕದಿಯಲು ಬಲ್ಲವು
ಕವಿಗೆ ಬೇಡವೆ ನಿನ್ನ ಕೌಶಲ - ನೆಲವ ಜರಿಯುವ ಜೀವವೇ !

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾನಾಡಿಯನ್ನು ಶೆಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ :

Teach me half the gladness
That thy brain must know,
Such harmoniuos madness
From my lips would flow
The world should listen then, as I am listening
now

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ : ಬಾನಾಡಿ ತನ್ನ ಗೂಢ ಹರುಷದ ಅನುಭವದಿಂದಾಗಿ 'ಭೋಗನಿಧಿ' ಯಾಗಿದೆ.

ಭೋಗನಿಧಿ ನೀನರಿತ ಹರುಷದಿ
ಕಲಿಸಿಕೊಡು ನನಗರೆಯನು;
ರಾಗಮಧುರಾವೇಶವೆನ್ನಲಿ
ತುಳುಕಿ ಬರುತಿರೆ ತುಟಿಯಲಿ,
ಈಗ ಕೇಳುವೆನಾನು, ಲೋಕವೆ ಆಗ ಕೇಳುವುದೆನ್ನನು

ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸ್ವಯಂವಿರೋಧೋಕ್ತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಮಾಧುರ್ಯಗಳ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯ ನಮಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಾಷಾಂತರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಶ್ರೀಯವರ ಯತ್ನದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಳಗದ ಪದ

ಕವಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರ ವಾಲ್ಟರ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ನ ಕಾಳಗದ ಪದ Gathering Song of Donald the Black ನ ಅನುವಾದ "ಕಾಳಗದ ಪದ."

ಸ್ಕಾಟನ ಈ ಪದ್ಯ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲು ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಹೈಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಬಣವೊಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಗ್ ಪೈಪ್ ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಪಿಬ್ರಾಖ್ ರಣಸಂಗೀತದಿಂದ ಮ್ಯಾಕ್ ಡೊನಲ್ಡ್ ಬಣದ ಡೋನಲ್ಡ್ ರಣೋತ್ತೇಜಕ ಕರೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯವುಳ್ಳದ್ದು.

ಡೋನಲ್ಡ್ ದಿ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್‌ನ ಕರೆ ಬಣದವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾವಿಸಿ ಬರುವಂತಿರುವ ರಣೋತ್ತೇಜಕ ಕರೆ: ಕವಿತೆಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಓಘ ಇದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕವನದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Pibroch of Dounuil Dhu,
Pibroch of Dunuil
wake thy wild voice a new,
Summon clan council
Come away, come away
Hark to the summons
Come in your war- array,
Gentles and Commons.

Come from deep glen and
from mountain so rocky;
The war- pipe and pennon
Are at Inverlocky.
Come every hill - plaid and
True heart that wears one
Come every steel blade, and
Strong hand that bears one

ಈ ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಓಘಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸ್ವರಭಾರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಣಗೀತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು.

ಸ್ಕಾಟ್ ಕವಿಯ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೋನಲ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಿರುವ ವಿವರಗಳು "ಕಾಳಗದ ಪದ" ದಲ್ಲಿಲ್ಲ: ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗುವಂತೆ ಕರೆ ಕೊಡುವ ನಾಯಕ ಇಲ್ಲಿ ಅನಾಮಧೇಯ.

ತಾಳೆ, ಹರೆ, ಕೊಂಬುಗಳ
ಏಳಿ, ಮೊಳಗಿ, ಏಳಿ
ನಾಡುಗಳ ಕುಳಗಳನು
ಕೂಡಿಕೊಳಹೇಳಿ
ಬನ್ನಿರಣ್ಣ, ಬನ್ನಿರಣ್ಣ
ಅದೊ ಕೂಗು, ಕೇಳಿ
ಮನ್ನೆಯರ ಬಂಟರಿರ
ಒದಗಿ, ಏಳಿ, ಏಳಿ

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬರುವ ಬರಿಯ ಪರಿಚಿತ ಶತ್ರುಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಖಡ್ಗದ ಹೊರತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಯ ಮೂರನೆಯ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವವರು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಳ ವಿವರವಿದೆ:

Leave Untended the herd
The flock without shelter;
Leave the corpse uniterr'd
The bride at the alter;
Leave the deer, Leave the steer
Leave nets and bargers;
Come with your fighting gear
Broadswords and targets.

ಭಾಷಾಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ:

ಬಿಡಿ ಇರಲಿ ಮಂದೆಗಳು
ಹೊಸ ಉತ್ತ ಮಣ್ಣು
ಬಿಡಿ ಇರಲಿ ಸತ್ತ ಹೆಣ,
ಹಸೆಮಣೆಯ ಹೆಣ್ಣು
ಬಿಡಿ ಹುಲ್ಲೆ, ಬಿಡಿ ಹಂದಿ,
ಬಲೆದೋಣಿಗಳನು
ಹಿಡಿದುಕೊಳಿ ಮುಟ್ಟುಗಳ
ಹಲಗೆ ಕತ್ತಿಯನು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದಂತೆ ಧಾವಿಸಿ ಬರಲು ಡೋನಲ್ಡ್ ತನ್ನ ಬಣದವರಿಗೆ ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ :

Come as the winds come, when
Forests are rended;
Come as the waves come, when
Navies are stranded;
Faster and faster
Chief, Vassal, page and groom
Tenant and Master.

'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಮೆಗಳನ್ನೂ ಮೇಲು ಕೀಳೆನ್ನದೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ಕರೆಯನ್ನೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಅರ್ಥಸಾಮ್ಯತೆ ಗಮನಾರ್ಹ.

ಕಾಡ ಸೀಳುತ ಗಾಳಿ
ಬರುವಂತೆ ಬನ್ನಿ
ಓಡ ಕೊಚ್ಚುತ ಕಡಲು
ಬರುವಂತೆ ಬನ್ನಿ
ಓಡಿಬನ್ನಿ ಓಡಿ ಬನ್ನಿ
ಓಡಿ ಬನ್ನಿ ಓಡಿ ಬನ್ನಿ
ಗೌಡ, ಕುಳ; ಆಳು, ದಣಿ;
ನಾಡ ದಳ ಬನ್ನಿ

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ :

Fast they come, fast they come;
see how they gather
wild waves the eagle plume
Blended with heather
Cast your plaids, draw your blades
Forward each man set;
Pibroch of Donald Dhu
Knell for the onset

ಡೋನಲ್ಡನ ರಣಗೀತೆಯಿಂದ ಬಣದವರು ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗನಿಗಾಗಿ 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ: Heather ಮತ್ತು Plaids ಪದಗಳನ್ನು ಅವರು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ತರದಿರುವುದು ಸಹಜ.

ಭಾಷಾಂತರವಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವರಭಾರಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂದರಣ್ಣ, ಬಂದರಣ್ಣ
ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದು
ಚೆಂದದಲಿ ಹೂವುಗರಿ
ಸೆಕ್ಕಿ ತಲೆ ಮೆರೆದು-
ಓರಿ, ಕತ್ತಿ ! ಇರಿ, ಸುರಗಿ!
ಸರಿ, ಮುಂದೆ, ಆಳು !
ಅರಿಯೆದೆಯ ಬಿರಿ, ಕಾಳೆ!
ತರಿ, ಕೊಲ್ಲ ಹೇಳು.

ಪ್ರಾಯ ರಣಭಾವಾವೇಶವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಏಕೈಕ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕವಿತೆಯಿದು.

ವೀರಗಲ್ಲು

ವಾಲ್ಟರ್ ಸ್ಕಾಟ್ ಕವಿ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಕಾರನ ಕವಿತೆ Coronachನ ಭಾಷಾಂತರ ವೀರಗಲ್ಲು : ಸ್ಕಾಟಿಷ್ ಮತ್ತು ಐರಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರನಾಶ್ ಎಂದರೆ ಚರಮಗೀತೆ.

ವಿವೇಕಿಯೂ ಶೂರನೂ ಆಗಿದ್ದ ತರುಣ ಡಂಕನ್‌ನನ್ನು ಕುರಿತ ಚರಮಗೀತೆಯಿದು:

He is gone on the mountain
He is lost to the forest
Like a summer - dried fountain
When our need was the sorest
The font reppearing

From the raindrops shall borrow,
But to us comes no cheering,
To Duncan no morrow.

ವೀರಗಲ್ಲಿನ ವೀರ ಅನಾಮಧೇಯ :

ಕಾಡಿನೊಳು ನೀನಿಲ್ಲ
ಬೀಡಿನೊಳಗಿಲ್ಲ
ಬಯಸುವೊಡೆ ಬೇಸಗೆಯು
ತೊರೆಯಾದೆಯಲ್ಲ!
ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಕೊಳ್ಳುತಲೆ
ಏನದರ ಮೊಳಗು!
ಇನ್ನು ಜಯ ನಮಗೆಲ್ಲಿ?
ನಿನಗೆಲ್ಲಿ ಬೆಳಗು ?

'ಬೀಡಿ'ನ ಪಂಕ್ತಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. 'The Sorest' ನ ತಮರೂಪ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ 'ತೊರೆಯಾದೆಯಲ್ಲ' ರೂಪಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೇಲವವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿವೆ:

The hand of the reaper
Takes the ears that are hoary
But the Voice of the weeper
Wails manhood in glory
The autumn winds rushing
Waft the leaves that are serest
But our flower was in flushing
when blighting was nearest.

ಕಣದ ಬಳಿ ಕೊಯ್ಯುವುದು
ಜೋಲುತಲೆ ಹೊಡೆಯೆ
ರಣದೊಳಗೊ ಹೊಯ್ಯುವುದು
ನೆರೆದಾಳ ತೊಡೆಯೆ.
ತೂರುವುದು ಹಿಮಗಾಳಿ

ಹಣ್ಣೆಲೆಯ ನಾದು.
ಹೊಸ ಅರಳು ಸಮ್ಮ ಕಲಿ
ಹೋದನೇ ಸೀದು.

ಹೊಡೆಯ ತನೆಗೂ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವಶವಾದ 'ವೀರ'ನಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾಗಿದೆ: ರಣದಲ್ಲಿ 'ಕಲಿ'ಯಾದ ಅವನು ಮೃತ್ಯು ವಶಸಾದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ವಿಷಯದ ನೇರ ಪ್ರಸ್ತಾಪದಿಂದ ಶೋಕದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ:

ಕವನದ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ :

Fleet foot on the correi
Sage counsel in cumber
Red hand in the foray
How sound in thy slumber!
Like the dew on the mountain
Like the foam on the river
Like the bubble on the fountain
Thou art gone, and for ever.

'ವೀರ'ನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ 'ಶ್ರೀ'ಯವರು 'ಆಟದಲಿ ನವಿಲು' ಎಂಬ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಕುಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶೋಕದ ಉದ್ಗಾರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಮತ್ತು ನಂತರ ಬರುವ ಮೂರು ಉಚಿತವೂ ಸುಂದರವೂ ಆದ ಉಪಮೇಯಗಳ ಓಘವೂ 'ವೀರಗಲ್ಲಿ'ನ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದ ಎಂಟು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಛಂದೋಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಡಕವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಈ ಶೋಕ ಗೀತೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವ ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ.

ನಯದೊಳಗೆ ನೀ ಜಾಣ,
ಹುಯಿಲೊಳಗೆ ಬಾಣ,
ಬೇಟೆಯಲಿ ಬರಸಿಡಿಲು
ಆಟದಲಿ ನವಿಲು
ಹಗಲೆದಿರು ಮಂಜೆಂತು
ತೆರೆಯ ನೊರೆಯೆಂತು

ಮುಗಿಲ ಕುಡಿಮಿಂಚೆಂತು
ಮರೆಯಾದೆಯಂತು!

ಆದರೆ ಈ ಕವನದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಸ್ಕಾಟನ ಕವನದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದಿ ಮೂಲದ ಸೊಗಡನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ ಜಾನ್ ಮೂರನ್ನು ಹೂಳಿದ್ದು

ಇದು ಚಾರ್ಲ್ಸ್‌ಸ್ ಉಲ್ಫ್ ಕವಿ ಬರೆದ Burial of sir John Moore at Corunna ಕವಿತೆಯ ಅನುವಾದ.

ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಮೆಡ್ರಿಡ್ ನಗರವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ; ಸರ್ ಜಾನ್ ಮೂರ್ ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊರುನ ಬಂದರಿನ ಕಡೆಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹಡಗಿನ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ.

ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವ ವಿವರವಿದೆ :

Not a drum was heard, not a funeral note,
As his corpse to the rampart we hurried;
Not a soldier discharged his funeral shot
O'er the grave where our hero was buried

We buried him darkly at dead of night
The sods with our bayonets, Turning
By the struggling moonbeam's misty light
and the lantern dimly burning

'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ :

ತಂಬಟೆ ಹೊಯಿಲಿಲ್ಲ, ವಾದ್ಯದ ಹಲುಬಿಲ್ಲ
ಹೆಣವ ಕೋಟೆಗೆ ನಾವು ತ್ವರೆಯಲೊಯ್ದಾಗ;
ಒಬ್ಬ ಸಿಪಾಯಿಯ ಕಳುಹುವ ಸುರುಟಿಲ್ಲ
ನಮ್ಮ ನಾಯಕನನು ಹೂಳುತಿದ್ದಾಗ.

ಶವದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಾವ ಸಿಪಾಯಿಯೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸದಿರುವ ಮುಚ್ಚಯ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ: ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ವರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಹೂಳಿದೆವವನನು ಸರಿಪೊತ್ತಿನಿರುಳಲಿ
ಮಣ್ಣ ಬಂದೂಕದ ಮೊನೆಯಿಂದ ತಿರುವಿ;
ನುಸುಳಿ ಬರುವ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಮಂಜಲ್ಲಿ
ಮಂಕಾದ ಬೆಳಕಿನ ಲಾಂದರದಲ್ಲಿ

ಪೋವ ಜೀವವ ಜರೆದಾಡಿಕೊಳುವರಾಹ!
ತಣ್ಣಗಾದುರಿಯನು ಮೂದಲಿಸುವರು!
ಎಣಿಸುವನೇ? ತನ್ನ ಮುಟ್ಟದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ
ಬ್ರಿಟನನಿಟ್ಟೀ ಕುಳಿಯಲಿ ಮಲಗಿರಲು

ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕವಿತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

Slowly and sadly we laid him down
From the field of his fame fresh and gory;
we carved not line, and we raised not a stone
But we left him alone with his glory

ಭಾಷಾಂತರ :

ಮೆಲ್ಲನೆ, ಮರುಗುತ, ಮಣ್ಣೆನಲಿಟ್ಟೆವು
ರಣದ ರಕ್ತದ ಚೆಲುವಿನ ಚೆಲುವಿನಲಿ
ಕಲ್ಲ ನೆಡದೆ, ಒಂದು ಪಂಕ್ತಿಯ ಕೆತ್ತದೆ
ಅವನ ಕೀರ್ತಿಯಲವನನೆ ಬಿಟ್ಟೆವಲ್ಲಿ!

'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕಥನ ಕವನದ ಓಘವನ್ನೂ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ರಾವುತರ ದಾಳಿ

ರಾವುತರ ದಾಳಿ ಟೆನಿಸನ್ ಕವಿಯ The charge of the light Brigade ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ.

ಕ್ರಿಮಿಯಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರಷ್ಯಾವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದವು: ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೫೪ರಲ್ಲಿ ಲಘು ಅಶ್ವಾರೋಹಿ ದಳದ ನಾಯಕ ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ಡಿಗನ್ ಮೇಲಿನವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ರಷ್ಯಾದ ಒಂದು ಫಿರಂಗಿ ದಳದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕವನವಿದು.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಲು ಪಡೆಯ ಆರುನೂರು ಸವಾರರು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಚಿತ್ರವಿದು:

Half a league, half a league
Half a league onward
All in the valley of death
Rode the six hundred
"Forward the light Brigade!
Charge for the guns!" he said
Into the valley of death
Rode the six hundred

ಮೊದಲ ಪದಬಂಧಗಳ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ :

ಹರಿದಾರಿ, ಹರಿದಾರಿ
ಹರಿದಾರಿ ಮುಂದೆ
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಂಜರಕೆ
ನುಗ್ಗಿದರು ಮುಂದೆ!
"ನುಗ್ಗಿ ಮುಂದಕೆ ಕುದುರೆ!
ಕೊಚ್ಚಿಗುಂಡನು!" ಎಂದ-
ಆರ್ನೂರು ರಾವುತರು
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಂಜರಕೆ
ನುಗ್ಗಿದರು ಮುಂದೆ.

ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕಣಿವೆ ಮೃತ್ಯುಪಂಜರವಾಗಿರುವುದೇನೂ ಕುಂದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಎರಗಿ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಬರುವ ಸಾಲುಗಳ ಭಾಷಾಂತರ "ಕೊಚ್ಚಿ ಗುಂಡನು" ಎಂದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಥನ ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ:

"ನುಗ್ಗಿ ಮುಂದಕೆ, ಕುದುರೆ!"
ಕುಗ್ಗಿದವನೊಬ್ಬಂಟಿ?
ಯಾರೊ ತಪ್ಪಿದರೆಂದು
ಧೀರರವರರಿದೂ?
ಹೇಳುವುದಕವರಲ್ಲ,
ಕೇಳುವುದಕವರಲ್ಲ,
ಮಾಡಿ ಮಡಿವುದಕವರು-
ಆರ್ನೂರು ರಾವುತರು
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಂಜರಕೆ
ನುಗ್ಗಿದರು ಹರಿದು.

ನಾಗಾಲೋಟದ ಧ್ವನಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಘಾತದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Cannon to right of them
Cannon to left of them
Cannon at front of them
Volley'd and thundered;

ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ :

ಅವರ ಬಲಗಡೆ ಗುಂಡು,
ಅವರ ಎಡಗಡೆ ಗುಂಡು
ಅವರ ಮುಂದುಗಡೆ ಗುಂಡು
ಕಾರಿದವು ಚೀರಿ

ಧ್ವನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ "ಸುರಿಮಳೆ, ಗುಡುಗು" ಪದಗಳ ಬದಲು ಇರುವ ಕೊನೆಯ ಚರಣ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಕಾಪಾಡಿದ ಈ ವೀರರ ಕುರಿತ ವಿವರ ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿದೆ:

Flash'd all their sabres bare,
Flash'd as they turn'd in the air
sabring the gunners there,
Charging an army, while
All the world wonder'd

Plunged in the battery- smoke
Right thro the line they broke;
Cossack and Russian
Reel'd from the sabre - stroke

ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ ಸೊಗಸನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ :

ಬೀಸಿ, ಝುಳಪಿಸಿ ಕತ್ತಿ
ನೆಗೆದು, ಕೈಮೇಗೆತ್ತಿ
ಗುಂಡಿನವರನು ಕೆತ್ತಿ,
ಕೊತ್ತಿದರು ಪಡೆಯೊತ್ತಿ
ಲೋಕ ಬೆರಗಾಯ್ತು!
ಮುದ್ದು ಹೊಗೆಯಲಿ ಮುಳುಗಿ
ಸಾಲು ಮುರಿದರು ನುಗ್ಗಿ
ಕಾಸಕರು ರಷ್ಯನರು
ಕತ್ತಿ ಹೊಯ್ಲಿಗೆ ಹೊರಳಿ
ಚೆದರಿ ಧೂಳಾಯ್ತು
ಆಗ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು
ಇಲ್ಲ, ಆರ್ನೂರಿಲ್ಲ,
ಹಿಂದಿರುಗಿದವರು

ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಕಾಸಕರು ರಷ್ಯನರನ್ನು ಕೊಂದ ವೀರರ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾದಂತೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಅದ್ಭುತ ದಾಳಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆಯೂ ಬಹಳ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ:

When can their glory fade?
O the wild charge they made!

All the world wonder'd
Honour the charge they made!
Honour the light Brigade,
Noble six hundred!

ಮಾಸದವರ ಹೆಸರು !
ಬೀಸಿ, ಏಸ್ನುಗ್ಗಿದರು!
ಲೋಕ ಬೆರಗಾಯ್ತು !
ನುಗ್ಗಿ ಹೊಯ್ದುದ ಹೊಗಳು !
ಜಗ್ಗಡೆದೆಗಳ ಹೊಗಳು!
ಆರ್ನೂರ ರಾವುತರ ಶೌರ್ಯ ಪೊಗಳು !

ರಾಯಲ್ ಜಾರ್ಜು ಮುಳುಗಿ ಹೋದದ್ದು

'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ವಿಲಿಯಂ ಕೂಪರನ Loss of the Royal George ಕವನವನ್ನು ರಾಯಲ್ ಜಾರ್ಜು ಮುಳುಗಿ ಹೋದದ್ದು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಯಲ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಂಬ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿ ಎಂಟುನೂರು ಜನ ನಾವಿಕರು ಮರಣಹೊಂದಿದ ದಾರುಣ ಕತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶೋಕದ ಉದ್ಗಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕವಿತೆ ನಂತರ ಭಾವುಕತೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಹಡಗು ಮುಳುಗಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಸರಳವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ'ಯವರು ಈ ಕಥನಕವನವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಕವನವಿದು :

Toll for the brave!
The brave that are no more !
All sunk beneath the wave
Fast by their native shore

Eight hundred of the brave,
Whose courage well was tried
Had made the vessel heel
And laid her on her side

ಭಾಷಾಂತರ :

ಅಳಿದರೇ ಹಾ ಧೀರರು !
ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಧೀರರು!
ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕರೆಯೊಳೆಲ್ಲರು
ಮುಳುಗಿಹೋದರು ತೆರೆಯೊಳು.

ಎಂಟುನೂರ್ವರು ಧೀರರು
ಕಂಡ ಕೆಚ್ಚಿನ ಧೀರರು
ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆಳೆದು ಬಗ್ಗಿಸಿ
ಒರಗಿಸಿದ್ದರು ಹಡಗನು.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ :

ನೇಣುಗಳ ನೆಲಗಾಳಿ ಕುಲುಕಿತು
ಹಡಗು ತಲೆಕೆಳಕಾಯಿತು
ಹೋಯ್ತು ರಾಯಲ್ ಜಾರ್ಜ ತಳಗಡೆ-
ಗೊಬ್ಬನುಳಿಯದೆ ದಳದೊಳು.

ನಾಯಕ ಕೆಂಪೆನ್ ಫೆಲ್ಟನನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ.

Toll for the brave
Brave kempenfelt is gone;
His last sea fight is fought
His work of glory done.
His sword was in the sheath
His fingers held the pen
when kempenfelt went down
with twice four hundred men.

ಭಾಷಾಂತರ :

ಅಳಿದರಾಹಾ ಧೀರರು !
ಹೋದ ಕೆಂಪೆನ್‌ಫೆಲ್ಟನು!

ಅವನ ಕಡೆ ಹೋರಾಟ ಹೋರಿತು
ಅವನ ಸಾಹಸ ತೀರಿತು
ಒರೆಯೊಳಿದ್ದುದು ಅವನ ಕತ್ತಿ,
ಬೆರಳಿದುದು ಬರೆವ ಕಡ್ಡಿ,
ತಳಕೆ ಕೆಂಪನ್‌ಫೆಲ್ಟು ಹೋದಾ-
ಗೆರಡು ನಾನೂರ್ ದಳದಲಿ

ಹಡಗನ್ನೇನೋ ಮೇಲೆತ್ತಬಹುದು :

Weigh the vessel up
once dreaded by our foes
And mingle with your cup
the tears that England owes

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ :

ಎತ್ತಿ ಮೇಲಕೆ ಹಡಗನು!
ನಮ್ಮ ಹಗೆಯೆದೆ ನಡುಗನು!
ಕುಡಿತ ಮೆರೆತದಿ ಬಿಡದೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
ಸಲಿಸು ಕಂಬನಿಕಡವನು.

ಕವಿತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೆಂಪೆನ್‌ಫೆಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ಆತನ ವೀರ ನಾವಿಕರ ಶೋಕ ಪೂರಿತ ನೆನಪಿನೊಂದಿಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ:

But kempenfelt is gone,
His victories are O'er;
And he and his eight hundred
must plough the wave no more.

ಮೂಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗಿದೆ:

ಹೋದ ಕೆಂಪೆನ್‌ಫೆಲ್ಟನು!
ಆದುವಾತನ ಜಯಗಳು!
ಅವನು, ಅವನಾ ಎಂಟುನೂರ್ವರು
ತೆರೆಯನಿನ್ನುಳಲಾರರು!

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಾವಿಕರು

ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಕವಿಯ Ye Mariners of England ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ ನಾವಿಕರು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವರು.

ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ನಾವಿಕರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಬರೆದಿರುವ ಕವನವಿದು. ಅವರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

Ye mariners of England
That guard our native seas
Whose flag has braved, a thousand years,
The battle and the breeze
your glorious standard launch again
To match another foe;
And sweep through the deep
while the stormy winds do blow ;
while the battle rages loud and long
And the stormy winds do blow.

ದೇಶಪ್ರೇಮಿ ಕವಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ:

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಾವಿಕರಿರಾ - ಕಾಯುವಿರಿ
ನೀವೆಮ್ಮ ಕಡಲುಗಳನು;
ನಿಮ್ಮ ಬಾವುಟ ತಡೆಯಿತೊಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷ
ಗಾಳಿಯನು ಕಾಳಗವನು.
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಜಯಧ್ವಜವ ತೂಗಿಬಿಡಿ
ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹಗೆಯ ತಾಗಿ
ಕಡಲಲ್ಲಿ ನಡೆಗೊಳ್ಳಿ-
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು
ಹಿರಿದಾಗಿ ಕಾಳಗವು ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಹಬ್ಬಿರಲು
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು

ಕಾವ್ಯದ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪೂರ್ವಜರ ಸಾಧನೆಯ ಸ್ಮರಣೆಯಿದೆ :

The spirits of your fathers
Shall start from every wave
for the deck it was their field of fame
And ocean was their grave.
where blake and mighty Nelson fell
your manly hearts shall glow,
As ye sweep through the deep,
While the stormy winds do blow;
while the battle rages loud and long
And the stormy winds do blow

ಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ನಾವಿಕರು ಕಡಲ ಚಂಡಮಾರುತಕ್ಕೆ ಮಣಿಯದಿರುವಂತೆ ಕಡಲ ಭೀಕರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲೂ ಮಣಿಯರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ:

ನಿಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳು ಧೀರರು - ತೆರೆತೆರೆಗೆ
ಹೊಮ್ಮುವರು ಹುರಿಗೊಳಿಸಲು;
ಹಡಗಿನಟ್ಟವೆ ಅವರು ಕಾದಿ ಹೆಸರಾದ ಕಣ
ಕಡಲ ಸುಳಿ ಹೂಳಿದ ಕುಳಿ.
ಎಲ್ಲಿ ಬ್ಲೇಕ್ ನೆಲ್ಸನರು ಚೆಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರ ಕೆಡೆದ-
ರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆದೆ ಕನಲದೆ
ಕಡಲಲ್ಲಿ ನಡೆವಲ್ಲಿ
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು,
ಹಿರಿದಾಗಿ ಕಾಳಗವು ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಹಬ್ಬಿರಲು,
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು.

ಕಡಲು ಸುತ್ತುವರಿದ ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾ ಸಾಧನೆ ಕಡಲ ಮೇಲಿನ ವಿಜಯ :

Britannia needs no bulwarks
No towers along the steep;
Her march is over the mountain waves,
Her home is on the deep

With thunders from her native oak
She quells the floods below
As they roar on the shore
When the stormy winds do blow;
When the battle rages loud and long,
And the stormy winds do blow.

ಕೋಟೆಗಳು ಕೊತ್ತಳಗಳು - ಬೇಡದೆ ಬ್ರಿ-
ಟಾನಿಯಾಳು ಹದುಳವಿಹಳು;
ಬೆಟ್ಟದೆರೆಗಳ ತಲೆಯ ಮೆಟ್ಟುವಳು ದಾಳಿಯಲಿ,
ಕಡಲು ಮನೆಯಾಗಿರುವಳು.
ಗುಡುಗಿ ತನ್ನಡವಿಗಳ ತೇಗುಮರದೊಡಲಿಂದ
ಅಡಗಿಸುವಳಡಿಯ ಹೊನಲ
ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊರೆವಲ್ಲಿ
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು
ಹಿರಿದಾಗಿ ಕಾಳಗವು ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಹಬ್ಬಿರಲು
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡುತಿರಲು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಹೇಗೆ ಶಾಂತಿದೂತನಾಗಿರಬಲ್ಲದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ:

The meteor flag of England
Shall yet terrific burn;
Till danger's troubled night depart
And the star of peace return.
Then, then, ye ocean warriors!
our song and feast shall flow
TO the fame of your name
When the storm has ceased to blow;
When the fiery fight is heard no more,
And the storm has ceased to blow.

ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ:

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಧ್ವಜಪಟವದು - ರೌದ್ರದಲಿ
ಧೂಮಕೇತುವೊಲುರಿವುದು;

ಬಿಗಿದ ಭೀತಿಯ ನಿಶಿಯ ಕಾರೊಡ್ಡು ಕರಗುತ್ತ,
ನಗುವನಕ ಶಾಂತಿಯರಿಲು
ಆಗ ಆಗುತ್ಸವದಿ, ಸಾಗರದ ವೀರರಿರ
ಬೀಗುವೆವು, ಕೀರ್ತಿಸುವೆವು
ನಿಮ್ಮಗ್ಗಳ ಹಮ್ಮುಗ್ಗಳ-
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡಿ ನಿಲಲು,
ಘೋರಕದನದ ಬೊಬ್ಬೆ ತೂರಿ ಮೊರೆವುದ ನಿಲಲು,
ಬಿರುಗಾಳಿ ತೀಡಿ ನಿಲಲು.

ಳೌ, ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾ !

ಜೇಮ್ಸ್ ಟಾಮ್‌ಸನ್ನರ Rule, Britannia ಕವಿತೆಯ ಅನುವಾದ ಆಳೌ, ್ರಟಾನಿಯಾ !

ಶ್ರೀಯವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ 'ಸಂಭಾವನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಕೆ. ಗೋಕಾಕರು ೀಗೆಂದಿದ್ದಾರೆ: "ಆಂಗ್ಲರ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯೊಂದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ್ರೀಯವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'Rule Britannia' ಎಂಬ ಗೀತೆಗೂ ನಮಗೂ ಷ್ಟೊಂದು ಮಧುರ ಸಂಬಂಧವಿರಲಾರದೆಂಬುದು ಮೇಲೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಂದಿನ ಪ್ರೇಮಗೀತೆಗಳಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳೂ ಆಂಗ್ಲ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿವೆತ್ತಿವೆ. ಂಥ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಕೃತಿಯೊಂದು ನಾವು ule Britannia ದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಬಹುದು."

ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಅಸಹಜವೇನಲ್ಲ: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ುಚ್ಛ್ರಾಯಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗದಿರುವುದು ೈವಾಜ್ಞೆಯೆಂದು ನಂಬಿದವರಿದ್ದರು.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ: ಕವನದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕವಿ ತನ್ನ ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ:

When Britain first at heaven's command
Arose from out the azure main
This was the charter of the land

And guardian angels sung their strain;
Rule, Britannia ! rule the waves!
Britons never will be slaves.

ಈ ಕ್ಲಿಷೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲ ಕವನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ :

ಆದಿಯಲಿ, ದೈವಾಜ್ಞೆಯಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಭೂಮಾತೆ
ನೀಲ ಜಲರಾಶಿಯಿಂದುದ್ಭವಿಸಿದಂದು
ಆದರಿಸಿ, ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಗಳೊಲಿಯೆ, ದಯ
ಪಾಲಿಸಿದರಾಕೆಗೀ ಶಾಸನವ ಹರಸಿ-
"ಆಳ್ , ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾ! ಆಳು ತೆರೆಗಳನು!
ಎಂದಿಗೂ ಬ್ರಿಟನನಡಿಯಾಳೆನಿಸಿಕೊಳನು!"

ಮೂಲದ ಕ್ಲಿಷೆಗಳಾದ 'Heaven's commands", "Azure main" ಮತ್ತು "Guardian angels sung their strain" ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದ ಕ್ಲಿಷೆಗಳೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದಿದ್ದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯೊಂದು ಉತ್ತಮಕವನವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾಳ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕವಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಈಕೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಹೊರತಾದ ಜನ ಕ್ರೂರರಾಜರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರು; ಈ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಈಕೆ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ:

ನಿನ್ನದೆಯೆ ಹೊಂಬಣ್ಣ ತುಂಬಿ ತೂಗುವ ಬಯಲು,
ನಿನ್ನದೆಯೆ ವರ್ತಕರ ಸಿರಿ ಮೆರೆವ ಹೊಳಲು;
ನಿನ್ನದೆಯೆ ಸಾಗರದ ಸರ್ವಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೂ
ನಿನ್ನದೆಯೆ ತೆರೆ ಬಳಸಿ ಬರುವೆಲ್ಲ ಕರೆಯೂ!

ಇದು ವಾಣಿಯರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ನೆಲೆವೀಡೂ ಅಹುದು :

ವಾಣಿಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಕ್ಕರೆಗೆ ನಡೆತಂದು
ನಿನ್ನ ಭೋಗದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೆ ನೆಲಸುವರು;
ರಾಣಿದೇವಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಚೆಲುವೆಯರ ಪ್ರೇಮದಲಿ

ನಿನ್ನ ವೀರರು ಧರ್ಮವನು ಕಾಯುತಿಹರು!
"ಆಳ್, ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾ! ಆಳು ತೆರೆಗಳನು!
ಎಂದಿಗೂ ಬ್ರಿಟನನಡಿಯಾಳೆನಿಸಿಕೊಳನು!"

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್

ಡಬ್ಲ್ಯು ಇ. ಹೆನ್ಲಿಕವಿಯ Pro rage nostro ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ : ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದು ಉತ್ಕಟ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ ಒಂದು ಕವಿತೆ.

ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಕವಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇವವಾಣಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ದೇಶವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ; ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಆಕೆಯ ಯೋಧರ ಕಹಳೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೊಳಗುವ ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಹಾಡು ಆಕೆಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕ. ಆಳೌ ಬ್ರಿಟಾನಿಯಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಈ ಕವನದಲ್ಲೂ ಸಹ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಲೋಕದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವುದು ದೇವನ ಆಣತಿಯಂತೆ.

ಕವನದ ಮೊದಲ ಪದ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

What have I done for you
England, my England?
what is there I would not do
England, my own?
with your glorious eyes austere
As the lord were walking near
whispering terrible things and dear
As the song on your bugles blown, England
Round the world on your bugles blown.

ಇದರ ಭಾಷಾಂತರ :

ಏನ ಮಾಡಿದೆ ನಾನು ನಿನಗೆ
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ನನ್ನಿಂಗ್ಲೆಂಡ್!

ಏನ ಮಾಡೆನು ಹೇಳು ನಿನಗೆ
ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್!
ದೇವನೊರೆವುದ ಕೇಳಿ,
ಕಣ್ಣ ಮಿನುಗನು ತಾಳಿ
ಘೋರ ಯಜ್ಞವ ಬೇಳಿ,
ಗಾನದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್,
ಇಳೆಬಳಸಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು

ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಯವರು 'ಘೋರ ಯಜ್ಞ'ದ ರೂಪಕವನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ 'ತುತ್ತೂರಿ'ಯ ಬದಲು 'ಕಹಳೆ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೇನೊ. ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ:

Where shall the watchful sun
England, My England
Match the master - work you have done
England, my own?
when shall here joice again
such a breed of mighty men,
As come forward one to ten
To the song on your bugles blown, England
Down the years on your bugles blown?

ಇನ್ನು ರವಿ ಎಲ್ಲಿಕಾಣುವನು,
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ನನ್ನಿಂಗ್ಲೆಂಡ್,
ನಿನ್ನೆಣೆಯ ಮಹತು ಕಾರ್ಯವನು,
ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್!
ಎಲ್ಲಿ ನಲಿವನು ಕಂಡು
ನಿನ್ನ ಧೀರರ ದಂಡು
ನೂಂಕುವೊಲು ಮುಂದೊಂಡು
ಗಾನದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್,
ಎಡರಿನಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು!

ಅಂತಿಮ ಪಂಕ್ತಿಯ 'ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದರೂ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಶದ ಬಗೆಗಿನ ಟೀಕೆಗೆ ಕವಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ:

They call you proud and hard
England, My England
you with worlds to watch and ward,
England, my own.
you whose mailed hand keeps the keys
of such teeming destinies,
you could know nor dread nor ease
were the song on your bugles blown, England,
Round the pit on your bugles blown.

ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ :

ಗರ್ವಿ, ಘಾತಕಿ, ಎಂಬರಮ್ಮ
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ನನ್ನಿಂಗ್ಲೆಂಡ್!
ಸರ್ವಧರೆ ನಿನ್ನ ಹೊರೆಯಮ್ಮ!
ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್!
ವಜ್ರಕವಚವ ತೊಟ್ಟು
ಗತಿಯ ಕಾವುದ ಬಿಟ್ಟು
ಜರುಗುವೆಯ? ಮರುಗುವೆಯ?
ಗಾನದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದದೆ
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್,
ನರಕದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದದೆ?

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ದೇವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪುತ್ರಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ
ಕ್ಷಕಿಯೆಂದು ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

ತುಳಿದುಬಹ ನಾವೆಗಳ ತಾಯಿ,
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ನನ್ನಿಂಗ್ಲೆಂಡ್!
ಹಳೆಯುಗ್ರಸಾಗರನ ಕೆಳದಿ,
ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ !
ಸ್ವಾಮಿಯಕರ ಕುವರಿ,
ಧರ್ಮಖಡ್ಗದ ಮಡದಿ-
ಸೀಳಿರದೆ, ಖೂಳರೆದೆ,
ಗಾನದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್;
ಸತ್ಯದಲಿ ತುತ್ತೂರಿಯ ನೀನೂದಲು !

ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮನೋಧರ್ಮ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೀತಿಯ ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ.

ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮ್ ಕದನ

ರಾಬರ್ಟ್ ಸೌದಿ ಕವಿಯ After Blenheim ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮ್ ಕದನ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮಿನ ನಂತರ ಎಂದಿರಬಹುದಾಗಿತ್ತು . ಏಕೆಂದರೆ ಕವನ ಯುದ್ಧದ ನಂತರದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ. ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮ್ ಆಸ್ಟ್ರಿಯ ದೇಶದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ. ೧೭೦೪ರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ದೊರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಲೂಯಿಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಸಂಘಟಿತ ಸೇನೆಗಳ ನಾಯಕರು ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಲ್‌ಬರೊ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರ ಯೂಜಿನ್. ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರು ೪೦,೦೦೦ ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ಸೇನೆ ೧೧,೦೦೦ ಜನರನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಕಥನಕವನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಗತಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಮಂದವಾಗಿದೆ:

It was a summer evening
Old kaspar's work was done,
And he before his cottage door
was sitting in the sun;
And by him sported on the green
His little grand child wilhelmine

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಗತಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ :

ಬೇಸಿಗೆಯಲಿ ಸಂಜೆಯಾಯಿತು; ಕೆಲಸವ
ಮುತ್ತಜ್ಜ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ
ಹಟ್ಟಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲಿ ನೋಡುತ
ಹೊಂಬಿಸಿಲಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ.
ಅಲ್ಲಿಯೆ ಹಸುರ ಮೇಲಾಡುತಲಿದ್ದಳು
ಅಜ್ಜನ ಮುದ್ದಿನ ಪುಟ್ಟ ಮೊಮ್ಮಗಳು.

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವು
ವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

ೊಮ್ಮಗ ತಂದ ತಲೆಯೋಡಿನ ಕತೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಜ್ಜ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ :

ಮುತ್ತಜ್ಜ ಹೇಳಿವ - ಇಂಗ್ಲಿಷರಿರುವರೆ
ಮುರಿದರು ಫ್ರೆಂಚರ ಪಡೆಯ.
ಏತಕೆ ಕಾದಾಡಿದರೊ ಅದ ನಾ ಬೇರೆ
ಕಾಣೆನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡಿಯ.
ಆದರೆ ಯಾರನೆ ಕೇಳವರೆಲ್ಲರು
ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಜಯವೆಂಬರೆಂದ

ದರೂ ಆ ದುರಂತವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ :

ಬೆಂಕಿಯ, ಕತ್ತಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ
ದೇಶವೆ ಹಾಳಾಯಿತೆಲ್ಲ
ತುಂಬು ಬಸಿರಿಯರು, ಹಾಲುಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತ
ಲೆಕ್ಕವ ದೇವರೆ ಬಲ್ಲ
ಆದರಂತಹುದೆಷ್ಟೊ ಆಗಲೇಬೇಕಲ್ಲ
ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಜಯದಲಿ ಎಂದ

ಾನೂ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅವನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ :

ನೋಡಲು ಬಾರದು ಎಂಬರು ಘೋರವ
ಗೆದ್ದ ಮೇಲಾರಣದಲ್ಲಿ.
ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಹೆಣಗಳು ಕೊಳೆಯುತ
ಬಿಸಿಲಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದುವಲ್ಲಿ
ಆದರೆಂತಹುದೆಷ್ಟೊ ಆಗಲೇಬೇಕಲ್ಲ
ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಜಯದಲಿ ಎಂದ.

ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೌದಿಯ ಪದ್ಯವಿದು :

Great praise the duke of marlbro won
And our good prince Eugene,'
'Why't was a very wicked thing'
Said little wilhelmine;
'Nay.... nay... my little girl,' quoth he,
It was a famous victory.'

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೇನಾನಾಯಕರ ಹೆಸರುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಜಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ದುರಂತ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬ ನಿರ್ದಯಿ ಮನೋಭಾವ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ :

ದೇಶವೆ ಹೊಗಳಿತು ಗೆದ್ದ ನಾಯಕರನು
ಸುರಿದುವು ಹೂವು ಮಳೆಗಳು-
ಛೀ ತೆಗೆ, ಏನದು, ಬಲುಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವು
ಎಂದಳು ಪುಟ್ಟ ಮೊಮ್ಮಗಳು.
ಅಲ್ಲವೆ, ಅಲ್ಲವೆ, ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಕೇಳು,
ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಜಯವದು ಎಂದ

ಅಜ್ಜ ಕತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ:

ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳಿದರಾ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧವ
ಗೆದ್ದವರನು ಶೂರರನ್ನು-
ಒಳ್ಳೆಯವದರಿಂದ ಕಡೆಗಾದುದೇನಜ್ಜ?
ಎಂದನು ಪುಟ್ಟ ಮೊಮ್ಮಗನು.
ಅದನಾ ಬಲ್ಲೆನೆ? ಯಾರನೆ ಕೇಳದು
ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಜಯವೆಂಬರೆಂದ.

ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮ್ ಜಯ ಕುರಿತ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ವೃದ್ಧನ ಅಭಿಮಾನ ಆ ಯುದ್ಧದ ಭೀಕರ ಸಾವು ನೋವುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಟೀಕೆಯ ಕಟು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನು ಸೌದಿಕವಿ ತನ್ನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮುತ್ತಜ್ಜ ಹೆಸರಿಸುವ ಆಸ್ಟ್ರಿಯದ ರಾಜಕುಮಾರ ಯೂಜಿನ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಲ್‌ಬರೊ ಇವರನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ 'ಬ್ಲೆನ್‌ಹೀಮ್'ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರಗು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಭಾಷಾಂತರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಮೂಲಕವಿತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ದೇಶ ಸೇವಕ

ಶ್ರೀಯವರ 'ದೇಶಸೇವಕ' ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗನ The Patriot ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಥೆಯೆಂದು ಕರೆದು ಕವಿ ಕಥಾನಾಯಕನ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳ ವ್ಯಂಗ್ಯದ

ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ ದೇಶಸೇವಕ ಆ ಸುದಿನಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ :

It was roses, roses all the way
with myrtle mixed in my path like mad
the house - roofs seemed to heave and sway,
The church - spires beamed, such flags they had,
A year ago on this very day!

ತಮ್ಮ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕಾವ್ಯದ ಪದ್ಯಗಳ ಸ್ವರಭಾರವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ Myrtle ಮತ್ತು Church - spires ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಸೇವಕನನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ :

ಮಾಲೆಗಳು, ಮಾಲೆಗಳು ಬೀದಿ ಮನೆಮನೆಗೆ:
ಮುತ್ತುಗಳ ಸೇಸೆಗಳು ತಲೆಯೊಳಗೆ ಮಿನುಗೆ;
ಮಾಲೆಗಳೊಲೆದಾಡಿ ಹಿಗ್ಗು ಮುಗ್ಗಾಗ್ಗೆ;
ಎತ್ತಿದಾ ಗುಡಿ ದೀಪ ಗೋಪುರವ ಬೆಳಗೆ
ಒಂದು ವರುಷದ ಕೆಳಗೆ ನನಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ !

ಅಂದು ದೇಶ ಸೇವಕ ಜನರ ಕಣ್ಮಣಿ :

The air broke into a mist with bells,
The old walls rocked with crowd and cries
Had I said `Good folk, mere noise repels-
But give me your sun from yonder skies!'
They had answered 'And afterward. what else!'

ಗಾಳಿ ನೊರೆಕೀಳುವುದು ವಾದ್ಯಗಳ ಮೊರೆಗೆ;
ಊರೆ ಕಿತ್ತೋಡುವುದು ಜನದ ಜಯಜಯಕೆ
ಕೇಳಿದೆನೆ - "ಅಣ್ಣದಿರ, ಏಕೆ ಬರಿ ಬೊಬ್ಬೆ
ಸೂರಿಯನ ತಂದುಕೊಡಿ" ಎನುತ - ಅವರೊಡನೆ
"ಆಯ್ತಾಯ್ತು ; ಮತ್ತೇನು? ಕೇಳು" ಎನುತಿಹರು.

ದೇಶಸೇವಕನಿಗೆ ಈ ಉತ್ಸಾಹ ಸಂಭ್ರಮಗಳು ಸಾಮಯಿಕ ಎಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವ ನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ-ಯಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣದ ದೇಶಸೇವಕ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ: ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಅವನ ವ್ಯಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಗಿನ ಅಂಶವಿದೆ :

Alack, it was I who leaped at the sun
To give it my loving friends to keep!
Nought man could do have I left undone;
And you see my harvest, what I reap?
This very day, now a year is run.

ಮೂಲದ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ :

ನಾನಕಟ! ಸೂರ್ಯನನು ತರಲು ನೆಗೆದವನು!
ನಾಡಿನೊಲುಮೆಯ ಜನರ ಕಯ್ಗೆ ಕೊಡಲದನು.
ಮಾನವನು ಮಾಡುವುದನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆನು
ನೋಡೆನ್ನ ಪಾಡೀಗ ನಾ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಸು,
ಒಂದು ವರುಷವು ಕಳೆದು ನಾಕೊಯ್ವ ಕೊಯಲು.

ತಮ್ಮ ಕಣ್ಮಣಿಯೆಂದು ಓಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದೇ ದಿನ ಈ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದ ಜನ ಈ ದಿನ ಅವನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವಧಿಸಲು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ:

There's nobody on the house- tops now
Just a palsied few at the windows sit;
For the best of the sight in all allow,
At the Shamble's gate - or better yet
By the very Scaffold's foot, I trow.

ಶ್ರೀಯವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಥನದಿಂದ ಅವನ ಹೀನದೆಸೆ ಇನ್ನೂ ದಾರುಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ:

ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೀಗ ಒಂದು ತಲೆ ಕಾಣೆ!
ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಲ್ಲಲ್ಲ ಹೆಳವರಿಣಿಕಿಹರು.
"ಏಳಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಬನ್ನಿ, ನೋಟ ಬಲು ಚೆನ್ನು
ಸುಡುಗಾಡಿನೆಡೆಯಲ್ಲಿ, ಶೂಲವಡಿಯಲ್ಲಿ!"
ಅಲ್ಲಿಗೋಡಿದರೆಲ್ಲ, ತಳ್ಳಿ ತುಳಿದಾಡಿ.
ಮಳೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವೆನು; ಮುಂಗಯ್ಯ ಕೊರೆದು
ಬೆನ್ನಿನಲಿ ನೇಣಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿಹರು.
ಇಳಿಯುತಿಹೆ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬಸಿಬಸಿದು,
ನನ್ನ ಕಡೆ ಕಲ್ಲೆಸೆದು ಮನಸುಬಂದವರು
ಒಂದು ವರುಷ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆಂದು !

ಕೊನೆಯ ಚರಣದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ : ಜನರ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ.

ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ತನ್ನ ನಾಯಕನ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬಳಸಿರುವ ಸ್ವಗತ ಸಂಭಾಷಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಕವನದ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯವಿದು :

Thus I entered, and thus I go!
In truimphs, people have dropped down dead
'Paid by the world',- what dost thou owe
'me?' God might question; now instead
'tis God shall repay! I am safer so.

ಹೇಗೆ ಬಂದೆನು ನಾನು, ಹೇಗೆ ಹೋಗುವೆನು!
ಹಿಂದೆ ವಿಜಯೋತ್ಸವದಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿಹರು!
"ಲೋಕವೇ ಫಲಕೊಡಲು, ನನ್ನ ಹಂಗೇನು?"
ಎಂದು ಕೇಳನೆ ಆಗ ಭಗವಂತ ! ಈಗ,
ಕೊಡುವಾತ ಭಗವಂತ - ಕ್ಷೇಮ ಅದೆ ನನಗೆ.

ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಡುವಾಗಲೂ ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ದೇಶಸೇವಕ ಆಶಾವಾದಿಯೆ: ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೂ ಸಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು; ಲೋಕ ಅವರಿಗೂ ಫಲ ಕೊಟ್ಟಿತು; ಇದನ್ನು ಪಡೆದವರು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಕೇಳಬಹುದು: ಆದರೆ ಲೋಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಗಿದಾಗ ಕೊಡುವವನು ಅವನು: ಆದುದರಿಂದ ಹೋಗುವವನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಬಹುದು.

ಬಡವನ ಹುರುಡು

ರಾಬರ್ಟ್ ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ A man's a man for a' that ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯವರು ಬಡವನ ಹುರುಡು ಎಂಬ ಸೂಕ್ತ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕವನದ ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ :

Is there for honest poverty
That hangs his head an' a' that;

The coward slave - we pass him by,
We dare be poor for a' that
For a' that, an' a' that,
Our toils obscure an 'a' that
The rank is but the guinea's stamp,
The man's the gowd for a' that.

ತಾವು ಬಡವರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇರುವರೆ? ಇಂತಹ ಬಡಪ್ರಾಣಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ಹೇಡಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾವು ನಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆ - ಇದು ಕವಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು.

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಸರಳವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಓಘವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸಗನ್ನಡವಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆ:

ಮಾನವಾಗಿ ತಾನು ಬದುಕಿ,
ಹೀನ ಬಡತನವೇನೆ ಇರಲಿ,
ನಾಚಿಕೊಳುವ ನೀಚ ತೊತ್ತ
ಆಚೆ ನೂಕು, ಏನೆ ಇರಲಿ.
ಏನೆ ಇರಲಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠುರವೇನೆ ಇರಲಿ
ಮೆರೆವ ಪದವಿ ವರಹ ಮುದ್ರೆ,
ಆಳು ಚಿನ್ನ, ಏನೆ ಇರಲಿ!

ಪಂಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲೆಂದು 'ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವನನ್ನು 'ಆಚೆ ನೂಕು!' ಎಂಬ ಪದಬಂಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

What though on hamely fare we dine,
wear hoddin grey, an'a' that?
Gie fools their silks, and knaves their wine,
A man's a man for a' that,
For a' that, an 'a' that
The tinsel show an 'a' that
The honest man, The e'er sae poor,
Is king O' men for a' that.

ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮನುಷ್ಯನ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಅವನ ಪದವಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ: ಪದವಿ ವರಹದ ಮೇಲಿನ ಮುದ್ರೆ ಮಾತ್ರ. ಚಿನ್ನಕ್ಕೆಬೆಲೆ ಬರುವುದು ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಇತರರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದಂತಹ ಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡುವವನು "ಆಳು ಚಿನ್ನ:" ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಒರಟು ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಡವರು ಧರಿಸಿದರೇನು, ಅವರ ಹುರುಡೇ ಹುರುಡು: ಮೂಲದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಏನೂ ಭಂಗ ಬರದೆ ಭಾಷಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿಯೂ, ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆಗಿಷ್ಟು ಹಿಟ್ಟು ಗಂಜಿ
ಬಟ್ಟೆ ಚಿಂದಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಸೊಗಸು ಬೆಡಗು ತೆಗೆದು ಮಡಗು,
ಮಿಗುವುದಾಳು, ಏನೆ ಇರಲಿ.
ಏನೆ ಇರಲಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಥಳಕು ಪಳಕುಗಳೇನೆ ಇರಲಿ;
ಯಾರು ಸಾಜ, ಅವನೆ ರಾಜ,
ಭಂಗ, ಬಡತನ, ಏನೆ ಇರಲಿ!

ಇನ್ನು ಬರ್ನ್ಸ್ ಲಾರ್ಡ್ ಬಿರುದಾಂಕಿತನೊಬ್ಬನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಜನಾದ ಬಡವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅವನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

Ye see yon birkie ca'd a lord,
wha struts, an' stares, an a' that;
Tho' hundreds worship at his word,
He's but a goof for a' that,
For a' that, an' a' that,
His ribband star, an' a' that
The man O' independent mind
He looks and laughs at a' that

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಮೂರ್ಖ ಲಾರ್ಡ್ 'ಲಕ್ಕಮುಕ್ಕ' ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಚರಣಗಳು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದೆ:

ಅಕ್ಕೊ ಬರುವ, ಸೊಕ್ಕಿ ಮೆರೆವ
ಲಕ್ಕಮುಕ್ಕ, ಏನೆ ಇರಲಿ
ಅರಿತು (ಅವನ) ಕಣ್ಣ, (ಜನ) ಹರಿವರಣ್ಣ
(ಲಕ್ಕಮುಕ್ಕ) ಬೆಪ್ಪ, ಬಿಡೆ (ಡ) ಲಾ, ಏನೆ ಇರಲಿ.

ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರವಾಗಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಕಂಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾಗಿದೆ: ಇವು ಪದ್ಯದ ಉಳಿದ ಸಾಲುಗಳು :

ಏನೆ ಇರಲಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಉಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳೇನೆ ಇರಲಿ,
ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ತನಗೆ ಸಿದ್ಧಿ
ಎನ್ನಬೇಡಾ, ಏನೆ ಇರಲಿ?

ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕವನವಿದು: ಇದರ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರದ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಬಡವ ಲಕ್ಕಮುಕ್ಕನ ಬಿರುದು ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವನು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬರ್ನ್ಸ್: ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ: ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನ 'ಎನ್ನಬೇಡಾ' ಭಾಗ 'ಎನ್ನಬೇಕು' ಎಂದು ಆಗಬೇಕಿತ್ತು. ಕವಿತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯ ಇದು :

A prince can mak a belted knight,
A marquis, duke an 'a' that;
But an honest man's aboon his might,
Gude faith, he mauna fa' that!
For a' that, and a' that!
Their dignities, and a' that;
The pith O' sense and pride O' worth
Are higher rank than a' that!

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಮಾರ್ಕ್ವಿಸ್, ಡ್ಯೂಕ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ ಬಿರುದಾಂಕಿತರನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ :

ಅರಸ ಕರಸಿ, ಬಿರುದ ಹೊರಸಿ
ಮೆರೆಸಬಲ್ಲ, ಏನೆ ಇರಲಿ,

ಸಾಜಗಾರ ಎನಿಸಲಾರ
ತೇಜವಿಲ್ಲ, ಏನೆ ಇರಲಿ.
ಏನೆ ಇರಲಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಹಮ್ಮು ಹೆಮ್ಮೆಗಳೇನೆ ಇರಲಿ,
ತಿರುಳಿನರಿವು, ಹಿರಿಯ ನಡತೆ,
ಮೇಲು ಸಾಲು, ಏನೆ ಇರಲಿ

ಇಲ್ಲಿ ಬರ್ನ್ಸ್ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕವಿಯ ಉದಾತ್ತ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಕವಿತೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ:

Then let us pray that come it may
As come it will for a' that-
That sense and worth, O'er O' the earth,
May bear the gree, and a' that
That man to man, the world O'er
Shall brothers be for a' that.

ಪದ್ಯದ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಿವು, ನಡತೆ, ಧರೆಯೊಳೆಲ್ಲ
ಮೆರೆವ ಕಾಲ, ಏನೆ ಇರಲಿ.
ಬರಲಿ ಬೇಗ, ಹರಸು ಈಗ;
ಬರದೆ ಇರದು, ಏನೆ ಇರಲಿ.
ಏನೆ ಇರಲಿ, ಏನೆ ಇರಲಿ
ಬಂದೆ ಬರುವುದು, ಏನೆ ಇರಲಿ,
ಅಣ್ಣತಮ್ಮದಿರಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ
ಇರುವ ಕಾಲ, ಏನೆ ಇರಲಿ.

ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಶೀಲರಾದ ಬಡವರ ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಸಂದೇಶ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮಾದ ಮಾದಿ

ಸ್ಕಾಟ್ ಲೆಂಡಿನ ಕವಿ ಬರ್ನ್ಸ್ ಬರೆದ Duncan Gray ಕವನವನ್ನು ತುಂಬಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕವನದ ನಾಯಕ ಡಂಕನ್ ಗ್ರೆ, ನಾಯಕಿ ಮ್ಯಾಗಿ; ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾದ

ಮಾದಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬರ್ನ್ಸ್ ಬಳಸಿರುವ "ಭಾವುಕತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಅಶ್ವದ ಲಘುನಾಗಾಲೋಟದ" ಓಘವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಲ ಕವನದ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Duncan Gray came here to woo,
Ha, Ha, the wooing O't
on blythe yule night when we were fou,
Ha, Ha, the wooing O't:
Maggie coost head fu' high
Look'd asklant and unco skeigh
Gart poor Duncan stand abeigh;
Ha, Ha, the wooing O't

ಇಲ್ಲಿನ ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಮಿಶ್ರಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯವಿದೆ :

ಬೇಟೆಕಾರ ಬಂದ ಮಾದ,
ಹಹ್ಹ! ಏನು ಬೇಟವೊ!
ಬೇಡಿ ಸತ್ತು ಸುಣ್ಣವಾದ,
ಹಹ್ಹ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಮಾದಿ ಕತ್ತನೊಲೆದುದೇನು!
ಅತ್ತೆ, ಇತ್ತ, ಸಿಡಿಮುದೇನು!
ಮಾದ, ಪಾಪ, ಮಿಡಿದುದೇನು!
ಹಹ್ಹ! ಏನು ಬೇಟವೋ!

ಬಡ ಡಂಕನ್ನನ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯ :

Duncan fleech'd and Duncan pray'd;
meg was deaf as Ailsa craig;
Duncan sigh'd baith out and in,
Grat his een baith bleer't and blin;
spak o' lowpin ower a linn.

ಭಾಷಾಂತರ :

ಕಯ್ಯಮುಗಿದ, ಕಾಲ ಹಿಡಿದ,
ಹಹ್ಹ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ರೊಯ್ಯನೊದೆಯೆ, ಹಲ್ಲ ಕಡಿದ,
ಹಹ್ಹ! ಏನು ಬೇಟವೋ!

ಬೆಚ್ಚಗುಸಿರ ಬಿಟ್ಟ, ಮಾದ,
ಅತ್ತ ಕಂಗೆಡುತ್ತ ಸೀದ,
ಹೊಳೆಯ ಬೀಳಲೆಂದು ಹೋದ!
ಹಷ್ಷ! ಏನು ಬೇಟವೋ!

ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ Ailsa Craig ಪುಟ್ಟದ್ವೀಪದ ನಿಶ್ಚಲತೆಯ ಉಪಮೇಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿಲ್ಲ ; ಮ್ಯಾಗಿ ಬೇಟಕಾರನನ್ನು ರೊಯ್ಯನೊದೆಯುವ ಘಟನೆಯು ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕವಿತೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕೃತ ಬೇಟಕಾರನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ:

Time and chance are but a tide,
slighted love is sain to bide;
Shall I, like a fool, quoth he,
For a haughty hizzie dee?
She may gay to -France for me.

ಜಂಬದ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಕಂಗೆಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವಳು ಬೇಕಾದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಪ್ರೇಮಿ:

ಆವ ಗಳಿಗೆಗಾವ ಮನಸು!
ಹಷ್ಷ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಒಲ್ಲದಾಕೆಗೊಲುಮೆ ಕನಸು
ಹಷ್ಷ! ಏನು ಬೇಟವೋ !
ಹುಚ್ಚ ನಾನು ! ಸಾಯಲೇಕೆ?
ಜಂಬಗಾತಿಜರೆಯಲೇಕೆ?
ಜರ್ಬುನನಗೆ! ಹೆಣ್ಣೆಗೇಕೆ!
ಹಷ್ಷ!ಏನು ಬೇಟವೊ

ಪಲ್ಲವಿ ಮಾದ ಮಾದಿಯರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ :

How it comes let doctors tell,
Meg grew sick- as he grew heal
Something in her bosom wrings,
For relief a sigh she brings;
And o, her een, they spak sic things.

ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕಥನ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ :

ವೈದ್ಯರಿಂದನು ತಿಳಿದು ಹೇಳಿ,
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಎದ್ದನವನು - ಬಿದ್ದಳಿವಳು
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಏನೊ ಎದೆಯೊಳಿರಿಯುತಿಹುದು,
ಸುಯ್ದು, ಸುಯ್ದು, ತಣ್ಣಗಹುದು
ಕಣ್ಣೊ, ಒಂದ ನುಡಿಯುತಿಹುದು!
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!

ಈ ಸಂಕೀರ್ಣಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ಕಡೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಭಾಗ :

Duncan was a lad' O'grace;
Ha, Ha, the wooing o't.
Maggie's was a piteous case;
Ha, ha, the wooing o't
Duncan couldna be her death,
Swelling pity smoor'd his wrath;
Now they're crouse and canty baith:
Ha, Ha, the wooing O't.

ನಾಡಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಕವಿತೆಯ ಅಂತ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕ :

ಚೆನ್ನದಂತ ಹುಡುಗ ಮಾದ,
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಸಾಯಲಾದ ಹುಡುಗಿ ಮಾದಿ,
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!
ಕೊಲ್ಲಲಾರನವಳ ಮಾದ,
ಮುನಿಸುಕರಗಿ ಮರುಗಿಹೋದ,
ಈಗ ಹಿಡಿಯದವರ ಮೋದ
ಹಷ್ಟ! ಏನು ಬೇಟವೋ!

ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ

ಇದು ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾವಗೀತೆ My love is like a Red Red Rose ನ ಅನುವಾದ.

ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಈ ಕವಿತೆಯ ಆರಂಭ ಹೀಗಿದೆ:

My love in like a red, red rose
That's newly sprung in June;
O my love is like the melodie,
That's sweetly play'd in tune.

ಮೊದಲ ಉಪಮೇಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಗುಲಾಬಿಯ ಕುರಿತು ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅದರ ವರ್ಣವನ್ನು ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಕಸಿಸಿದ ಪುಷ್ಪ ಅದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ದೃಶ್ಯಪ್ರತಿಮೆಯಾದರೆ ಎರಡನೆಯ ಉಪಮೇಯ ಒಂದು ಕರ್ಣಪ್ರತಿಮೆ: ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಕವಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೊದಲ ಉಪಮೇಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ವರ್ಣದ ವಿವರ ಮುಖ್ಯವಾದರೂ ಅದರ ಕಂಪಿನ ಸೂಚನೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ: ಎರಡನೆಯ ಉಪಮೇಯದಲ್ಲೂ ವಿವರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವರಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಗುಣಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯ ಕುರಿತ ಸೂಚನೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ :

ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ತಾವರೆಯ ಹೊಸಕೆಂಪು,
ತಾವರೆಯ ಹೊಸ ಅರಳ ಹೊಳೆವ ಕೆಂಪು
ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ಕೊಳಲ ಮೆಲುನುಡಿಯಿಂಪು,
ಕೊಳಲು ಮೋಹಿನಿ ನುಡಿವ ಗಾನದಿಂಪು.

ಶ್ರೀಯವರು ಗುಲಾಬಿಯನ್ನು ತಾವರೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಅದು ಅರಳುವ ಕಾಲದ ನಿರ್ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ : ತಾವರೆಯ ಹೊಸಕೆಂಪಿನ ರೂಪಕ ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಹಜತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೂಲ ಪದ್ಯದ ಉಪಮಾನದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ಕೊಳಲ ರೂಪಕ

ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿಯ ಮೆಲುನುಡಿಯಿಂಪನ್ನು ಕೊಳ
ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ :

As fair art thou, my bonnie lass
So deep in love am I;
And I will love thee still, my dear
Till a' the seas gang dry.

ಭಾಷಾಂತರ :

ಬೆಳೆಬೆಳೆಯುತೆಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬಿನ್ನಾಣ, ಎಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಮುಳುಗಿದೆನು ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಪ್ರೇಮದೊಳಗೆ
ಬತ್ತುವವು ಮುಂದಾಗಿ ಕಡಲುಗಳು, ಎಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಬತ್ತಲಾರದು ತೊಟ್ಟು ಪ್ರೇಮದೊಳಗೆ.

ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆನಿತುಂಟೊ ಅಷ್ಟೆಯೇ ಕವಿಯ ಪ್ರೇಮದ ಅ
ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿರುವ ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಧುವಾಗಿ
ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿಯ ಬಿನ್ನಾಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿಯ
ಆಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಗಳು ಬತ್ತುವವರೆಗೂ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳು
ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೊದ
ಬರುವ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಅಭಿವ
ಕ್ಷೀಣವಾಗುವಂತಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ :

Till a' The seas gang dry, my dear
And the rocks melt wi' the sun;
And I will love thee still my dear,
While the sands O' life shall run.

ಭಾಷಾಂತರ :

ಬತ್ತುವವು ಮುಂದಾಗಿ ಕಡಲುಗಳು, ಎಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಕರಗುವವು ಬಂಡೆಗಳು ಬಿಸಿಲಿನೊಳಗೆ

ಕರಗಲಾರದು ಚೂರು ಪ್ರೇಮದೊಳಗೆಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಬೆರೆದಿರಲು ಜೀವ ಕಳೆ ದೇಹದೊಳಗೆ.

ಮೂಲಕವನದ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿ ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಯದ ಅಂತಿಮ ಪಂಕ್ತಿಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ: ಇದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪಂಕ್ತಿಯ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಕವಿಯ ಪ್ರೇಮದ ಉತ್ಕಟತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ಇಷ್ಟು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕವನ ಮೂರನೆಯ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ನೇರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿದ್ದು ಸಮಯದ ಸುಂದರ ರೂಪಕ 'Sands of Life' ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ: ಭಾಷಾಂತರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಯವರೇನೊ ಮೂಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಅದು ಪ್ರಯಾಸದ ಫಲವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ :

And fare thee weel my only Luve!
And fare thee weel, awhile!
And I will come again, my Luue
Tho's 'twere ten thousand mile!

ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಹೋಗಿ ಬರುವೆನು ಹೆಣ್ಣೆ , ಪ್ರೇಮದೊಂದೇ ಹೆಣ್ಣೆ ,
ಹೋಗಿ ಬರುವೆನು ಸಹಿಸು, ಎರಡು ಗಳಿಗೆ
ಕೋಟಿಯೋಜನವಿರಲಿ, ದಾಟಿಬರುವೆನು ಹೆಣ್ಣೆ
ಬೇಗ ಬರುವೆನು ಹಾರಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ.

ಭಾಷಾಂತರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ' ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಮೂಲ ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತರುವುದರ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಈ ಯತ್ನ ನಮ್ಮಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಇರುಳ ದೇವಿ

ಶೆಲ್ಲಿ ಕವಿಯ To The Night ಕವಿತೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅದರ ಮೊದಲನೆ
ಪದ್ಯದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ Spirit of Night ಎಂದು ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತ
ಈ ಭಾವನೆ ಶ್ರೀಯವರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಇರುಳದೇವಿ ಎಂದು ಆಗಿರ

ಇರುಳ "ಚೇತನ"ಕ್ಕೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವಪೂರಿತ ಆಹ್ವಾನದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗ
ಅವನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವನಾಲೋಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ.

Swiftly walk over the western wave
spirit of Night.
Out of the misty eastern cave,
Where, all the long and lone day light,
Thou wovest dreams of joy and fear
which make thee terrible and dear,
Swift be thy flight

ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮಬ್ಬು ಕವಿದ ಮೂಡಣಗವಿಯಿಂ
ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹೊರಟು ಪಡುವಣ ಅಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ಬರುವಂತೆ ನಿಶೆ
ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಗಲಿನ ಪ್ರಕಾಶವಿರುವವರೆಗು
ಈ 'ದೇವಿ' ಭಯ ಮತ್ತು ಆನಂದಗಳ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯುವಂತೆ ಆಕೆಯನ
ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಅಸಂಗತೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ
ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾನೆ -ಆಕೆ ಭಯಂಕರಳು, ಆದರೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳು.

ಈ ಆಹ್ವಾನದ ಸರಳ ಪರಿಭಾಷೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ:

ಬೇಗ ಪಡುವ ತೆರೆಯ ತುಳಿದು,
ಇರುಳದೇವಿ, ಬಾ
ಮಬ್ಬುಗವಿಯೊಳೊಬ್ಬಳಿದ್ದು,
ಹಗಲು ಸಮಯದಾಗ ಹೆಣೆದ
ಸೊಗದ ಭಯದ ಕನಸ ಬೀರಿ,

ಉಬ್ಬಿಸುತ್ತ ಬೆದರಿಸುತ್ತ
ಬಾ, ಬೇಗಬಾ

ಮೂಡಣದ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಇರುವ ವಿವರವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ರ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸಂಗತೋಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಬಂಧಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿವೆ.

ಶೆಲ್ಲಿ ಈ ನಿಶಾಚೇತನವನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

Wrap thy form a mantle grey
Star-inwrought
Blind with thine hair the eyes of day,
Kiss her until she be wearied out,
Then wander o'er city, and sea and land,
Touching all with thine opiate wand
Come, long-sought

ಕವಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಹಗಲೂ ಒಬ್ಬ ದೇವಿ.

ಅರಿಲ ಹೂವು ನೆಯ್ದ ಕಪ್ಪು
ದುಗುಲವುಟ್ಟು ಬಾ.
ಹಗಲ ಕಣ್ಗೆ ಕುರುಳ ಕವಿಸಿ
ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ದಣಿಸಿ ಕಳಿಸಿ
ಸುತ್ತ ಸುಳಿದು, ನಾಡಿನಲ್ಲಿ
ಮಂಕು ತಳಿದು, ಶಂಕೆಯಳಿದು
ಅರಸುವೆನಗೆ, ಬಾ

ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ:

When I arose and saw the dawn,
I sigh'd for thee;
When light rode high, and the dew was gone,
And noon lay heavy on flower and tree,
And the weary day turn'd to his rest

Lingering like an unloved guest,
I sigh'd for thee.

ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದ ಕವಿ ನಿಶೆಗಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಪ್ರಕಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಂಜು ಕರಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾಸದಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಒಬ್ಬ ಬೇಡದ ಅತಿಥಿಯಂತೆ ಹಗಲು ಇರಲಾಗಿ ಕವಿ ನಿಶೆಗಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರಗಿ ಮಂಜು, ಬೆಳಕು ಬರಲು,
ನಿನಗೆ ಸುಯ್ದೆನು.
ಅರಳ ತಳಿರ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲ
ಹೊರೆಯ ಹೇರಿ, ಏರಿ ಹಗಲು
ಬೇಡವಾದ ಬಳಗದಂತೆ
ಕಾಡಿ ತಂಗುತಿರಲು, ಬಾಡಿ
ನಿನಗೆ ಸುಯ್ದೆನು.

'ಬಾಡಿ' ವಿಶೇಷಣ ಶ್ರೀಯವರು ಸೇರಿಸಿದ್ದು. ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕೊಡುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಕವಿತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯ:

Thy brother death came, and cried,
wouldst thou me?
Thy sweet child sleep, the filmy-eyed,
Murmur'd like a noontide bee
Shall I nestle near thy side?
wouldst thou me? -And I replied,
No, not thee.

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗಿದೆ:

ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ ಸಾವು ಬಂದು,
ವರಿಸು ಎಂದನು
ನಿನ್ನ ಕಂದ ನಿದ್ದೆ ಬಂದು,

ಕಣ್ಣ ಹೊಸಕಿ, ಜೇನ ಮುಸುಕಿ,
ಅಪ್ಪಿಕೊಳಲೆ, ಬಳಿಯೊಳೊರಗಿ?
ಒಪ್ಪು, ನಲ್ಲೆ ಎಂದನದಕೆ
ಒಲ್ಲೆ ಎಂದೆನು.

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿವು. ...ನ್ನು ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ.

Death will come when thou art dead,
Soon, too soon
Sleep will come when thou art fled;
of neither would I ask the boon
I ask of thee, beloved Night-
Swift be thine approaching flight,
come soon, soon.

...ಶೆಗಾಗಿ ಬಿಸುಸುಯ್ಯುವ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

ನೀನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಸಾವು
ಬೇಗ, ಆಗಲೇ।
ನೀನು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಿದ್ದೆ;
ಕೇಳಬಲ್ಲೆವರವನವರ,
ಕೇಳಿಕೊಳುವೆನಮ್ಮ ನಿನ್ನ,
ಒಲುಮೆಯಿರುಳೆ, ಬಯಕೆ ಸಲಿಸು
ಬೇಗ, ಬಾ, ಬಾ

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವನೆ, ಪರಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ...ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

...ರಾಶೆ

Stanzas Written in Dejection Near Naples ಎಂಬ ...ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಶೆಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೮೧೮ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ. ...ನೇಪಲ್ಸ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಟಿ.ಎಲ್. ಪೀಕಾಕ್‌ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾ ಭಾವನೆಗಳು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿವೆ. ಬೆಳಗಿನ ಹೊಂಗಿರಣಗಳ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಕವಿ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಉಜ್ವಲ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಂಡದ್ದ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

The sun is warm, the sky is clear,
The waves are dancing fast and bright,
Blue isles and snowy mountains wear
The purple noon's transparent might:
The breath of the moist earth is light
Around its unexpanded buds;
Like many a voice of one delight
The winds, The birds, The ocean -floods
The city's voice itsey is soft like Solitude's

ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಬಿಸಿಲೋ ಬೆಳೆಯಿತು; ಬಾನೋ ತಿಳಿಯಿತು;
ಸೆಳೆಸೆಳೆವಲೆಗಳು ಕುಣಿಯುವುವು;
ಮುಸುಕಿದ ಮಂಜನು ಕಳೆಯುತ ಗಿರಿಗಳು
ಬೆಳಗುವ ಹಗಲನು ಹೊದೆಯುವುವು;
ಬಿರಿಯದ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆಸಳನು ತೆರೆಯುತ
ಸುಳಿವುದು ತಂಪಿನ ನೆಲಮುಸಿರು;
ಬೆರೆದೊಂದೇ ಆನಂದದ ದನಿವೊಲು,
ಹೊಳಲಲಿ, ಬನದಲಿ, ಬಯಲಿನಲಿ,
ಪೊರಳುವ ಕಡಲಲಿ ಹೊಮ್ಮುವ ಮೊರೆತಗಳಿಂಪಾಗೆಸೆಯುವುವು.

ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಲೆಗಳ ಕುರಿತಾ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನೂ; ಕೊಲ್ಲಿಯ ನೀಲಿ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು "ನಗರದ ಧ್ವನಿ"ಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ಮೇಲ ಉಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿವೆ.

I see the Deep's untrampled floor
with green and purple seaweeds strewn;
I see The waves upon the share,
Like light dissolved in star-showers, thrown:
I sit upon the sands alone;
The lighting of the noontide ocean
Is flashing round me, and a tone
Arises from its measured motion,
How sweet did any heart now share in my emotion.

ಭಾಷಾಂತರ:

ಕಣ್ಣೆದಿರಾಳದ ತುಳಿಯದ ತಳದೊಳ
ಗುರುಳುವ ಕಳೆಗಳು ತೋರುವುವು.
ನುಣ್ಣಗೆ ಬೆಳಕನು ಕರಗಿಸಿ, ಅರಿಲಾ
ಗೆರೆದವೊಲಲೆಗಳು ತೂರುವುವು.
ಕುಳಿತಿಹೆನೊಬ್ಬನೆ ಮರಳಲಿ; ಸುತ್ತಲು
ಮೆರೆವುದು ಮಿಂಚುವ ಕಡಲೊಡಲು.
ಅಳತೆಯ ತಾಳಕೆ ತಲೆ ತೂಗಾಡುವ
ತೆರೆಯಿಂದೇಳುವುದೊಂದುಲುಹು.
ತಿಳಿದೆದೆಗೆದೆ ಹೊಂದುವುದೊಂದಿಹುದೇ ಏನಿನಿದೋ ಈಗ!

ಮೊದಲನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣಸೂಚಕ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಲ್ಲ. 'ಉರುಳುವ' ಕ್ರಿಯಾಪದದಿಂದಾಗಿ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಚಿತ್ರ ಮಸುಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಮೂಲದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಯವರ ಯತ್ನದ ಪ್ರಯಾಸ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲೂ "ನಡುಹಗಲ" ಕಡಲ ಸೌಂದರ್ಯದ ವರ್ಣನೆ ಅಪೂರ್ಣ. ಆದರೆ ನಂತರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ 'ತಲೆ ತೂಗಾಡುವ' ಹಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಒಂದೇ ಪಂಕ್ತಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಅರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲದ ಸರಳತೆ, ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಲಾರೆವು. ಶೆಲ್ಲಿಯಂತಹ ಕವಿಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾಯಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಕಾರ ಸೆಣಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ತನ್ನ ನಿರಾಶೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ:

Alas, I have nor hope nor health,
Nor peace within nor calm around,
Nor That content, surpassing wealth,
The sage in meditation found,
And walked with inward glory crowned
Others I see whom these surround
Smiling they live, and call life pleasure;
To me that cup has been dealt in another measure

ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥ ಓಘಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಯವರು ಈ ರೀತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ನನಗಕಟಾ! ಉತ್ಸಾಹವೆ, ಆಶೆಯೆ,
ಮೊದಲಾರೋಗ್ಯವೆ, ನೆಮ್ಮದಿಯೆ?
ಮನಸಿನ ಶಾಂತಿಯೆ, ಪದವಿಯೆ, ಕೀರ್ತಿಯೆ,
ಮುದಿಯಾಗಳಿಯದ ಸವಿಯೊಲವೆ?
ಧನವನು ಮೀರಿದ ದೈವಜ್ಞಾನದೊ
ಳೊದಗುವ ತೃಪ್ತಿಯೆ, ಮಹಿಮೆಗಳೇ?
ಜನರೆತ್ತತ್ತಲು ಹೊತ್ತೀ ಸಿರಿಗಳ
ಬದುಕರೆ ಬಾಳತಿಹಿತವೆನುತ?
ನನಗೋ ಆ ಹೊಂಬಟ್ಟಲೊಳೆಲ್ಲಾ ವಿಷವೇ ತುಂಬಿಹುದೇ!

ಕವಿತೆಯ ಅಂತ್ಯವಿದು:

Yet now despair itself is mild
Even as the winds and waters are;
I could lie down like a tired child,
And weep away the life of care
Which I have borne, and yet must bear,
Till death like sleep might steal on me,
And I might feel in the warm air
My cheek grow cold, and hear the sea
Breath O'er my dying brain its last monotony.

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಸಾವಿನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯಂತಿರುವ ಆತನ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥ ಶ್ರೀಯವರ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ನಿರಾಶೆಯೆ ಇಳಿತರವಾಗಿದೆ
ತೆರೆಗಳ, ಗಾಳಿಯ, ಹದ ತೋರಿ
ಹಾಗೆಯೆ ಸೊರಗಿದ ಮಗುವಂತತ್ತ
ತ್ತೊರಗುವೆ, ಜನ್ಮದ ಹೊರೆ ಜಾರಿ,
ಸವೆಯಲಿ ಇಂದೇ ಹಿಂದಿನ ಮುಂದಿನ
ಕರೆಕರೆಯೆಲ್ಲಾ ಈಡೇರಿ;
ಕವಿಯಲಿ ನಿದ್ದೆಯವೊಲು ಸಾವೆಲರಲಿ
ಕೊರೆಯಲಿ ಕೆನ್ನೆಯ ಬಿಸಿಯಾರಿ;
ಕಿವಿಯಲ್ಲಿದೆ ಕಡೆ ಮೊರೆಯಲಿ ಕಡಲಾ ಒಂದೇ
ಬೇಸರದುಲಿಯೂರಿ.

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಜನ್ಮದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಕವಿತೆಯ ಅರ್ಥಕ್ಕೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು "ನಿರಾಶೆ, ನೇಪಲ್ಸ್ ಬಳಿ' ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿರಾಶೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಾಂತರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯೆನ್ನಬಹುದು.

ದುಃಖ ಸಮಯ

ಶೆಲ್ಲಿ ಕವಿಯ A Lament ಭಾವಗೀತೆಯ ಕನ್ನಡಾನುವಾದದ ಹೆಸರು ದುಃಖ ಸಮಯ. ಭಾವ ಪ್ರಧಾನ ಪರಿಭಾಷೆ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದರೆ, ಅವನ ಗಣನೀಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸ್ವಾನುರಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಪ್ರಪಂಚ, ಜೀವನ, ಸಮಯಗಳನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಅವನ್ನು ಕುರಿತು ತನಗಿರುವ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಸಂಬಂಧ ಏನೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ಕವಿ ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

O world O life O Time
On whose last steps I climb

Trembling at that where I had stood before;
When will return the glory of your prime?
No more -Oh, never more

ಜಗತ್ತು, ಜೀವನ, ಕಾಲಗಳ ಕೊನೆಯ ಪಾವಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವ ಕವಿ ಹಿಂದೆ ತಾನು ನಿಂತಿದ್ದ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಡುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಉತ್ತಮ ದೆಸೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರಳಿ ಬರದೆಂದು ವ್ಯಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪದ್ಯದ ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ:

ಏನು ಲೋಕವೋ! ಏನು ಜನ್ಮವೋ!
ಏನು ಕಾಲವೋ! ಬೇಡವೋ!
ಜೀವಮಾನದ ಕಡೆಯ ಹಂತವ ಹತ್ತಿ ಹಿಂದಕೆ ನೋಡಿ ನಡುಗುವೆ;
ಯಾವ ಕಾಲಕೋ ಮರಳಿ ಬರುವುದು ಆದಿಕಾಲದ ಭೋಗಸಂಪದ?
ಇಲ್ಲವೆಂದಿಗೂ, ಇನ್ನದೆಂದಿಗೂ, ಇಲ್ಲವೋ!

"ಬೇಡವೋ!" ಅಧ್ಯಾಹಾರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಶೆಲ್ಲಿಯ "ಉತ್ತಮ ದೆಸೆ" ಪದಬಂಧದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರ "ಭೋಗ ಸಂಪದ" ಮೀರುತ್ತದೆ.

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ: Out of the day and night
A Joy has taken flight;
Fresh spring, and summer, and winter hoar
move my faint heart with grief, but with delight
No more- oh, never more

ಇರುಳು ಹಗಲೊಳು, ಹರುಷವೆನ್ನೊಳು,
ತೊರೆದೆ ಹೋಯಿತೋ, ಹೋಯಿತೋ!
ಹೊಸವಸಂತವೂ, ಮೆರೆವ ಶರದವೂ, ಬಿಳಿಯ ಮಂಜಿನೀ ಹಿಮದ ಸಮಯವೂ,
ಕುಸಿದ ಹೃದಯವ ಕೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಮಿಡಿವುವಲ್ಲದೆ, ನಲಿವೆನೆಂಬುದೋ
ಇಲ್ಲವೆಂದಿಗೂ, ಇನ್ನದೆಂದಿಗೂ, ಇಲ್ಲವೋ!

ಈ ನಿರಾಶೆಯ ಉದ್ಗಾರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಅಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣವಲ್ಲದಿದ್ದು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳು

ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ Auld Lang Syne ಕವನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳು ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕವನದ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರ್ನ್ಸ್ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

Should auld acquaintance be forget,
And never brought to mind?
Should auld acquaintance be forget,
And auld lang syne?

ಹಳೆಯ ಕೆಳೆಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಬಹುದೆ? ಹಳೆಯ ಕೆಳೆಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಕಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬಹುದೆ? ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬರ್ನ್ಸ್. ಈ ಸಾಲುಗಳ ಸರಳತೆ, ಕಳಕಳಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಕೆಳೆಯರ ಮರೆಯಬಹುದೇ
ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಜನಗಳ?
ಹಳೆಯ ಕೆಳೆಯರ ಮರೆಯಬಹುದೇ
ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ?

ಅವರನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಹುದೇ ಎಂಬ ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಹಳೆಯಕಾಲದ ಜನಗಳ?' ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ.

Chorus- For auld Lang syne, my dear,
For auld Lang syne,
We'll tak a cup o' Kindness yet
For auld lang syne

And surely ye'll be your pint-stowp,
And surely I'll be mine,
And we'll tak a cup o' kindness yet
For auld lang syne

ಮೇಳ ಹೇಳುವ ಪದ್ಯವೂ ನಂತರದ ಪದ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗುವ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳೂ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ.

ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನು ನೆನೆ
ದಿಂದು ಕಳೆಯುವ ದಿನಗಳ;
ಕಲೆವ, ಹರಟುವ, ನಗುವ, ನೆನೆಯುವ
ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ

ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ ಸವಿ ನೆನಪು ಮೇಳದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಬ್ಬರು ಸಂಗಾತಿಗಳೂ ಅವುಗಳ ನಲ್ಮೆಯ ಸ್ಮೃತಿಗಾಗಿ ಮದ್ಯ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹರಟೆ, ನಗುಗಳೊಡನೆ ಗತಕಾಲವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರು ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯ ವಿವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ.

ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರು ತೋಪು ಮರದಲಿ
ಕೆಡವಿ ತಿಂದೆವು ಹಣ್ಗಳ,
ಬಳಿಕ ತೊಳಲುತ ದೂರದೇಶದಿ
ಕಳೆದೆವೀಚೆಗೆ ದಿನಗಳ

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು:

We twa has run about the braes
And pou'd the gowans fine,
But we've wandered monie a weary fit
Sin auld lang syne

ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಓಡುತ್ತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂದವಾದ ಕಾಡು ಡೆಯ್ಸಿಹೂಗಳನ್ನು ಕೀಳುತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು. ನಂತರದ ವಿವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇದೆ.

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯವಿದು:

We twa hae paidl'd in the burn
Frae morning sun till dine,

But seas between us braid hae roared
Sin' auld lang syne

ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದವರೆವಿಗೂ ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರೂ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತೊರೆಯೊಂದನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಡಲುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕವಿತೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ವಿವರವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಕೆರೆಯೊಳಿಬ್ಬರು ಈಜುತಿದ್ದೆವು
ಮರೆತು ಮನೆಗಳ ಜನಗಳ
ನಡುವೆ ಹರಡುತ ಕಡಲು ಮೊರೆಯಲು
ಕಳೆದೆವೀಚೆಗೆ ದಿನಗಳ

ಭಾಷಾಂತರದ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಸೇರಿಸಿ ಕವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯೇ ಒಂದು ತಿರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

ಕೂಡಿದೆವು ಮತ್ತೀಗ, ಕೆಳೆಯಾ,
ನೀಡು, ಅಮುಕುವ, ಕಯ್ಗಳ;
ಮನದ ಹರುಷದಿ ಕಾಲಕಳೆಯುವ,
ನೆನೆದು ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ.

ನೋಡು, ಮನೆಯೊಳಗೇನು ಸಡಗರ!
ಮಾಡುತಿಹರೌತಸಗಳ!
ಮೆರೆವ, ಕುಣಿವ, ವಿನೋದವಾಡುವ,
ತರುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ!

ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಮರುಕ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಅಂತ್ಯದ ಬದಲು ಶ್ರೀಯವರ ಕವನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಹರ್ಷಕ್ಕೆ ಗತಕಾಲದ ನೆನಪು ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನಸ್ತಾಪ

"ದೂರು" ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯುಳ್ಳ ಈ ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಮನಸ್ತಾಪ ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. A Complaint

ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬನಲ್ಲಾದ ಪರಿವರ್ತನೆ -ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಮನಸ್ತಾಪ-ಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಈ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿದನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿದಂತೆ, ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯ.

There is a change-and I am poor,
your love hath been, not long ago,
A fountain at my fond heart's door,
Whore only business was to flow,
And flow it did: not taking heed
of its own bounty, or my need.

ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ತಾನು "ಬಡವ"ನಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ: ಉಳಿದ ಸಾಲುಗಳ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ರೂಪಕದ ಮೂಲಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಲವು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಒಲವುಳ್ಳ ಹೃದಯದ ದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಒಂದು ಒರತೆಯಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹರಿಯ- ಗೊಡುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲವಲೇಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಯವರ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಳತೆ, ಸತ್ವಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ:

ಹೊಸನಡತೆ ನೀನಾದೆ, ನಾ ಬಡವನಾದೆ!
ಮೊನ್ನೆ, ಬಲುದಿನವಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನೊಲುಮೆಯಲ್ಲ
ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವುದು ಮಡುವಾಗಿ ಮೀರಿ,
ನಂಬಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾದ ನನ್ನೆದೆಯೊಳೂರಿ
ಊರುವುದು ಬೇರೊಂದೆಣಿಸದೆಯೆ ಮನದೆ,
ಬೀರಿದೆನು ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಸಾಕಿವನಿಗೆನದೆ.

ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಒರತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮಡುವಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸುಖದ ಗಳಿಗೆಗಳ ಕುರಿತು ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

What happy moments did I count!
Blest was I then all bliss above!
Now, for that consecrated fount
Of murmuring, sparking, living love,
What have I? shall I dare to tell?
A comfortless and hidden well.

ಕವಿಯ ಅನುಭವ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ:

ಏನು ಸುಖದಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕಾಲವನು ಕಳೆದೆ!
ನಾನೆ ಧನ್ಯನು ಧನ್ಯರೊಳಗೆಂದು ತಿಳಿದೆ!
ಈಗ, ಮುಡಿಪೆನಗೆನಿಸಿ, ಜಲಜಲನೆ ಬೀಗಿ,
ಜೀವ ಕಳೆಯುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾ ಒಲುಮೆ ಹೋಗಿ
ಏನಿಹುದು? ಬಾಯಬಿಟ್ಟಾಡುವೆನೆ? ಕೇಳು,
ಕುಡಿಯಬಾರದ ಬಾವಿ, ಕಸಕವಿದ ಹೂಳು!

ಇನ್ನು ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ:

A Well of love -it may be deep
I trust it is, -and never dry:
What matter? If the waters sleep
In silence and obscurity.
-Such change, and at the very door
of my fond heart, hath made me poor

ಆಡುಭಾಷೆಯ ಕಾವ್ಯಮಯತೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ತುಂಬಿದೊಲುಮೆಯ ಬಾವಿ·· ಆಳವಿರಬಹುದು.
ನಂಬುವೆನು- ಇರಬಹುದು-ಬತ್ತದಿರಬಹುದು.
ನೆಲವೇನು? ಜಲವೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಾಗಿ

ಮಲಗಿರಲು ಮನದಲಿ ನನಗುಲಿಯದಾಗಿ,
ಈ ಬಗೆಯ ಹೊಸನಡತೆ ನನ್ನೆದೆಯ ಕೊರೆಯೆ,
ನಾ ಬಡವನಾಗಿಂತು ಹುದುಗಿಹೆನು, ದೊರೆಯೆ!

ಶ್ರೀಯವರು ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸದ 'ದೊರೆಯೆ' ಪದವನ್ನು ಅರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಜಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಮೇರಿ

ವಿಲಿಯಂ ಕೂಪರ್ ಕವಿಯ My Mary ಕವಿತೆಯ ಭಾಷಾಂತರ ನನ್ನ ಮೇರಿ. ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಪರ್ ಕವಿ ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸಿರುವ ದುಃಖಕರ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕವಿಯ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಅನ್‌ವಿನ್ ದಂಪತಿಗಳೊಡನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕವಿಗೆ ೧೭೭೩ರಲ್ಲಿ ಮನೋವೈಕಲ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ ನರಳಿದ; ನಂತರ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಹೋರಾಡಿದ. ಹೀಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ತನಗೆ ಮಾತೃ ಸಮಾನಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನ್‌ವಿನ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು. ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕೂಪರ್ ಬರೆದುದು ೧೭೯೩ರಲ್ಲಿ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ೧೭೭೩ರಲ್ಲಿ ತನಗಾಗಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆಯ ಆಘಾತವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

The twentieth year in well-nigh past,
Since first our sky was overcast;
Ah would that this might be the last!
My Mary!

ದುಃಖ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಮೇರಿಯ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

The spirits have a fainter flow,
To see thee daily weaker grow-
T'was my distress that brought thee low,
My Mary!

ಕೂಪರನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲದ ಶೋಕವೂ ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ವರುಷವಿಪ್ಪತ್ತಾಯಿತೀಗ
ನಮ್ಮ ಗಗನವ ಮುಸುಕಿ ಮೇಘ,
ಅಹ, ಇನ್ನಿದೆ ಕಡೆಯದಾಗ,
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

ಕಾಣೆ ನಿನ್ನಲಿ ಮೊದಲ ಹಮ್ಮು
ದಿನ ದಿನಕೆ ಬಲ ಕುಗ್ಗಿತಮ್ಮ
ನನ್ನ ಕೊರಗೇ ಕೊರೆದುದಮ್ಮ
ನನ್ನ, ಮೇರಿ!

ಕವಿಯ ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಕರುಣೆ, ಪ್ರೀತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

Well thou play'dst the housewife's part,
And all thy threads with magic art
Have wound themselves about this heart,
My Mary!

ಗರತಿ ನೀ ಮನೆ ಬದುಕ ನೋಡಿ,
ನೂಲಿನೆಳೆಗಳ ಮಾಟ ಮಾಡಿ
ನೆಯ್ದೆ ನನ್ನೀ ಎದೆಯ ಮೂಡಿ,
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

Thy silver locks, once auburn bright,
Are still more lovely in my sight
Than golden beams of orient light,
My Mary!

ನಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕೂದಲಂದ
ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗದೇನು ಚೆಂದ!

ಮೂಡ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಥಳಕು ಮಂದ
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

Partakers of thy sad decline,
Thy hands their little force resign;
Yet gently prest, press gently mine,
My Mary!

ಏಳಹೋಗಿ, ಉಸಿರುಹತ್ತಿ,
ಇಡುವ ಕೈಯಲಿ ಕೈಯನೆತ್ತಿ,
ಮೆಲ್ಲನೊತ್ತಲು ಮೆಲ್ಲನೊತ್ತಿ,
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

And still to love, though prest with ill,
In wintry age to feel no chill,
with me is to be lovely still,
My Mary!

ಕೇಡಿನಲಿ ಕಂಗೆಡದೆ ಬಲವು
ಮುಪ್ಪಿನಲಿ ಚಳಿಗೊಳದೆ ಗೆಲವು,
ನಗುತಲಿಹುದೇ ನಿನ್ನ ಚೆಲುವು
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

ಈ ನಂಟಿನ ಅಂತ್ಯ ಹೀಗಾಗಬಹುದೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಕವಿಗೆ:

And should my future lot be cast.
With much resemblance of the past,
Thy worn -out heart will break at last,
MY Mary!

ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಮುಂದೆ ನಡಗೆ
ಹಿಂದಿನಂತೆಯೆ ಬರೆದು ಮಡಗೆ,
ಬಿರಿಯದೇ ಎದೆ ನಿನಗೆ ಕಡೆಗೆ,
ನನ್ನ ಮೇರಿ!

"ಮಡಗು" ಗ್ರಾಮ್ಯವಾದರೂ ಪ್ರಾಸ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಎರಡೂ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು

ಚಾರ್ಲ್ಸ್‌ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ ಗಣ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಲ್ಲೊಬ್ಬ. ಕವಿ ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಲ್ಯಾಮ್‌ನ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದ. ಈತನೇ ಕವನದ "Friend of my bosom' ಎಂಬ ಮತವಿದೆ. ಲ್ಯಾಮ್ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ೧೭೯೮ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿವು:

I have had playmates, I have had companions
In my days of childhood, in my joyful school days;
All, all are gone, The old familiar faces

I have been laughing, I have been carousing
Drinking late, sitting late, with my bosom cronies;
All, all are gone, The old familiar faces.

ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮದಿರಾಕೂಟಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂದ ಬಿದ್ದೆಯ ಎಂದು ಮುದ್ದಿಸಿ ನನಗೆ ಮರುಗುವವರಿದ್ದರು;
ಅಂದಿನೋದಿನ ಸುಖದ ದಿನದಲಿ ಜತೆಗೆ ಕುಣಿಯುವವರಿದ್ದರು.
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದುವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು

ಪರಿಸೆ ನೋಟವೊ, ಹೊಳೆಯ ಊಟವೊ, ಬಯಲಿನಾಟವೊ, ಪಾಟವೋ,
ಇರುಳು ಮುಸುಕಿಯು ಮನೆಯ ನೆನೆಯದ ನಮ್ಮ ಲಗ್ಗೆಯ ಕೂಟವೋ;
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿ ಮೂಲ ಕವನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಮೂಲದ ಸತ್ವ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಕವಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆ.

I loved a love once, fairest among women;
closed are her doors to me, I must not see her
All, all are gone,The old familiar faces

I have a friend, a kinder friend has no man;
Like an ingrate, I left my friend abruptly;
Left him, to muse on the old familiar faces.

ಈಗ ಪರಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿರುವ ಹಿಂದಿನ ನಲ್ಲೆಯ ಕುರಿತು ಲ್ಯಾಮ್ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹರಸಿ ಪಡೆದೆನು ಹೆಣ್ಣನೊಂದನು-ಹೇಳಲರಿಯೆನು ಹಿತುವನು;
ಉರಿದುಹೋದಳು, ಬೂದಿಯಾದಳು, ಹಿಡಿವುದಿನ್ನೆಲ್ಲವಳನು;
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದುವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಕೆಳೆಯನಿರುವನು - ಯಾರಿಗಿರುವರೋ ಆತನಕ್ಕರೆಯಾಪ್ತರು?
ಕಳೆದುಕೊಂಡೆನು; ಮೇಲೆ ನಗುವುದೆ, ಒಳಗೆ ಕಲ್ಲೆದೆಯಾದನು
ಎಲ್ಲ ಹೋದುವು, ಎಲ್ಲ ಹೋದುವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಮೂಲ ಕವನದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದವನು ತಾನೇ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ.

ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ:

Ghost-Like I paced round the haunts of my childhood,
Earth seem'd desert I was bound to traverse,
Seeking to find the old familiar faces

Friend of my bosom, thou more than a brother,
Why wert not thou born in my father's dwelling?
So might we talk of the old familiar faces.

ಗಾಳಿಕೂಟವೆ ನಾನು; ಸುಳಿವೆನು ಹಸುಳೆ ಸುಳಿದೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳು;
ಹಾಳು ಬಾಳಿನ ಮರಳುಕಾಡಿನೊಳರಸಿ ಹಿಂದಿನ ನಿಧಿಯನು!
ಎಂದೊ ಹೋದುವು, ಎಂದೊ ಹೋದುವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು

ನನ್ನ ಕೆಳೆಯನೆ, ಒಂದೆ ಕರುಳಿನ ಮಮತೆ ಮೀರಿದ ಕೆಳೆಯನೆ,
ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲೇತಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯೆಯೊ, ಕೆಳೆಯನೆ?
ಹೋಗವಲ್ಲವೆ ಆಗ, ಎಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು!

ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ:

How some They have died, and some they have laft me.
And some are taken from me; all are departed;
All, all are gone, the old familiar faces

ಕೆಲವರಳಿದರು, ಕೆಲವರುಳಿದರು, ಕೆಲವರೊಗ್ಗದೆ ಮುಳಿದರು,
ಕೆಲವರೆನ್ನನು ದೂರಿ ಹಳಿದರು, ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರೆಲ್ಲರೂ!
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದುವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಅಳಿದವರು, ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟವರು, ತನ್ನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು -ಇವರನ್ನು ಹೊರತು ಶ್ರೀಯವರು ದೂರಿ ಹಳಿದವರನ್ನೂ, ತನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಳೆಯ ಮುಖಗಳನ್ನೂ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಕುಂದುಂಟಾಗಿದೆ.

ಹೊಯ್, ಹೊಯ್, ಹೊಯ್

ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದ ಟೆನಿಸನ್ ಕವಿಯ Break, Break, Break ಭಾವಗೀತೆಯ ಕನ್ನಡಾನುವಾದವಿದು. ತನ್ನ ಯಶಸ್ವಿ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಟೆನಿಸನ್ ತನ್ನ ಪದ-ನಾದಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ, ವರ್ಣನಾ ನೈಪುಣ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

Break, break, break,
On thy cold grey stones, O sea
And I would that my tongue could utter
The thoughts that arise in me

O well for the fisherman's boy,
That he shouts with his sister at play
O well for the sailor lad,
That he sings in his boat on the bay

ಮೊದಲ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲಿನ ಚರಣದ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಘಾತ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಚರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೂಪಕದ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಟೆನಿಸನ್ ಈ ಅನುಭವ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅದು ಉಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎರಡು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅವನ ಮನಃಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಹುವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಟೆನಿಸನ್ ಕವಿಯ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಹೊಯ್, ಹೊಯ್, ಹೊಯ್,
ಬೆಳತ ತಣ್ಗಲ್ಗಳಲಿ, ಕಡಲೇ!
ನನ್ನೆದೆಯೊಳೇಳುತಿಹ ಬಗೆಗಳನು ನಾಲಗೆಗೆ
ತಂದು ನಾ ನುಡಿಯಲಹುದೇ!

'ತಣ್ಗಲ್ಗಳಲಿ' ಪ್ರತಿಮೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದಿರುವುದು ತಣ್ಗಲ್ಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ನೀರು ಮೇಲುರುಳುವುದರ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲಿ ಬರದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಏನೊಸಗೆ ತೊರೆಯರೆಳೆಯನಿಗೆ!
ತಂಗಿಯೊಡನಾಡುತ್ತ ಕೂಗುತಿಹನೇ!
ಏನೊಸಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಮಗುಗೆ!
ತೆರೆಯ ಮೇಲೋಡವಲಿ ಹಾಡುತಿಹನೇ!

ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿವು:

And The stately ships go on
To their haven under the hill;
But O for the touch of a vanished hand,
And the sound of a voice that is still

Break, break, break
At the foot of thy crags o sea

But the tender grace of a day that in dead
Will never come back to me

ಇವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರ:

ಗಂಭೀರದಲಿ ನಡೆದು ಹಡಗು
ಬೆಟ್ಟದಡಿಯಲಿ ನೆಲೆಯ ಸೇರುತಿಹುವು!
ಅಯ್ಯೊ! ಆ ಬಯಲಾದ ಕಯ್ಯ ಸೋಂಕೇ!
ಮಾತಡಗಿ ಹೋದವನ ಕೊರಲಿನುಲಿಯೇ!

ಹೊಯ್, ಹೊಯ್, ಹೊಯ್,
ನಿನ್ನರೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡಲೇ!
ಅಳಿದು ಹೋದಾ ಹಗಲಿನಕ್ಕರಿನ ಸಿರಿಯೊಂದು
ಮಗುಳ್ದಿನ್ನು ಬಾರದೆನಗೆ!

ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ದೃಶ್ಯರೂಪಕ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಶೇಷಣದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ “ಬಯಲಾದ” ವಿಶೇಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟಿನಂತಹ ಮಾತಾದ 'Voice that is still' ಪದಬಂಧ “ಮಾತಡಗಿ ಹೋದವನ” ಪದಬಂಧದಂತೆ -ಮೂಕ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ- ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಡಲು ಕಡಿದಾದ ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ದೃಶ್ಯ ರೂಪಕ ‘ಅರೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ’ ಪದಬಂಧದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಪದ್ಯದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶೋಕದ ಉದ್ಗಾರ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ ಸತ್ವವನ್ನೂ ಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ನೆಮ್ಮಗೆಯ ನಾಡು

ಲೇಡಿ ನೈರ್ನ್ ರಚಿಸಿದ The land of the Leal ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ನೆಮ್ಮಗೆಯ ನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. The Land of the Leal ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ; ತನ್ನ ಮೊದಲ ಮಗುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಿತ್ರೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಈ ಕವನವನ್ನು ಲೇಡಿ ನೈರ್ನ್ ಕಳುಹಿಸಿದಳಂತೆ. ಕವನದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ದೈವ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ

ಕವಯಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ರೆಗೆ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಲೋಕದ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಆಕೆಯ ದುಃಖವನ್ನು ಶಮನಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

I'm wearing awa,' Jean,
Like snaw when its thaw Jean,
I'm wearing awa'
To the land of the Leal.
There's nae sorrow there, Jean,
There's neither cauld nor care, Jean,
The day is ay fair
In the land o' The Leal

ಶ್ರೀಯವರು ಕವಯಿತ್ರಿ ಸಂಬೋಧಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂಕಿತನಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಹದ ಕ್ಷಣಿಕ ಜೀವನದ ಮತ್ತು ಪರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಯಾವ ಮಾರ್ಪಾಡೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾ ಸವೆದು ಸರಿಯುತಿಹೆನಮ್ಮ
ಬೇಸಗೆಯ ಮಂಜಿನಂತಮ್ಮ
ನಾ ಸವೆದು ಸರಿವೆನಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡ ಬಳಿಗೆ;

ಅಲ್ಲಿ ಕೊರಗೆಂಬುದಿಲ್ಲಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಛಿದ್ರವಿಲ್ಲಮ್ಮ
ಬಾಳು ಬಲ್ಸೊಗಸಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡಿನೊಳಗೆ

ಮೂಲದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಂಗಗೊಳಿಸುವ ಸಮುಚ್ಚಯ "ಬಲ್ಸೊಗಸಮ್ಮ."

ಈ ನಿಷ್ಠೆ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

Ye were ay leal and true, Jean
your task is ended noo, Jean

And I'll welcome you
To the Land o' The Leal.

Our bonnie bairn's there Jean
She was baith quid and fair, Jean;
O we grudged her right sair
To the land o' the Leal.

ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಜೀನ್‌ಳನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುದಾಗಿಯೂ ಕೆಯ ಸುಂದರವಾದ ಮಗು ಗತಿಸಿದಾಗ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಲು ಅವರಿಗೆ ಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಅದು ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಕವಯಿತ್ರಿ ಜೀನ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ವಿವರವಿಲ್ಲ:

ನನ್ನಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚು ನೀನಮ್ಮ
ನಿನ್ನ ಶ್ರಮ ತೀರಿತಿನ್ನಮ್ಮ
ನಿನ್ನನೆದಿರ್ಗೊಳುವೆನಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡಿನೊಳಗೆ;

ಅಲ್ಲಿಹಳು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಮ್ಮ
ಒಳ್ಳೆಯವಳೆಷ್ಟು ಚೆಲುವಮ್ಮ
ಹೇಗೆ ಕಳುಹಿದೆವಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡ ಬಳಿಗೆ!

ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ "ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣನ್ನು" ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಹಿಳೆಯ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡಿದೆ:

Then dry that tearfu' e'e, Jean
My soul langs to be free, Jean,
And angels wait on me,
To the land of the leal
Now fare ye weel, my ain Jean,
This world's care is vain, Jean;

We'll meet and ay be fain
In the land of the leal

ಸ್ವರ್ಗದ ಅಮರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕರಾ… ಆತನ ತೇಜೋಕೃತ ಸೇವಕರ ಊಳಿಗ, ಇಹದ ನಶ್ವರತೆ -ಇವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ… ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು. ಶ್ರೀಯವರು ನಮಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾಗಿರು… ದೇವರು, ಸ್ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕವಿತೆಯನ… ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಾರ್ಪಾಡು.

ನೋವನುಳಿ, ಕಣ್ಣನೊರಸಮ್ಮ
ಜೀವ ಸೆರೆ ತೆರೆಯುತಿಹುದಮ್ಮ
ದೇವರಕೊ ಕರೆವನಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮಗೆಯ ನಾಡ ಬಳಿಗೆ,

ಶೋಕಿಸದೆ ನನ್ನ ಕಳುಹಮ್ಮ
ಲೋಕದೀ ಬದುಕು ಭ್ರಾಂತಮ್ಮ
ನಲಿವ, ಬಾ ನನ್ನಮ್ಮ
ನೆಮ್ಮಗೆಯ ನಾಡಿನೊಳಗೆ

ಇಹದ ಬದುಕಿನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ನೆಮ್ಮಗೆಯ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠರು ಇಟ್ಟಿರು… ಸರಳ ಆದರೆ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾ… ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಪೆಡಸು ದಾರಿ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಯಿತ್ರಿ ಕ್ರಿಸ್ಟಿನ ರಾಸೆ… ರಚಿಸಿದ Up-Hill ಪದ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಪೆಡಸುದಾರಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿ… ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ; ತನ್ನ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿ… ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಇಹದಿಂ… ಪರದ ಪ್ರಯಾಣ ಗುಡ್ಡವೊಂದನ್ನು ಏರಲು ಇರುವ ಪ್ರಯಾಸದ ಹಾದಿ. ಶ್ರೀಯವರ… ಈ ರೂಪಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಕಷ್ಟದ ಹಾದಿಯೆಂದು ಮಾತ್ರ… ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರೂಪಕ ಕಥೆ ಅರಿತಿರುವ ಮತ್ತು ಅರಿವಿಲ್ಲದಿರುವ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆಯ ಂಭಾಷಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ.

Does the road wind uphill all the way?
Yes, to the very end
Will the day's journey take the whole long day?
From morn to night, my friend

But is there for the night a resting-place?
A roof for then the slow, dark hours begin.
May not the darkness hide it from my face?
You cannot miss that inn.

ಜೀವನ ಒಂದು ಕಷ್ಟಕರ ಪಯಣ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಅಂತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಿರಾಶೆಯ ಅಂತ್ಯವಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಇದು ಪೆಡಸುವಾರಿಯ ಅಂತ್ಯ. ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದಾರಿ ಉದ್ದಕೂ ಬಳಸಿ ಏರುವುದೆ?
ಅಹುದು, ಕೊನೆಯವರೆಗೆ.
ದಿನದ ಪಯಣ ದಿನವೆಲ್ಲ ಹಿಡಿಯುವುದೆ?
ಎಲ್ಲ- ಇರುಳವರೆಗೆ.

ಇರುಳು ತಂಗುವರೆ ಛತ್ರವೇನಿಹುದೆ?
ಇಹುದು, ಮಬ್ಬು ಕವಿಯೆ.
ಕವಿದ ಮಬ್ಬಿನಲಿ ಕಾಣದಿರಬಹುದೆ?
ಇಲ್ಲ- ಕಾಣದಿರದೆ.

"ದಿನದ ಪಯಣ ಇರುಳವರೆಗೆ" ಮಬ್ಬುಕವಿಯೆ "ಛತ್ರ"ವೊಂದಿಹುದು. ಈ ರೂಪಕಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ. ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕಾತುರನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

Shall I meet other wayfarers at night?
Those who have gone before
Then must I knock, or call when Just in sight?
They will not keep you waiting at the door.

Shall I find comfort, travel-sore and weak?
Of labour you shall find the sum
Will there be beds for me and all who seek?
Yea, beds for all who come

ಈ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ "ಛತ್ರ"ದಲ್ಲಿ ಇತರ ಹಾದಿಹೋಕರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯದಿರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ನೊಂದಿರುವವನ ದುಃಖೋಪಶಮನ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಪರಿಭಾಷೆಯಂತಿರುವ ಸಾಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುವುದೆಂಬ ಅಭಯದ ಉತ್ತರವಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಇತರ "ಅನ್ವೇಷಕ"ರಿಗೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೊರಕುವುದೆ, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಹುದೆಂಬ ಉತ್ತರವಿದೆ. ಇದೂ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಪದ.

ಈ ಪದ್ಯಗಳ ಭಾಷಾಂತರವಿದು:

ಅಲ್ಲಿ ದಾರಿಗರು ಬಂದು ಕೂಡುವರೆ?
ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದವರೆ
ತಟ್ಟಿ ಬಾಗಿಲಲು ಕೂಗಿ ಸೋಲುವುದೆ?
ಕೂಗಿ ತೆರೆವರವರೆ.

ನಡೆದು ನೊಂದವನು ಸುಖವನುಣ್ಣವನೆ?
ಉಣುವೆ, ದುಃಖವಳಿದೆ
ಬಯಸಿ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಾಸಿಗೆಯೆ?
ಬಯಸಿ ಬಂದವರಿಗೆ.

ಶ್ರೀಯವರು 'ಬಯಸಿ' ಪದದ ಬದಲು "ಅರಸಿ" ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅನ್ವೇಷಕನಿಗೂ ಇತರ ಅನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ "ಹಾಸುಗೆಗಳು" ದೊರಕುವ ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಮೂಲಕವಿತೆಯ ಓಘ, ಸತ್ವಗಳು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ.

ಹೇಳದಿರು ಹೋರಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲವೆಂದು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಕ್ಲಫ್. ಕವಿಯ ಅಂತಿಮ ಸಂದೇಶ ಇದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಕ್ಲಫ್‌ನ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವವರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

Say not the struggle naught availeth,
The labour and the wounds are vain,
The enemy faints not, nor faileth,
And as things have been they remain,
If hopes were dupes, fears may be liars;
It may be, in yon smoke conceal'd,
your comrades chase e'en now the fliars,
And, but for you, possess the field.

ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ರೂಪಕ ಹೋರಾಟ. ಅದು ನಿಷ್ಫಲವೆನ್ನದಿರು, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ. ಶ್ರೀಯವರು ಈ ರೂಪಕವಿರುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮೂಲಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಬರದಂತೆ.

ಹೇಳದಿರು ಹೋರಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲೆಂದು,
ತೋಳ ದಣಿಸಿದೆ ಬರಿದೆ ಘಾಸಿಯಾಯ್ತೆಂದು;
ಗೆಲ್ಲುವುದ ಕಾಣೆ, ಹಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟನೆಂದು;
ಎಲ್ಲ ಇದ್ದಂತಿಹುದು- ಅಲ್ಲಾಡದೆಂದು

ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು:

ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡುವೊಡೆ ಕೆಚ್ಚು, ಸೆಡೆದಳುಕು ಕೆಡದೆ?
ಮುಚ್ಚಿ ಆ ಹೊಗೆಯೊಳಗೆ, ಈ ಗಳಿಗೆ, ಬಿಡದೆ,
ನಿನ್ನ ಕೆಳೆಯರು ಹಗೆಯ ತರುಬುತಿರಬಹುದು-
ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದು, ಕಳನ ಗೆಲಬಹುದು!

ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಆನಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ:

For while the tired waves, vainly breaking,
Seem here no painful inch to gain,
Far back, through creeks and inlets making,
Comes silent, flooding in, the main.
And not by eastern windows only
When daylight comes, comes in the light,
In front the sun climbs slow, how slowly,
But westward, look, the land is bright.

ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಹೊಯ್ಯುವ ತೆರೆಗಳು ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮುಂದೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಬಲುಹಿಂದೆ ಕೊರಕಲು ಕೋವಿನಲಿ ತೂರಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಅಗಾಧಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಜಲದ ಮುಂಬರುವ ಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುವುದು ಬೆಳಗಾದಾಗ ಬೆಳಕು ಬರುವುದು ಪೂರ್ವದ ಕಿಟಕಿಗಳಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತರೆ ಸೂರ್ಯ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಏರುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ತೊಯ್ದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಗಗನದಲ್ಲಿ ಏರಲು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅವನ ಯತ್ನ ಸಫಲವೆ.

ತೆರೆ ಬಳಲಿ, ಹೊಯ್ದು, ಹೊಯ್ದುರುಳುರುಳಿ, ಚೆಲ್ಲಿ
ಬೆರಳು ನೆಲವನು ಕೊಳದೆ ಕುದಿಯುತಿಹುದಿಲ್ಲಿ-
ಬಲುಹಿಂದೆ, ಕೊರಕಲಲಿ, ಕೋವಿನಲಿ ತೂರಿ
ಉಲಿಯದೆಯೆ ಬಾರದೇ ಕಡಲಲೆಯ ಬೀರಿ!

ಬೆಳಗಾಗ ಮೂಡದೆಸೆಬಾಗಿಲೊಳೆ ಬರದು,
ಬೆಳಕು ತಾ ಬರುವಂದು, ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಹರಿದು;
ಮುಂದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೇರುವುದು ಹೊತ್ತು-
ಹಿಂದೆ ಪಡುವಲು ನೋಡು- ನೆಲದ ಸಂಪತ್ತು!

ಮೂಲ ಕವನದಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ತರ್ಕವೂ ಇದೇ. ಶ್ರೀಯವರ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕ್ಲಫ್‌ನ ಕವನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿ ಶಿಷ್ಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರಕಾರ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸೌದಿ ಬರೆದ The Scholar ಕವಿತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಕವಿ ಶಿಷ್ಯ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ಶಿಷ್ಯ ಅಥವಾ ಅನುಯಾಯಿ. ಸೌದಿಯ ಆತ್ಮವೃತ್ತದಂತಿರುವ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ಎರಡೂ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರ ನಿಕಟಸಂಬಂಧ ಕುರಿತು ಕವಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ:

My days among the Dead are past;
Around me I behold,
Where'er there casual eyes are cast,
The mighty minds of old;
My never -failing friends are they,
with whom I converse day by day.

With them I take delight in weal
And seek relief in woe;
And while I understand and feel
How much to them I owe,
My cheeks have often been bedew'd
With tears of thoughful gratitude

ಚರಣಗಳ ಗತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರವಿದು:

ಹೊತ್ತು ಹೋಗುವುದೆನಗೆ ಸತ್ತವರ ಸಂಗದಲಿ;
ಬಳಸಿನಲಿ ಬಂದಿಹರ ಕಾಣುತಿಹೆನು,
ಎತ್ತೆತ್ತ ಸುಳಿಸುವೆನೊ ಈ ಕಣ್ಣನತ್ತತ್ತು

ಹಳಮೆಯ ಮಹಾತ್ಮರನು ಪರಮಕವಿಗಳನು
ನನಗವರೆ ಕೈಬಿಡದ ಕೆಳೆಯರಾದವರು
ದಿನದಿನದಿ ಮಾತು ಕಥೆಗೆನಗಿರುವವರು

ಅವರೊಡನೆ ಸಂತೋಷಪಡುತಿಹೆನು ಸೌಖ್ಯದಲಿ
ಕಷ್ಟದಲಿ ಶಾಂತಿಯರಸುವೆನವರಲಿ,
ಅವರೇನ ಮಾಡಿಪರದೆಲ್ಲವನು ಬಗೆದೆಣಿಸಿ,
ಎಷ್ಟು ಋಣಿ ನಾನವರಿಗದ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಲು,
ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲೆ ತೊಯ್ಯುತಿಹುವೆನಿಸು,
ಧನ್ಯತೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಕಣ್ಣೀರು ಹನಿತು!

ಸೌದಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಯವರ ಕವಿಹೃದಯ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಸ್ಪಂದಿಸಿದೆ. ಸೌದಿ ಗತಿಸಿದ ಮಹಾಮಹಿಮರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಶ್ರೀಯವರು "ಮಹಾತ್ಮರನು ಪರಮ ಕವಿಗಳನು" ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪದಶಃ ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಈ ಮಾತು ಕವನದ ಉಳಿದ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯೆಲ್ಲ ಸತ್ತವರ ಸೇರಿದುವು-
ಅವರೊಡನೆ ಬಾಳುವೆ ಪುರಾತನದಲಿ
ಅವರ ಗುಣಗಳನೊಲಿವೆ, ಅವರ ದೋಷವ ಸುಲಿವೆ
ಅವರಾಶೆಭಯಗಳಲಿ ಪಾಲಕೊಳುವೆ;
ವಿನಯಭಾವದಲವರ ಮನವನಾರಯ್ವೆ;
ಒನೆದ ಶಿಕ್ಷಣವೆಡೆಗೆ ಬಗೆಯನೆಳೆದೊಯ್ವೆ.

ಈ ಪದ್ಯದ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಸುಲಿವೆ" ಪದ ರೂಪಕವಾಗಿಯೂ ಮೂಲದ "Condemn" ಅಥವಾ "ನಿಂದಿಸು" ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೋಷ.

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ:

ನನ್ನಾಶೆಗಳು ಹೋಗಿ ಸತ್ತವರ ಸೇರಿದುವು-
ಅವರೊಡನೆ ಕರೆವೆ ನಾನಿಂದು ನಾಳೆ
ಕಲೆತು ನಾನವರೊಡನೆ ಪಯಣನಡೆವೆನು ಮುಂದೆ

ಸವೆಯದೆಯೆ ನೀಡುವಾ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ!
ನಡೆಯುತ್ತ ನೆಚ್ಚಿರುವೆನಿಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು
ಹುಡಿಯೊಳಳಿಯದ ಹೆಸರ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು

"ಕವಿ ಶಿಷ್ಯ" ಸೌದಿಯ ಕವಿತೆಯ ಭಾಷಾಂತರವೆನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆದರ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯೆನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಖ ಜೀವನ

Character of Happy Life ಅಥವಾ ಸುಖಜೀವನದ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಿರುವ ಕವನದ ಕರ್ತೃ ಹದಿನೇಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹೆಸರುವಾಸಿ ರಾಯಭಾರ ಕುಶಲಿ ಮತ್ತು ಕವಿ ಸರ್‌ಹೆನ್ರಿ ವೋಟನ್. ಈ ಕವಿತೆ ಈತ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞನೆನಿಸಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರದೆ ಒಬ್ಬ ಉದಾತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಹದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಆತ ಇಹದವನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವೋಟನ್ ನಿಜವಾದ ಸುಖಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

How happy is he born or taught
That serveth not another's will;
Whose armour is his honest thought,
And simple truth his highest skill

ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಏನು ಸುಖಿಯೋ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿನಲಿ ಕಲಿಕೆಯಲಿ
ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಚ್ಛೆಯನು ದುಡಿಯದಿರುವವನು!
ಒಳ್ಳಿತನು ಬಗೆಯುವುದೇ ತನ್ನ ಕಾಯುವ ಯಂತ್ರ,
ನಿಜದ ನಡೆತೆಯೆ ತಂತ್ರ ತನಗೆನಿಸಿದವನು

"ಕವಚ" "ಯಂತ್ರ"ವಾದರೂ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕುಂದಿಲ್ಲ.

ಸುಖಿಯ ಇತರ ಗುಣಗಳು ಇವು:

Whose passions not his masters are
Whose soul is still prepared for death;
untied unto the world with care
of princely love or vulgar breath

.Vho hath his life from rumours freed
Whose conscience is his strong retreat,
Whose state can neither flatterers feed
Nor ruin make accusers great

ರಾಗಗಳು ತನಗೊಡೆಯರಾಗದವೊಲಾಳುವನು
ಜೀವವನು ಸಾವಿಗಣಿಮಾಡಿ ಬಾಳುವನು
ಎಂತು ಧಣಿಯೊಲವೆಂದು, ನೆರೆಯ ಮೆಚ್ಚೆಂತೆಂದು
ಮಿಡುಮಿಡುಕಿ ಲೋಕವನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳದವನು.

ನಾಡಾಡಿಗಳ ಬಾಯ ಬಳಕೆಯಲಿ ನಾಟದೆಯೆ
ತನ್ನಾತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಕೋಟೆಯಾದವನು.
ಹೊಗಳುವರು ನೆರೆದುಂಡು ತೇಗದವನಿದ್ದಾಗ
ಬಿದ್ದಾಗ ಬಗುಳುವರು ಜರೆದುಕೊಳದವನು

Who envieth none whom chance doth raise
or vice; who never understood
How deepest wounds are given with praise;
Not rules of state, but rules of good.

Who God doth late and early pray
More of his grace than gifts to lend;
Who entertains the harmless day
With a well-chosen book 0r friend

ಮೂಲದ ಸರಳತೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿವೆ:

ಕೆಟ್ಟತನದಲಿ, ದೆಸೆಯಲೇರುತಿರಲೊಬ್ಬಾತ,
ಕಂಡವನು ಕುದಿಗೊಂಡು ತಾ ಕರುಬದವನು
ನಗುನಗುತ ನೆರವ ಚುಚ್ಚುವ ಮಾತು ಬರದವನು;
ಧರ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸೂತ್ರವಿರದವನು

"rules of good" ಪದಬಂಧದ ಅರ್ಥವನ್ನು "ಧರ್ಮ" ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ಇರಲಿ, ಸಿರಿ ಏನೆಂದು, ದೇವರನು
ಬೆಳಗು ಬಯ್ಗು ಬಿಡದೆ ಬೇಡುತಿರುವವನು
ಕೇಡಿನಲಿ ಕೈಯಿಡದೆ, ತನ್ನೊಪ್ಪಿನೋದಿನಲಿ,
ಕೆಳೆಯನಲಿ, ತಾ ಹೊತ್ತ ಕಳೆದು ನಲಿವವನು

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ:

This man in free from servile bands
of hope to rise, or fear to fall;
Lord of himself, though not of lands;
And having nothing, he hath all

ಇಷ್ಟೇ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಈ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರ:

ಈ ಬಗೆಯ ಮುಕ್ತನಿಗೆ ತೊತ್ತುಗಳತೊಡರಿಲ್ಲ,
ಏರುವಾಸೆಗಳಿಲ್ಲ, ಬೀಳುವಳುಕಿಲ್ಲ.
ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಿಲ್ಲದೊಡೆ, ತನ್ನೊಡೆಯ, ತಾ ಬಲ್ಲ!
ಒಂದು ತನಗಿಲ್ಲದೆಯೆ, ಉಂಟು ತನಗೆಲ್ಲ!

"ಹೊನ್ನು" ಶ್ರೀಯವರ ಸೇರ್ಪಡೆ: ಇದರಿಂದ ಪಂಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಮೂಲ ಕವನದ ಆರು ಪದ್ಯಗಳ ಸರಳತೆ, ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಲಾಲಿತ್ಯಗಳು "ಸುಖ ಜೀವನ"ದಲ್ಲಿವೆ.

ಕನಸು ಬೇಕು ಕನಸು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರ ಟಿ.ಎಲ್. ಬೆಡ್ಡೋಸ್ ಈ ಕವನದ ಕರ್ತೃ. ಕವನದ ಶಿರೋನಾಮ If There were Dreams to sell; ಇದು ಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿಯೂ ಸಹ. ಕನಸುಗಳೇನಾದರೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವೇನನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಿರಿ? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಕವನ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

If there were dreams to sell
What would you buy?
Some cost a passing bell;
Some a light sigh,
That shakes form life's fresh crown
only a rose- leaf down.
If there were dreams to sell,
Merry and sad to tell,
And the crier rang the bell,
What would you buy?

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸರಳವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಆಗಿವೆ:

ಕನಸುಗಳನು ಕೂಗುತಿರಲು
ಏನ ಕೊಳುವಿರಿ?
ಪ್ರಾಣತೆರದೆ ಬರವು ಕೆಲವು-
ಏನ ಕೊಳುವಿರಿ?
ಬಾಳ ಹೊಸದು ಹಾರದಿಂದ
ಸುಯ್ದು, ಹೂವಿನೆಸಳನೊಂದ
ಬೀಳಿಸಿದೊಡೆ ಬರುವು ಕೆಲವು-
ಬೀದಿ ಬೀದಿ, ಅಳುವ, ನಗುವ
ಕನಸುಗಳನು ಕೂಗುತಿರಲು,
ಏನ ಕೊಳುವಿರಿ?

ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನಿಂದ ಹೂದಂಡೆಯಿಂದ ಬೀಳುವ ಗುಲಾಬಿ ಎಸಳಿನ ರೂಪಕವನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಯವರು ಅದನ್ನು ಹಾರದ ಹೂವಿನ ಎಸಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮೂಲರೂಪಕದ ನವಿರು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಭಾಗ:

A cottage lone and still
With bowers nigh,

Shadow, my woes to still
Until I die.

ಮಂದಿ ಸುಳಿಯದೊಂದೆ ಗುಡಿಸಲು;
ತೋಪು, ನೆರೆಯೊಳು;
ನೆರಳು. ಸಾವತನಕ ನನ್ನ
ನೋವು ತಂಪಲು

ನೆರೆಯಲ್ಲಿ "ಬಳ್ಳಿ ಮಾಡ"ಗಳನ್ನು ಮೂಲಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಕವಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ತೋಪೊಂದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ.

Such pearl from Life's fresh crown
Fain would I shake me down.
Were dreams to have at will,
This would best heal my ill,
This would I buy

ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೂಪಕವನ್ನೇ ಶ್ರೀಯವರು ಬಳಸಿ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಳ ಹೊಸದು ಹಾರದಿಂದ,
ಕಳಚಿಕೊಡುವೆ ಮುತ್ತನೊಂದ-
ಆಯ್ದು, ಮನಸು ಬಯಸಿದಂತೆ
ಕೊಳುವುದಾಗೆ ಕನಸುಗಳನು
ನನ್ನ ನೋವಿಗಿದೆಯೆ ಮದ್ದು,
ಇದನೆ ಕೊಳುವೆನು

ಜೀವ

ಹದಿನೆಂಟು -ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಯಿತ್ರಿ ಆ್ಯನಲೆಟಿಷಿಯ ಬಾರ್‌ಬಾಲ್ಡ್‌ಳ ಸಣ್ಣ ಭಾವಗೀತೆ Life ಅನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು 'ಜೀವ' ಎಂಬ ಶಿರೋನಾಮ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Life, I know not what thou art
But know that you and I must part;
And when, or how, or where we met
I own to me's a secret yet.
Life, we've been long together,
through pleasant and through cloudy weather;
'tis hard to part when friends are dear
Perhaps't will cost a sigh, a tear;
Then steal away, give little warning,
choose thine own time;
Say not good night,- but in some brighter clime
Bid me good morning

ಮೊದಲನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಯಿತ್ರಿಗಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ರಹಸ್ಯವೆಂದು ಆಕೆ ಮುಂದಿನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕವಿತೆಯ ನಂತರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿರುವ ತನಗೂ ತನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಂಟಿನ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಅಗಲುವಿಕೆಯ ಕುರಿತು ವಿವೇಕದ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಯಾವ ತತ್ವ ಅಥವಾ ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರದ ನೇರ ಆಧಾರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಅಂತ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅದು ಸದ್ದುಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ತೆರಳುವುದು ಉಚಿತವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉಜ್ವಲ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ‘ಜೀವ’ ಒಂದು ಓದಲರ್ಹವಾದ ಕವಿತೆ

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಜಾಡನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎಲೆ ಜೀವ, ನೀನಾರೊ ನಾ ತಿಳಿಯೆನಯ್ಯ,
ತಿಳಿವೆನಿದ ನೀನು ನಾನಗಲಬೇಕಯ್ಯ!

ಎಲ್ಲಿ ಕಲೆತೆವೊ ಮೊದಲು, ಮೇಣೆಂದೊ, ಎಂತೋ,
ಎಲ್ಲ ಇಂದಿಗು ನನಗೆ ಮರ್ಮ ಕಾಣಯ್ಯ

ಎಲೆ ಜೀವ, ಬಾಳಿದೆವು ಬಹುಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ,
ಹೊಳೆವ ಸಿರಿದಿನಗಳಲಿ, ದುರ್ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
ಹೊಂದಿ ಕೆಳೆತನ ಸವಿದು, ಅಗಲುವುದು ಕಡಿದು;
ಒಂದೆರಡು ನಿಟ್ಟುಸಿರು, ಕಣ್ಣೀರು ಬಿಡದು.
ಹೇಳದೆಯೆ ಕಟ್ಟು ನಡೆ; ಮೆಲ್ಲನೆಚ್ಚರ ಕೊಡದೆ
ನಿನ್ನ ಸಮಯವ ನೋಡಿ ಜಾರೈ!
ಹೊರೆಟೆನಿರುಳಾಯ್ತೆನದೆ, ನಲಿವ ನಾಡೆಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಏಳು ಬೆಳಗಾಯ್ತೆನುತ ಬಾರೈ!

ಂದರು ದಾಟುವುದು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಟೆನಿಸನ್‌ನ ಈ ವಿತೆಯನ್ನು ಕವಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಆತನ ಅಂತಿಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಳಗೊಂಡಿರುವ ಕವಿತೆಯೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. Crossing The Bar ಎನ್ನುವ ೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಾರ್' ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ನದಿಯ ಅಥವಾ ಮುದ್ರಮುಖದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮರಳು ದಿಬ್ಬ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಕವನದಲ್ಲಿ ದು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ರೂಪಕ.

ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥ ಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 'ಬಂದರು' ಒಂದು ರೂಪಕವಾಗಿ ಕಡಲಿನ ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ವಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ದಾಟಲಿರುವ ಸ್ಥಳ ಂಬ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

Sunset and evening star,
And one clear call for me
And may there be no moaning of the bar,
When I put out to sea

But such a tide as moving seems asleep,
Too full for sound and foam,

When That which drew from out the boundless dee
Turns again home

ಕವಿ ತನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ; ಸಮಯ ಸ ತಾನು ಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಕಡಲಮುಖದ ಮರಳುದಿಬ್ಬದ "ನರಳಾಟ"ವಿಲ್ಲದಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲೆಯ ಚಲನೆಯ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಎರ ಅಂಶಗಳಿವೆ- ಚಲನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಿರುವುದು ವ ಕಡಲಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳುವಾಗ ಮೊರೆತ, ನೊರೆಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದು -ಈ ಎರಡು ಅಸಂಗತೋಕ್ತಿಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಕರೆಮೊಯ ಅಲೆಯ ನಿಗೂಢತೆ, ಕಡಲಿನ ಅನಂತತೆಯ ಕುರಿತು ಕವಿಗೆ ಇರುವ ಅರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲಕಾವ್ಯದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಹೊತ್ತಿಳಿವು, ಸಂಜೆಬೆಳ್ಳಿ,
ಸನ್ನ ಕರೆಯೊಂದು ಕೂಗು!
ಇಲ್ಲದಿರಲೇನೇನು ಬಂದರಿನ ನರಳಾಟ,
ನಾ ಕಡಲ ಸೇರುವಾಗ;
ತೊರಳಿ ನಿದ್ದೆವೊಲಿರಲಿ, ಮೊರೆಯದೆಯೆ, ನೊರೆಯದೆಯೆ
ತುಂಬುದೆರೆಯುಬ್ಬು ಹೊನಲು,
ಕರೆಯಿಲ್ಲವಾಳದಿಂದೆದ್ದು ಹೊರಬಿದ್ದುದದು
ಮರಳಿ ಮನೆಗೆಯ್ದುವಾಗ!

ಕವನದ ಉಳಿದ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಇವು:

Twilight and evening bell,
And may after that the dark
And may there be no sadness of farewell,
When I embark;

For tho' from out our bourne of Time and place
The flood may bear me far,
I hope to see my pilot face to face
When I have crost the bar

ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಕವಿಯುವುದು. ತನ್ನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವಾಗ ದುಃಖ ೀಡವೆಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯ. ಕಾಲ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಡಲು ವಿಯನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದು. ಹಡಗಿನ ಚಾಲಕ, ಸರ್ವಾಂತ್ಯರ್ಯಾಮಿ ರಕ್ಷಕ, ಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಬಂದರು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಆಸೆಯನ್ನು ವಿ ಕೊನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಕಣ್ಮಬ್ಬು, ಸಂಜೆ ಗಂಟೆ
ಆ ಬಳಿಕ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ!
ಇಲ್ಲದಿರಲೇನೇನು ಕಳುಹುವರ ಕೊರಗಾವ
ನಾ ಹಡಗನೇರುವಾಗ;
ಈ ನಮ್ಮ ಹೊತ್ತು ಆಕಡೆ ಗಡಿಯಿಂದ ಬಲುದೂರ
ಹೊನಲೆನ್ನ ಕೊಂಡೆಯ್ದರೂ,
ನನ್ನ ತಾರಕನ ಮುಖ ಕಾಣುವುದ ನಂಬಿಹೆನು
ಬಂದರನು ದಾಟಿದಾಗ

ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಲಿರುವ ಕವಿಯ ಈ ಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ.

ೀರಜನ್ಮ

ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ Epilogue to Asolandoನ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ವೀರಜನ್ಮ". ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ಕೊನೆಯ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನವಾದ Asolandoಗೆ ುನ್ನುಡಿಯಾಗಿ ಕವಿ ಬರೆದ ಕವನವಿದು.

ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಆಶಾವಾದ ಸರಳ, ಕವಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಅನಿಸಬಹುದಾದರೂ ಅದರ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಭಾವನೆ, ುಚಾರಗಳ ಒತ್ತಡ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಂಕ್ತಿಗಳ ಓಘ, ಇವುಗಳಿಂದ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ನಾವು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ವಿಯ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಭಾವನೆಗಳ ಕುರಿತು ಇವೆ:

At the midnight in the silence of the sleep time,
When you set your fancies free,
Will they pass to where(-)by death, fools think, impri
soned(-)
Low he lies who once so loved you, whom you loved so,
pity me?
Oh to love so, be so loved, yet so mistaken!
What had I on earth to do
With the slothful, with the mawkish, the unmanly?
Like the aimless, helpless, hopeless, did I drivel
- Being -who?

ತನ್ನ ಆತ್ಮವೃತ್ತದ ಅಂತಿಮಭಾಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಈ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ನಾವು ನಡುರಾತ್ರಿಯ ಶಾಂತಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು (ಶ್ರೀಯವರು ಇವನ್ನು ನೆನಹುಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ) ಹರಿಯಗೊಟ್ಟಾಗ ಅವು ಸಾವಿನ ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿರುವೆನೆಂದು ಮೂರ್ಖರು ನಂಬುವ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದು ನೀವೂ ಆತನನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಕವಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ಮರುಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಈ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಅಂಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಕವಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಲಸಿಗಳು, ಸಹಿಸಲಾರದ ಜನ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿಗರೊಡನೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ, ಆಶಾರಹಿತ ಜನರಂತೆ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕವಿ ನಿರತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಿನ ಪ್ರಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಯವರು ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಓಘ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ:

ಇರುಳ ನಡುವೆ ಸದ್ದು ನಿಂತ ನಿದ್ದೆ ಹೊತ್ತು- ನಿಮ್ಮ ನೆನಹು
ಹರಿವುವೆತ್ತ ಹೊಳೆಯುತ?
ಮರುಳರೆಣಿಕೆಯಂತೆ, ಸಾವು ಸೆರೆಯ ಕೆಡಹಿದೆನ್ನ ಬಳಿಯೆ?

ಒಮ್ಮೆ ಎಂತು ನಮ್ಮನೊಲಿದ! ಒಲಿದೆವವನನೆಂತು ನಾವು!
ಎನುತ ಮರುಗುತ?

ಅಹ! ಒಲಿದೆ, ಒಲಿದಿರಂತು! ನೀವು ನನ್ನನರಿದುದಿಂತು!
ಸಂಟೆ ನನಗೆ ನೆಲದಲಿ
ಮೋಹಮುರಿಯದಲಸುವರಲಿ, ಸೊಗಸುವರಲಿ, ಹೆಣ್ಣಿಗರಲಿ?
ಗುರಿಯೆ? ಹುರಿಯೆ? ಕೆಚ್ಚೆ? ನೆಚ್ಚೆ? -ಅವರ ಹುಚ್ಚು ಹರಟೆ, ನಾನೆ?
ಆರು ಕಾಣೆರ?

ಉಳಿದ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಖಚಿತ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಡನೆ ಶಾವಾದದ ಅತಿರೇಕತೆಯ ಛಾಯೆಯೂ ಇದೆ.

> One who never turned his back but marched
> breast farward,
> Never dreamed, though right were worsted, wrong
> would triumph,
> Held we fall to rise, are baffled to fight better
> Sleep to wake
> No, at noonday in the bustle of man's work-time
> Greet the unseen with a cheer!
> Bid him forward, breast and back as either
> should be,
> Strive and thrive! cry speed, fight on, fare ever
> There as here!

ಅಂತಿಮ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಶಾವಾದದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಿದೆ. ಯುದ್ಧದ ಪಕದೊಡನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಒಬ್ಬ ೀರಯೋಧ. ಎರಡು ಮೂರನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಸರಳ, ಆದರೆ ಢ 'ಆಶೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಗಿಲು ಖಚಿತವಾಗಿ ಚದುರುವುದು, ನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೇ ಜಯ ದೊರಕುವುದು, ಅಪಜಯ ಜಯದ ೋಪಾನವಾಗಿರುವುದು, ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ರೇಪಿಸುವುದು, ನಿದ್ರೆಯ ನಂತರ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವುದು.

-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಗೆ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸ:

ಎಂದು ಬೆನ್ನ ತೋರದವನು; ಎದೆಯ ಕೊಟ್ಟು ನುಗ್ಗಿದವನು;
ಮುಗಿಲು ಕವಿಯೆ ಜಗಿಯನು;
ಸರಿಯೊಲೆದರು, ತಪ್ಪು ಗೆಲುವುದೆಂದು ಕನಸುಗಾಣದವನು;
ಬೀಳು ನಮಗೆ, ಏಳುವುದಕೆ; ಸೋಲು, ಕಲಿತು ಕಾದುವುದಕೆ;
ಒರಗು; ಎಚ್ಚರೆಂಬನು

ಎರಡನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲು ಕವಿದರೂ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸದವನು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಾದುದೆ. ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪದಬಂಧಗಳ ವಿಧಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲ! ಆಳು ಪಗಲ ನಡುವೆ ಸಂಭ್ರಮದಲಿ ದುಡಿವ ಹೊತ್ತು,
ಕಾಣದವನ ಹರಸಿರಿ!
ನುಗ್ಗು ಮುಂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ- ಎದೆಯ, ಬೆನ್ನ, ನೇರ ತಾಳಿ;
ಹೋರು, ಮೀರು, ಎಂದು ಕೂಗಿ- ಗೆಲ್ಲು, ಬದುಕು, ಏಳ್ಗೆಯಾಗಿ
ಇಲ್ಲಿಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ!

ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿ-ಸೈನಿಕನ ಭರಾಟೆ! ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಕಾಣದವನನ್ನು ಹರಸುವುದು! ಇಲ್ಲಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಅವನ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ. ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ಈ ವೀರಸ್ವರ್ಗದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು "ವೀರ ಜನ್ಮ"ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರದ್ದಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಂದರಿ ಕಮಲೆ

ಸುಂದರಿ ಕಮಲೆ ಶ್ರೀಯವರು ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ O saw ye Bonnie Leslie ಕವನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಕವನ. ೧೭೯೨ರಲ್ಲಿ ಬರ್ನ್ಸ್ ಬರೆದ ಈ ನಾಡು ಪದ ಕುಮಾರಿ ಲೆಸ್ಲಿ ಬೈಯ್ಲಿಯ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರೆದದ್ದು.

ತನ್ನ ಜನರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ (ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲೆಡೊನಿ) ಸುಂದರಿ ಲೆಸ್ಲಿ ಗಡಿದಾಟಿ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೊ ಇಲ್ಲವೊ

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ ಕವಿ. ಅವನು ಲೆಸ್ಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮೃದು ಹಾಸ್ಯವಿದೆ, ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಿದೆ.

O saw ye bonnie Lesley
As she gaed o'er the border?
She's gane, like Alexander,
To spread her conquests farther.

To see her is to love her,
And love her but for ever;
For nature made her what she is,
And never made another.

ಈ ಪದ್ಯಗಳ ಅನುವಾದ:

ಕಂಡಿರ ಸುಂದರಿ ಕಮಲೆಯನು?
ಕಂಡಿರ ಕೋಮಲೆ ವಿಮಲೆಯನು?
ಧೀರನವೊಲು ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಲು
ಊರಿನ ಗಡಿಯನು ದಾಟಿದಳು

ಅವಳನು ಕಂಡರೆ ಒಲಿಯುವುದೇ,
ಅವಳನೆ ಎಂದಿಗು ಒಲಿಯುವುದೇ.
ಅವಳನು ಮಾಡಿದ ಬಿದಿ ತಾ ಮಾಡನು
ಇನ್ನಾ ಚೆಂದದ ಚೆಲುವೆಯನು.

ಶ್ರೀಯವರು ಅಲೆಗ್ಝಾಂಡರ್ ಮಹಾಶಯನ ಉಪಮೇಯದ ಬದಲು ಒಬ್ಬ ಅನಾಮಧೇಯ ವೀರನಿಗೆ ಕಮಲೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಭಾಷಾಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ 'see', 'Love' ಮತ್ತು 'ever' ಪದಗಳ ಮೇಲಿನ ಘಾತದಿಂದ ಲೆಸ್ಲಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದವರು ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ.

Thou art a queen, fair Leslie,
Thy subjects we, before thee;
Thou art divine, fair Leslie,
The hearts o' men adore thee.

The deil he couldna scaith thee;
or aught that sad belong thee;
He'd look into the bonnie face,
And say, "I can wrang thee."

'ಧೀರನವೊಲು ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಲು' ಪದಬಂಧ ಮೂಲದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸದೆ ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಕಡೆ ವಾಲಿದಂತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಕಮಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ಜನರು ಆಡುವ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಛಾಯೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಮಲೇ, ನೀನೇ ರಾಣಿ ಕಣಾ,
ನೇಮಿಸು, ಪ್ರಜೆಗಳು ನಾವುಗಳು.
ಕಮಲೇ, ನೀನೇ ದೇವಿ ಕಣಾ,
ದಾಸರು, ಸೇವಿಸಿ ಬೇಡುವೆವು.

ನಿನ್ನನು ಕಲಿಯೂ ಸೋಕುವನೇ?
ನಿನ್ನವರೆಂದರೆ ತಾಕುವನೇ?
ನಿನ್ನಾ ಮುದ್ದಿನ ಮುಖವನು ಕಾಣುತ
ನಿನ್ನನು ಕಾಡದೆ ತೊಲಗುವನು.

ಮಾನವನ ಬದ್ಧದ್ವೇಷಿ ಸೈತಾನನೂ ಲೆಸ್ಲಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಾರ. ಆ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಕಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರದ ನಾವು ಅವನಿಂದ ಕಮಲೆಗೆ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು

The powers aboon will tent thee;
Misfortune sha'na steer thee;

Thou'rt like themselves sae lovely,
Thall ill they'll ne'er let near thee.

Return again, fair Leslie
Return to caledonie
That we may brag we hae a lass
There's nane again sae bonnie

ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಸತ್ವ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ:

ದಿವಿಜರು ನಿನ್ನನು ಕಾಯುವರು,
ನೀ ಬಿಸುಸುಯ್ದರೆ ನೋಯುವರು,
ತಮ್ಮನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೊಳೆಯುವ ಕನ್ನೆಗೆ
ಕೆಡುಕನು ಬಳಿಯೊಳು ಬರಗೊಡರು

ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬಾರೆಂದು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮೆರೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯ ಸಹಜವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಬಾರೆಲೆ, ಕಮಲೇ, ಚೆಲುವು ಕಣಿ,
ಊರಿಗೆ ಬಾರೆಲೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಣಿ!
ತೋರಲಿ ಇಂತಹ ಚೆಲುವೆಯನೆನ್ನುತ
ಊರವರೆಲ್ಲಾ ಮೆರೆಯುವೆವು.

ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪರಿಸರದ ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡನೆಲಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದಾದರೂ ಕೃತಕತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜ.

ಮೇಲುನೋಟಕೆ ಮೆರೆಯಲಾರಳು

ಹಾರ್ಟ್ಲಿ ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ಕವಿಯ She is not fair to outward view ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಮೇಲುನೋಟಕೆ ಮೆರೆಯಲಾರಳು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಸರುಗಳಾಗಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿವರಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕವಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ತರುಣಿಯೋರ್ವಳನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ಭಾಷಾಂತರ ಶ್ರೀಯವರಿಗೆ ಇಂತಹ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಕವನದ ಪ್ರಥಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ತರುಣಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ:

> She is not fair to outward view
> As many maidens be;
> Her loveliness I never knew
> until she smiled on me.
> O then I saw her eye was bright,
> A well of love, a spring of light.

ತರುಣಿ ಮೇಲುನೋಟಕೆ ಚೆಲುವೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವ 'ಮೆರೆಯಲಾರಳು' ಎಂಬ ಪದದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ:

> ಮೇಲುನೋಟಕೆ ಮೆರೆಯಲಾರಳು
> ಹಲವು ಹೆಣ್ಗಳ ಪರಿಯೊಳು;
> ಅವಳ ಚೆಲುವನು ನಾನೆ ಅರಿಯೆನು
> ನಗುವತನಕೊಲಿದೆನ್ನೊಳು.
> ಆಗ ಕಂಡೆನು ಕಣ್ಣ ಹೊಳಪನು,
> ಒಲುಮೆ ತುಳುಕುವ ಬೆಳಕನು.

ಆಕೆಯ ಕಣ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಒಲವನ್ನೂ, ಹೊಳಪನ್ನೂ ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ಒಂದು ಒರತೆಯ ರೂಪಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಯವರಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಕವಿಲ್ಲ.

> But now her looks are coy and cold,
> To mine they ne'er reply,
> And yet I cease not to behold
> The love- light in her eye;
> Her very frowns are fairer far
> Than smiles of other maidens are.

ಭಾಷಾಂತರ:

ಈಗ ನೋಡಳು, ನಾಚಿ ನುಲಿವಳು,
ನಾನು ನೋಡಲು ಮುನಿವಳು;

ಏನೆ ಮಾಡಲಿ, ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆನು
ಕಣ್ಣೊಲೊಲವಿನ ಬೆಳಕನು.
ಅವಳ ಹುಟ್ಟಿನ ಗಂಟೆ ಚೆಂದವೊ?
ಏತಕುಳಿದರ ನಗೆಗಳು?

ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ನೋಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವಳ ನೋಟ ಏನೂ ಹೇಳದು ಎಂತಿದೆ. 'ಮುನಿವಳು' ಎಂಬ ಪದ 'ನುಲಿವಳು' ಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸವಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿದೆ; ಶ್ರೀಯವರಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವೇ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಕೋಲ್‌ರಿಜ್‌ನ ಕವನ ಕನ್ನಡದ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನಕಾಂಗಿ

ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿ. ಎಸ್.ಟಿ. ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯೇ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಹಿಂದಿನ ಆದ್ಯಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಗಳು ಹಳೆಯ ನಾಡುಪದಗಳಿಂದ, ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಹೊಸಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕೋಲ್‌ರಿಜ್‌ನ ನಾಡುಪದ Loveನ ಕಥನ ಸರಳವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನಾಡುಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ.

ಶ್ರೀಯವರು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕನಕಾಂಗಿ ಎಂದು ಕವನವನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ:

All thoughts, all passions, all delights
Whatever stirs this mortal frame,

All are but ministers of love
And feed his sacred flame.

ಶ್ರೀಯವರೆಂದಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮೇಲಿನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ:

ಭಾವಗಳು, ರಾಗಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಭೋಗಗಳು,
ಆವಾವುವಲೆಯುವುವು ಮನುಜನೆದೆಯ,
ಕಾಮರಾಯಂಗೆಲ್ಲ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾಗಿ
ಹೋಮಾಗ್ನಿಯನು ಬೀಸಿ ಕೆರಳಿಸುವುವು.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡಿದೆ:

Oft in my waking dreams do I
Live o'er again that happy hour,
When midway on the mount I lay
Beside the ruin'd tower

ನೆನೆನೆನೆದು ಮೈಮರೆತು ನಲಿಯುವೆನು ಮತ್ತೆಮ-
ತ್ತನುಭವಿಸಿ ಆ ದಿನದ ಸುಖದ ಹೊತ್ತ,
ಅಂದು ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯ ಮುರುಕು ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ
ತಂದು ವಿಧಿ ನನಗಿತ್ತ ಪ್ರೇಮ ನಿಧಿಯ!

ಕೋಲ್‌ರಿಜ್‌ನ Genevieve ಕನಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮೂಲದ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಶ್ರೀಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

ಸಂಜೆ ಬೆಳಕುಗಳೊಡನೆ ಸುಳಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೆರೆದು
ರಂಜಿಸಿದುದು ನಾಲ್ದೆಸೆಗೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು;
ಅವಳು ಇದ್ದಳು ಅಲ್ಲಿ , ನನ್ನ ಮೋಹದ ಹೆಣ್ಣು,
ನನ್ನಾಸೆ, ಕನಕಾಂಗಿ, ನನ್ನ ಜೀವ!

ಕವಿ-ನಲ್ಲ ಕರುಣಾರಸವನ್ನು ಉಕ್ಕಿಸುವ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ; ಕನಕಾಂಗಿಯ ಮನಸ್ಸು ಕ್ರಮೇಣ ಕರಗಿ ಅವನನ್ನು ಒಲಿಯುತ್ತಾಳೆ.

ಹೇಳಿದೆನು ಖಡ್ಗವನು ಝಳಪಿಸುತ ರಣರಂಗ
ದಾಳುಗಳನುಡುಗಿಸುವ ವೀರನವನು

ಒತ್ತಿನರಸಿನ ಮಗಳನೊಲಿಸಲಾರದೆ ಮಿಡುಕಿ
ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಬೆಂದ ಪರಿಯ;

ಹಾಡಿನ ಪರಿಣಾಮ ಅವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ:

ಇನ್ನೊಬ್ಬನೊಲುಮೆಯನು ನಾನು ಹಾಡಿದ ಬಗೆಯೆ
ನನ್ನೊಲುಮೆ ಬೇಗೆಯನು ತೆರೆದರುಹಿತು.

ಕನಕಾಂಗಿ:

ಬಿಡದೆ ಮುಖವನೆ ನೋಡಿ, ಮುದ್ದ ಕಣ್ಣಲಿ ಬೇಡಿ,
ನಿಡುಸುಯ್ದು ನುಡಿವೆನ್ನ ಮನ್ನಿಸಿದಳು.

ಕವಿ-ನಲ್ಲ ವೀರನ ಕರುಣಾಜನಕ ತೊಳಲಾಟದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ; ಅವನು ಕಾಡಕಳ್ಳರ ಪಡೆಯ ನಡುವೆ ನೆಗೆದು ಒಬ್ಬಳು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. 'ಅವಳೆ ಆ ಕಲ್ಲೆದೆಯ ದೊರೆಯ ಮಗಳು!"

"ಆಗ ಮನಗರಗಿದಳು; ಆಗ ಕಂಬನಿಗರೆದ
ಳಾಗ ಬೇಡಿದಳೆನ್ನ ಮನ್ನಿಸೆಂದು:
ತಂದು ಗವಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದಳು.
ಎಂದೊ ಬಿರಿದೆದೆಯ ಹೊಂದಿಸುವೆನೆಂದು

ಆದರೆ ವೀರನ ಮರಣ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ:

ಮನವ ದೇಹವನಲೆವ ಚಿಮ್ಮುಗೆಗಳೊಂದಾಗಿ
ಘನ ಸಹಜದಂಗನೆಯ ಕೆರಳಿಸಿದವು-
ಸವಿಯ ವೀಣಾಗಾನ, ಕನಿಕರದ ಪ್ರೇಮಕಥೆ,
ಕವಿದ ಕಂಪಿನ ಸಿರಿಯ ಹೊಲೆವ ಸಂಜೆ;

ತನ್ನ ನಲ್ಲನನ್ನು ತಬ್ಬಿದ ಅವಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಮೂಲ ಕವನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿದೆ:

ಒಂದು ಕಡೆ ಅದು ಲೋಹ; ಒಂದು ಕಡೆ, ಸಂದೇಹ;
ಒಂದು ಕಡೆ ಲಜ್ಜೆಯೇ ಬಲ್ಲ ಬೆಡಗು;

ಕಣ್ಣಿನಲಿ ಕಾಣದೆಯೆ, ಸೋಕಿನಿಂದಲೆ ತಿಳಿಯ-
ಲೆನ್ನ ಹೃದಯದ ಪದರನೆಂದ ಚದುರು.

ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ.

ಪ್ರೇಮ ರಹಸ್ಯ

ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ Love's Philosophyಯ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಪ್ರೇಮ ರಹಸ್ಯವೆಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. To a Skyland ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ (ಶ್ರೀಯವರ ಬಾನಾಡಿ) ಶೆಲ್ಲಿ ಕವಿಯೊಬ್ಬನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಅವನಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

Like a poet hidden
In the light of thought
Singing hymns unbidden.....

ಚಿಂತನದ ಪ್ರಭೆಯ ಹಿಂದೆ ಹುದುಗಿದ್ದು ಕವಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹಾಡುವವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳು ತರ್ಕವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪದ್ಯದ ಮೂರು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳೂ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿದ್ದು ಕವಿ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ.

ಮೊದಲ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

The fountains mingle with the river
And the rivers with the ocean,
The winds of Heaven mix for ever

With a sweet emotion;
Nothing in the world in single,
All things by a law divine
In one another's being mingle
Why not I with thine?

ಈ ತರ್ಕ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ಒರತೆಗಳು ಬೆರೆಯುವುವು ಹೊಳೆಯ ಬಳಿ ಸಂದು;
ಹೊಳೆ ಹರಿದು ಕಡಲಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುವು ಬಂದು;
ಗಗನದೊಳು ಗಾಳಿಗಳು ಹಗಲೆಲ್ಲ ಬೆಂದು
ಸುಳಿಯುವುವು ಬಯಸಿಕೊಂಡೊಂದನೊಂದು.
ಧರಣಿಯೊಳಗಾವುದೂ ಒಂಟಿಯಿಹುದಿಲ್ಲ-
ಸೆಳೆವೊಂದು ದಿವ್ಯವಿಧಿಯಿಂದ ಜಗವೆಲ್ಲ
ಬೇರೆ ಇರಲಾರದೆಯೆ, ಮೀರದೆಯೆ, ಸೇರುವುವು;
ನೀನೇಕೆ ಬೇರೆ ಇರುವೆ? -ಎಲೆ ಚೆನ್ನೆ
ನೀನೇಕೆ ಬೇರೆ ಇರುವೆ?

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಎರಡನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ Sweet emotion ಪದಬಂಧದ ಭಾವುಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಗಳು ಬೆಂದು ಸುಳಿಯುವ ವಿಶೇಷಣ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 'ಬೆಂದು' ಪ್ರಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಪದ್ಯದ ಅಂತ್ಯದ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭಾಷಾಂತರ ಸಮರ್ಥ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ ಶೆಲ್ಲಿ ತರ್ಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಸಹಜ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ:

See the mountains Kiss high heaven
And the waves clasp one another;
No sister- flower would be forgiven
It it disdained its brother;
And the sunlight clasps the earth,
And the moon beems kiss the sea:
What are these kissings worth,
If thou kiss not me?

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಮೊದಲು ಬಂದಿರುವುದು ಕುಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮೂಲಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಯವರ ಈ ಪದ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಸರಳವೂ ಆಗಿದೆ:

ಎಳೆಬಿಸಿಲು ನೆಲವನ್ನು ತಬ್ಬುವುದು ತೆಗೆದು;
ಮಳೆ ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟುವುವು ಬೆಟ್ಟಗಳು ನೆಗೆದು;
ಬೆಳದಿಂಗಳಿಳಿತಂದು ಸೋಕುತಲೆ ಹೊಮ್ಮಿ
ಸೆಳೆದಲೆಗಳಪ್ಪುವುವು ಹಿಗ್ಗಿ ಚಿಮ್ಮಿ
ಸೊಕ್ಕುವುವು ಹೂಗಳು ಬಿಂಕವನು ಬಿಟ್ಟು,
ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಂತೆ ಮುತ್ತುಗಳ ಕೊಟ್ಟು.
ಯಾರೆತ್ತ ಮುತ್ತುಗಳ ಬೀರಿಕೊಳಲೇನು ಫಲ,
ನೀನೆನಗೆ ಬೀರದಿರುವೆ- ಎಲೆ ಚೆನ್ನ
ನೀನೆನಗೆ ಬೀರದಿರುವೆ!

'ಸೊಕ್ಕುವುವು' ಪದಬಂಧದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕವನದ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಬಿಂಕದ ಸಿಂಗಾರಿ

ವಾಲ್ಟರ್‌ಸ್ಕಾಟನ ಸರಳವೂ ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆಯೂ ಇರುವ proud Maisie ಅಥವಾ The pride of youth ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ ಬಿಂಕದ ಸಿಂಗಾರಿ. ಕವನದ ನಾಯಕಿ ಮೆಯ್ಸಿ ಅಥವಾ ಮೇರಿ:

Proud maisie is in the wood,
Walking so early;
Sweet Robin sits on the bush
Singing so rarely.

ಬಿಂಕದ ಮೆಯ್ಸಿ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತ ರಾಬಿನ್ ಪಕ್ಷಿ ಅತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುವ ಪಕ್ಷಿ. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಾರಿಯ ಅಂಕಿತನಾಮವಾಗಲಿ ಹಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಯ ಹೆಸರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಮೆಯ್ಸಿ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತು.

"Tell me, thou bonny bird,
When shall I marry me?"
-When six braw gentlemen
Kirkward shall carry ye."

ಉತ್ತರ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಆಕೆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ:

"Who makes the bridal bed,
Birdie, say truly?"
-"The fray-headed sexton
That delves the grave duly;

"The glowworm o'er grave and stone
Shall light thee steadily;
The owl from the steeple sing
Welcome, proud lady"

ಇಲ್ಲಿನ Sexton ಮತ್ತು Steeple ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಯವರು ಕವನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೇಳಲೆ ಹಕ್ಕಿ, ಚೆಲುವನು ಸಿಕ್ಕಿ,
ನನಗೆ ಮದುವೆಯೆಂದು?
ಆಳಿಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಕೇರಿಯ ಸುತ್ತಿ
ಹೆಗಲಲಿ ಹೊತ್ತಂದು!

ಹಕ್ಕಿಯೆ ಹೇಳೈ, ಒಸಗೆಯ ಮಂಚವ
ಸಿಂಗರಿಸುವವರಾರು?
ಸೊಕ್ಕಿದ ಹೆಣ್ಣೇ, ಮಣ್ಣಲಿ ಕುಳಿಯನು
ಆಳದಿ ತೆಗೆಯುವರು

ಮೊದಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಗಟಿನಂತಹ ಉತ್ತರ ಪಡೆದ ಬಿಂಕದ ಸಿಂಗಾರಿ ಮತ್ತೆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಪಕ್ಷಿ ಅವಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೊಕ್ಕಿದ ಹೆಣ್ಣೇ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಬರಲಿರುವ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಎರಡು ವಿವರಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿವೆ. ಮಿಂಚಿನ ಹುಳುಗಳು ಆಕೆಯ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ, ಪಂಜನ್ನು

ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಮಶಾನದ ಬಳಿಯ ಚರ್ಚ್ ಗೋಪುರದ ಮೇಲಿನ ಗೂಬೆಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುವು, ಹಸೆಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರ ಉದ್ದೇಶ ಬಿಂಕದ ಅನರ್ಥವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದು. ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ಒಂದು ಕಿರಿಯ ಅಂಶವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ವಸಂತಕಾಲದೊಲುಮೆ

"Could love far Ever" ಪಂಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿ ಬೈರನ್. ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ "ವಸಂತಕಾಲದೊಲುಮೆ"ಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಉಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಒಲವನ್ನು ನದಿಯೊಂದರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕಾಲ (ಇದಕ್ಕೆ ಕವಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವಾರೋಪಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ) ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಒಲವಿನ ಪ್ರವಾಹ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಕಾಲ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಆನಂದವನ್ನು ಯಾವ ಮಾನದಂಡದಿಂದಲೂ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

Could love for ever
Run like a river,
And Time's endeavour
Be tried in Vain-

No other pleasure
With this could measure;
And like a treasure
We'd hug the chain

ಈ ಪದ್ಯಗಳ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ:

ಒಲುಮೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ
ಹೊಳೆಯಂತೆ ಹರಿಯುತ್ತ,

ಕಾಲರಾಯನ ಬಾಯ್ಗೆ ಬೀಳದಿರಲು,
ಬೇರೊಂದು ಭಾಗ್ಯವನು
ಹಾರದೆಯೆ ಬಗೆಗಮರಿ
ಬಿಗಿಯವೇ ಈ ಹೊನ್ನ ಸಂಕಲೆಯನು!

ಆದರೆ ಹತಾಶ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರ ಪ್ರೇಮ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಹಾರಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

But since our sighing
Ends not in dying,
And, formed for flying
Love plumes his wing;

ಮೂಲ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

Then for this reason
Let's love a season;
But let that season be only spring

ಹಾಗಿರದೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರು
ಬೇಗ ಬಿಸಿಯೇರುವುದು,
ಹಾರುವುದು ಗರಿಹೊಯ್ದು ಮಿಂಚಿನೊಲುಮೆ;
ಅದಕಾಗಿ ಒಲಿಯುವೆವು
ಮದವೇರಿ ಒಕ್ಕಾಲ-
ಆಕಾಲವಾವುದು? ವಸಂತಕಾಲ

ಇಲ್ಲಿನ ಪದಬಂಧಗಳಾದ 'ಮಿಂಚಿನೊಲುಮೆ' ಮತ್ತು 'ಮದವೇರಿ ಒಕ್ಕಾಲ' ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಬೈರನ್ನನ ಕವಿತೆಯ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಅರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕವನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವರು:

But since our sighing
Ends not in dying......

ಒಲಿದವರು ಬೇರಾಗಿ
ಫಲಿಸದಾಸೆಯ ತೊರೆದು,
ಎದೆ ಬಿರಿದು ಸಾವೆ ಗತಿ ಎನ್ನುತಿಹರು.
ಕೆಲಕಾಲ ನೂಕುವರು
ನಲುಗವೆಯೆ ಕಾಣುವರು.
ಕಾಣುತಲೆ ಕೆರಳುತ್ತ ನರಳಿದವರು!

ಪದ್ಯದ ಐದನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರ ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಅವರು ಕಾಣುವುದು ಏನನ್ನು?

ಅವರ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯವಿದು:

ಚೆಂದದಲಿ ಇಬ್ಬರೂ
ಹೊಂದಿರುವುದೇ ಕಾಲ,
ಆ ಕಾಲ ಹಿರಿಕೊಳಲಿ ಒಲುಮೆ ಸಿರಿಯ;
ಚಳಿಗಾಲ ಕವಿಯುತಲೆ
ಉಳಿವುದೋ, ಅಳಿವುದೋ-
ಅಳಿಯದೆಯೆ ಇರುವುದೆ ವಸಂತಕಾಲ?

ಇಲ್ಲಿನ ಕವಿಯ ಹಾರೈಕೆ ಉದಾತ್ತವಾಗಿದೆ. 'ಒಲುಮೆಸಿರಿ'ಯ ಅನುಭವ ಅಮೂಲ್ಯ; ಕಾರಣ, ವಸಂತವೂ ಅಶಾಶ್ವತ. ಈ ಪದ್ಯಗಳು ಮೂಲಕವಿತೆಗೆ ಬೇರೊಂದು ತಿರುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಕವನ ಶ್ರೀಯವರ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಕವನವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇಡ ಬಿಡು ನಾವಲೆವುದಿನ್ನು

ಬೈರನ್ ಕವಿಯ ಭಾವಗೀತೆ So, we'll go no more A-rovingನ ಭಾಷಾಂತರ 'ಬೇಡ ಬಿಡು ನಾವಲೆವುದಿನ್ನು'.

ಕವಿ ತನ್ನ ಮನೋವೇದನೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

So, we'll go no more a-roving
So late into the night

Though the heart be still as loving,
And the moon be still as bright.

ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಆಡುನುಡಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಇದೆ:

ಬೇಡ ಬಿಡು ಸಾವಲೆವುದಿನ್ನು
ಇರುಳಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಹೊತ್ತನ್ನು.
ಆದರೂ ಮೊದಲಂತೆ ಒಲಿದೆ ಇಹೆನಲ್ಲಾ,
ತಿಂಗಳೂ ಬೆಳಗುತಿಹುದಲ್ಲಾ!

ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಲವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

For the sword outwears its sheath,
And the soul wears out the breast.
And the heart must pause to breathe,
And love itsef have rest

ತನ್ನೊರೆಯ ಸವೆಯುವುದು ಖಡ್ಗ,
ತನ್ನೆದೆಯ ತೇಯುವುದು ಜೀವ-
ಹೃದಯ ಬಲು ದಣಿದಿಹುದು, ಉಸಿರಾಡಬೇಕು,
ಒಲುಮೆಗೂ ಬಿಡುವು ಬೇಕು.

ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

Though the night was made for loving,
And the day returns too soon,
Yet we'll go no more a roving
By the light of the moon.

ನೋವುಂಡ ಕವಿಯ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮೂಲದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವ ಯತ್ನ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂಲ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೂಲದ ರಸಾನುಭವ ದೊರಕದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಇರುಳೇಕೆ? ಒಲಿಯುವುದಕಲ್ಲಾ?
ಮರಳುವುದೆ ಬೇಗ ಬೆಳಗೆಲ್ಲಾ!
ಕಲ್ಲೆದೆಯೆ, ಬೇಡ ಬಿಡು ನಾವಲೆವುದಿನ್ನು
ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿನ್ನು

ಭಾಷಾಂತರದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಓದುಗರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳು ಈ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯವಾಗುವುವೆಂದು ಅನಿಸದಿರಲಾರದು.

ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡ

ಲೇಡಿ ಲಿಂಡ್‌ಸೆ ಕವಯಿತ್ರಿಯು ಬರೆದ ನಾಡುಪದದ ಮಾದರಿಯ ಕವಿತೆ Auld Robin Grayಯ ಕನ್ನಡ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡ. ಕವಿತೆ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಮುದಿಯ ರಾಬಿನ್‌ಗ್ರೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮತ್ತು ಅವಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವವಳು ಅವನ ಪತ್ನಿ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯ ಕಥನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಪರಿಸರದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

When the sheep are in the fauld, and the kye
at home
And a' the world to rest are gane,
The waes o' my heart fa' in showers frae my a'e,
While my gudeman lies sound by me.

ರಾಬಿನ್‌ಗ್ರೇ ಅನ್ನು ರಾಮಗೌಡನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಕಥೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಥೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದು ಶ್ರೀಯವರ ಉತ್ತಮ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಜೀವನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕುರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ರೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ, ದನಗಳೆಲ್ಲಾ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ,
ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ ಕೆಡೆದರು ತೆಪ್ಪಗೆ;
ಗಂಡ ಗೊರಕೆಹೊಯ್ಯುತಿಹನು ನಿದ್ದೆ ಕವಿದು ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ-
ನನಗೊ ಹೊಟ್ಟೆಯ ದುಃಖವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಹನಿಯಲಿ ಸುರಿವುದು.

ಕಥನದ ಅರ್ಥ, ಧಾಟಿ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿದೆ ಕತೆಯ ಆರಂಭ:

Young Jamie le'ed me weel, and sought me
for his bride;
But saving a crown he had naething else beside;
To make the crown a pund, young Jamie gaed to sea;
And the crown and the pund were baith for me.

ಜೇಮಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಾಮನಾಗಿ ಕಥನ ಪ್ರಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ:

ಚಿಕ್ಕ ಹರೆಯದ ಚಾಮನೊಲಿದು ಮದುವೆಗೆನ್ನ ಬಯಸುತಿದ್ದ.
ಮಾತನೆತ್ತಲು ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ನಾಚಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವನು.
ದುಡ್ಡುಕಾಸನು ಕೂಡಹಾಕಲು ಹೋಗಿ ಹಡಗ ಸೇರಿಕೊಂಡ-
ದುಡ್ಡುಕಾಸನು ನನ್ನ ಸವಿವೇ ಕೂಡಹಾಕಲು ಹೋದನು.

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಜೆನ್ನಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಚೆನ್ನಿ. ಅವಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ದುಃಖಕರ ತಿರುವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ:

ಅವನು ಹೋಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡು ವಾರ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ.
ಅಪ್ಪ ಕೈಯ ಮುರಿದುಕೊಂಡ; ಕಳ್ಳರೊಯ್ದರು ದನವನು
ಅವ್ವ ನರಳುತ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಳು, ಚಾಮ ಎತ್ತಲೊ ಕಡಲಲಿದ್ದನು.
ಇತ್ತ ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡ ನನ್ನ ಬಯಸಿ ಬಂದನು.

'ರಾಮಗೌಡ ಕಷ್ಟಕಾದ; ಕಾಯ ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣ ನೆನಸಿ,
ಅವರ ಸಲುವಾಗೆನ್ನ, ಚೆನ್ನಿ, ಮದುವೆಯಾಗು ಎಂದನು'

ಚಾಮನ ಮೇಲಣ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡನ ಕುರಿತು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಚೆನ್ನಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ತುಯ್ದಾಟ.

My father urgit sair: my mother didna speak;
But she looked in my face till my heart was
like to break;

They gied him my hand, but my heart was at the sea;
Sae auld Robin gray he was gudeman to me.

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಪದ್ಯದ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ:

ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದ, ಗದರಿಕೊಂಡ; ಅವ್ವ ಬಾಯಲಿ ಆಡಬಲ್ಲಳು;
ಅವಳು ನೋಡಿದ ನೋಟವೇ ನನ್ನೆದೆಯನಿರಿಯಿತು, ಮುರಿಯಿತು.
ಅವನ ಕೈಯಲಿ ಕೈಯನಿಟ್ಟರು; ಮನಸು ಕಡಲಲಿ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು.
ಅಂತು ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡ ನನಗೆ ಗಂಡನಾದನು.

ಈ ಹಿತ ಮಿತ ಪದಗಳ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದಾಗಿ ಮೂಲಕಾವ್ಯದ ಸೊಗಸು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಚಾಮನನ್ನು ಚೆನ್ನಿ ಮರೆಯಲಾರಳು. ಮುದಿಯ ರಾಮಗೌಡನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಾರ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚಾಮ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಯ 'I saw my Jamie's wraith' ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ "ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಚಾಮ ಎಂದುಕೊಂಡೆನು" ಆಗಿದೆ. ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಂದೆ, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಚಾಮ.

ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಹಲುಬುತ್ತಾರೆ:

O sair, sair did we greet, and muckle did we say,
We took but ae kiss, and I bade him gang away:

ಇದರ ಭಾಷಾಂತರ:

ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ನುಡಿಸಿ ನುಡಿಸಿ, ದುಃಖವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆವು
ಒಂದು ಮುತ್ತ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡೆವು- ಅಟ್ಟಬಿಟ್ಟೆ, ಆಗಲೆ

ಆದರೆ ಚಾಮನನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯ:

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಿಯ ಭಗ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಒತ್ತಡ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗೆ ಏರುತ್ತದೆ.

I gang like a ghaist, and I carena to spin;
I daurna think on Jamie, for that wad be a sin;
But I'll do my best a gude wife ay to be,
For auld Robin Gray he is kind unto me.

ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಸುಳಿಯುತಿರುವೆ -ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಅಕ್ಕರಿಲ್ಲ,
ಜಾಮಸನು ನೆನೆಯುವುದು ಪಾಪ; ಎಷ್ಟೊ ತಡೆಯುವೆ ಮನಸನು
ಒಳ್ಳೆ ಗರತಿಯಾಗಿ ಬದುಕಲು ಎದೆಯನೆಷ್ಟೊ ಗಟ್ಟಿಮಾಡುವೆ,
ರಾಮಗೌಡನ ಪ್ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆಗೆಂತು ದ್ರೋಹವ ಬಗೆವೆನು!

ದುಃಖದಿಂದ ಚೆನ್ನಿ ಗಾಳಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಗಂಡನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸತಿಯಾಗುವ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಜಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆದರುವೆನು ನಾ ನಿನ್ನ ಬಿನ್ನಾಣಕೆಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಪುಟ್ಟ ಭಾವಗೀತೆಯ ಮೊದಲ ಚರಣ I fear thy kisses, gentle maiden. ಶ್ರೀಯವರು ಇದನ್ನು ಹೆದರುವೆನು ನಾ ನಿನ್ನ ಬಿನ್ನಾಣಕೆಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ Ae fond kiss ಕವಿತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮುತ್ತು ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವ ಅವರು ಈ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸಮೀಪದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಕೊಡದಿರುವ ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕವಿ ತನ್ನ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ:

I fear thy kisses, gentle maiden;
Thou needest not fear mine;
My spirit is too deeply laden
Ever to burthen thine.

ಕುಲೀನೆ, ಗೌರವಾನ್ವಿತೆಯಾದ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಪ್ರೀ
ಆತ್ಮೀಯತೆಗಳನ್ನು ತೋರಲು ಕೊಡುವ ಮುದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಕವಿ
ಮಾತುಗಳಿವು. ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕವಿಗೆ ಅಳುಕು. ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ
ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ತೋರಲು ಆಕೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಮು
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಏನೂ ಅಳುಕಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಪದ್ಯದ ಎರಡನೆ
ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಚೇತನದ ಮೇಲ
ಹೊರೆ ಎಷ್ಟು ಅಗಾಧವಾದುದೆಂದರೆ ಆಕೆಯ ಚೇತನದ ಮೇಲೆ ಯಾ
ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಲು ಅವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥ. ತನ್ನ ದುಃಖಿತ
ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮುತ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ಕವಿಗೆ ಅಳುಕು.

ಶ್ರೀಯವರು ಭಾವಗೀತೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೀ
ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಹೆದರುವೆನು ನಾ ನಿನ್ನ ಬಿನ್ನಾಣಕೆಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ,
ಹೆದರದಿರು ನೀನು ನನಗೆ
ಹೊರಲಾರದವಳಲಿಂದ ನೊಂದವನು ತಂದವನು
ಹೊರಿಸುವೆನೆ ಹೇಳು ನಿನಗೆ?

'ಬಿನ್ನಾಣ'ಪದ ಇಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆದರದಿ
ನೀನು ನನ್ನ ಮುತ್ತಿಗೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದ ಸಾಲು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕವಿಯ ಅಳ
ಅವನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕವಿ ಎಂದಿಗ
ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಆತ್ಮದ ಮೇಲೆ ನೋವಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನು
ಅರ್ಥದ ಮೇಲಿರುವ ಒತ್ತನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ತನ್ನ ಅಳುಕಿಗೆ ಇತರ ಕಾರಣಗಳನ
ಕೊಡುತ್ತಾನೆ:

I fear thy mien, thy tones, thy motion:
Thou needest not fear mine;
Innocent in the hearth' devotion
With which I worship thine.

ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸಂಬೋಧಿಸುವ ಶಿಷ್ಟ ತರುಣಿಯ ಮುಖಭಾವ, ಕೊರಲು, ಅಂಗಚಲನೆಗಳ ಬಗೆಗೂ ಅಳುಕಿದೆಯನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮುಖಭಾವ, ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಅಂಗ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಆಕೆ ಅಳುಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣ ಅವನು ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುಗ್ಧ ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವದಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದು. ಇದು ಆಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಿಯ ಚುಂಬನ ದುಃಖಭರಿತ ಆತ್ಮವೊಂದರದು. ಅವನ ದನಿ, ಭಾವ, ಚಲನೆಯ ರೀತಿಗಳು ಕಲಂಕರಹಿತ ಹೃದಯದ ಆರಾಧಕನೊಬ್ಬನು. ಆದುದರಿಂದ ಆಕೆ ಅಳುಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರ:

ಹೆದರುವೆನು ನಿನ್ನ ನಗೆ, ನಿನ್ನ ನುಡಿ, ನಿನ್ನ ನಡೆಗೆ-
ಹೆದರದಿರು ನೀನು ನನಗೆ
ಹೊಲ್ಲದರಿಯದ ಹೃದಯದೊಲ್ಮೆಯಲಿ ಸೇವೆಯನು
ಸಲ್ಲಿಸುವೆ ದಾಸ ನಿನಗೆ

ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಪುನರಾವರ್ತನೆ-ಯಾಗುವಂತೆ 'ಹೆದರದಿರು' ಪದದ ನಂತರ ಒಂದು ಸೂಕ್ತಪದ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ. ಶ್ರೀಯವರ ಎರಡನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ.

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವಗೀತೆಯ ಭಾಷಾಂತರ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಮಾತನು ಲೋಕ ಹೊಲೆಗೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿಹುದು

'One word is too often profaned' ಎಂಬ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ಕರ್ತೃ ಶೆಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಾತನು ಲೋಕ ಹೊಲೆಗೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿಹುದು ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅಸಹನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ. ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯಾಸದ ಭಾಷಾಂತರವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯ:

One word is too often profaned
For me to profane it.
One feeling too falsely disdain'd
For thee to disdain it;
One hope is too like despair
For prudence to smother
And pity from thee more dear
Than that from another.

ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ: ಅಸಹನೀಯವಾಗಿ ಪವ ಪದೇ ಒಂದು ಪದವನ್ನು (ಇದು ಪ್ರೇಮ) ಎಷ್ಟು ಹೊಲೆಗೆಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದ ಕವಿ ಅದನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಲಾರ. ಒಂದು ಭಾವವಿದೆ (ಇ ಪೂಜೆ), ಅವನ್ನು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಅಸಹನೀಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸ ಧಿಕ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕವಿ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ತರುಣಿ ಅದನ್ನು ಇನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾರಳು. ಒಂದು ಆಸೆಯಿದೆ, (ಇದು ಸೊಡರ ಹುಳುವಿ ಆಸೆ) ಅದು ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆಂದರೆ ವಿವೇಕ ಅದ ಅಡಗಿಸಿಡಲಾರದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತೊಬ್ಬಾಕೆ ಅನುಕಂಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು.

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ:

ಒಂದು ಮಾತನು ಲೋಕ ಹೊಲೆಗೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿಹುದು,
ಹೊಲೆಗೆಡಿಸೆನದನು ನಾನು;
ಒಂದು ಭಾವವ ಹೃದಯವರಿಯದೆಯೆ ಜರೆಯುವುದು,
ಜರೆಯಬೇಡದನು ನೀನು;
ಒಂದು ಮನಸಿನ ಬಯಕೆ ತಾ ಬರಿಯ ಹಂಬಲಿಕೆ,
ಏತಕಡಗಿಸುವುದದನು?
ಒಂದು ಮರುಕದ ಮಾತು ನನಗಿನಿದು ನಿನ್ನಿಂದ-
ಮಿಕ್ಕವರ ಬೇಳುವೆಗಳೇನು

ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರವಾಗಿರುವ 'ಲೋಕ' ಮೊದಲನೆ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯೂ ಹಾಗಿ

ಮಧ್ಯದ ಎರಡು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅನಿಸುವುದು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿದಾಗ.

ಕವಿತೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯವಿದು:

I can give not what men call love;
But wilt thou accept not
The worship the heart lifts above
And the heavens reject not,
The desire of the moth for the star,
Of the night for the morrow,
The devotion to something a far
From the sphere of our sorrow?

ಮೊದಲ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಕವಿ "ಜನ ಒಲವೆಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು" ಆಕೆಗೆ ಕೊಡಲಾರೆನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಅವರು ಅಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿರುವ ಪದ. ತದನಂತರ ಬರುವ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೊಡುಗೆ. ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟ- ವೈಚಾರಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾವಾವೇಶದ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಸಮ್ಮಿಳನ. ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಅರಿತು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುರಾಗವೆಂದು ಜನರಾಡಿಕೊಳುವುದ ಕೊಡೆನು,
ಕೊಡುವೆನಿದ -ನೀಕೊಡುವೊಳೆ;
ದೇವರೊಪ್ಪುವ ತೆರದಿ ಮೇಲ ಬಯಸುವ ಹೃದಯ
ಪೂಜೆಗೈವಂತೆ ಪೂಜೆ;
ತಾರೆಯಲಿ ಸೊಡರ ಹುಳು; ಬೆಳಗಿನಲಿ ಕಾರಿರುಳು,
ಆಶೆಪಡುವಂತ ಆಶೆ;
ಈ ದುಃಖ ಭೂಮಿಗತಿದೂರವಾಗಿಹುದರಲಿ
ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಡುವಂತ ಶ್ರದ್ಧೆ

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಕವನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಹೊಸ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ತಂದರು.

ನಿನ್ನೊಳೆನಗೊಲವಿಲ್ಲ

ಕೆರೊಲಿನ್ ನಾರ್ಟನ್ ಕವಯಿತ್ರಿಯ I Do not love thee ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ ನಿನ್ನೊಳೆನಗೊಲವಿಲ್ಲ. ಒಲವಿನ ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥ, ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಕವನ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

I do not love thee-no, I do not love thee!
And yet when thou art absent I am sad;
And envy even the bright blue sky above thee,
Whose quiet stars may see thee and be glad

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕವಯಿತ್ರಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಆತನಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ವಿಷಣ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಮೆಚ್ಚಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ನೋಡುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಬಗೆಗೂ ಆಕೆಗೆ ಅಸೂಯೆ!

ಶ್ರೀಯವರು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ನಿನ್ನೊಳೆನಗೊಲವಿಲ್ಲ -ಇಲ್ಲ, ಒಲವಿಲ್ಲ-
ನೀನತ್ತ ಹೋದೆಯೆನೆ ಕಂದುವೆಸವೇನು!
ಬಾನ ತಣ್ಬೆಳಕೆಲ್ಲ ಕಣ್ದಣೆಯ ನಿನ್ನನ್ನು
ನೋಡಿ ನಲಿವುವೆ ಎಂದು ಕರುಬುವೆನದೇನು!

ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಆಕೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಆಕೆಗೇ ಅರ್ಥವಾಗವು:

ನಿನ್ನೊಳೆನಗೊಲವಿಲ್ಲ -ಆದರೆ, ಅದೇನೋ,
ನೀನೇನ ಮಾಡುತಿರು, ಅದೆ ನನಗೆ ಚೆಲುವು!
ಒಬ್ಬಳಿರುತಾಗಾಗ ಸುಯ್ಯುವೆನು ನಿನ್ನಂತೆ
ಸಾನೊಲಿದರಿರಬಾರದೆ ಎಂದು ನೊಂದು.

ಆತನ ಧ್ವನಿಯ ಇಂಪಿನ ಮುಂದೆ ಆಕೆಯ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಮಾತು ಕರ್ಕಶ:

ಕಿವಿಯೊಳಾದರು ನಿನ್ನ ಸವಿನುಡಿಗಳುಲುಹು
ಉಳಿದಿರಲು, ಮಾತಾಡಿ, ಅಳಿಸುವರೆ ಅದನೆಂದು
ಮುಳಿಯುವೆನು ನನ್ನ ಕಟ್ಟಕ್ಕರಿನ ಬಳಿಯೂ

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆತನ ಕಣ್ಗಳು:

ನಾ ಕಂಡ ಮಿಕ್ಕಾವ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡಿ,
ಮುಂದೆ ನಿಲುವುವು ಬಂದು, ನಡುವಿರುಳ ಹೊತ್ತು

ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಇತರರು ಕವಯಿತ್ರಿಯ ನಿಷ್ಕಪಟಿ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು.

I know I do not love thee! yet alas!
Others will scarcely trust my candid heart;
And oft I catch them smiling as they pass,
Because they see me gazing where thou art

ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಕಲಕುವ, ಇತರರು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ.

ತನ್ನ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರು ಮೂಲಕವನದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರದಿರುವಂತೆ ಈ ಕವನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ನಿನ್ನೊಳೆನಗೊಲವಿಲ್ಲ -ಬಲ್ಲೆ, ಬಲವಿಲ್ಲ!
ನೆಚ್ಚರೇ, ಆದರೂ, ಮಾಡೆದೆನ್ನದೆಯ!
ನಿನ್ನೆಡೆಯೆ ನೆಟ್ಟೆನ್ನ ಕಣ್ಣ ಕಂಡವರೆಲ್ಲ,
ಅತ್ತಿತ್ತ ಸುಳಿಯುತ್ತ ನಸುನಗುವರಕಟ!

ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ "ಈತ" ನನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಯಿತ್ರಿಗೆ ಅಪಾರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ; ಇದನ್ನು ಒಲವೆಂದು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಆಕೆ ವಿಷಣ್ಣಳು.

ಒಂದು ಮುತ್ತು

ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ, ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕವಿತೆ Ae Fond Kissನ ಭಾಷಾಂತರ ಒಂದು ಮುತ್ತು. ಒಂದು ಅತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರಿತ ಮುದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಕವಿತೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪೂರ್ಣ ಭಾಷಾಂತರ.

ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ಬೇಡುವ ಪ್ರಿಯಕ
ನಂತರ ತಾನು ಆಕೆಯಿಂದ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್
ಅಳಲಿನಿಂದ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ:

Ae fond kiss, and then we sever;
Ae farewell and then for ever
Deep in heart -wrung tears I'll pledge thee,
Warring sighs and groans I'll wage thee,
Who shall say that fortune grieves him
While the star of hope she leaves him?
Me, nae cheerfu' twinkle lights me;
Dark despair around benights me.

ಬೇರೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಪ್ರೇಮಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ
ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ನಿಟ್ಟುಸಿರ, ನರಳಾಟದ ಜೀವನವನ್ನು ಅವನ
ನಡಸುವವನು. ಆಸೆಯೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ಆಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಂತಾಪದ
ವಿಧಿ ಅವನದಾಗುವುದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಪ್ರೇಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿಲ್ಲ
ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವುದು ನಿರಾಶೆ.

ಕವನದ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

I'll ne'er blance my partial fancy,
Naething could resist my Nancy;
But to see her, was to love her;
Love but her, and love for ever
Had we never loved sae kindly,
Had we never met- or never parted,
We had ne'er been broken-hearted
Fare thee weel, thou first and fairest

ನ್ಯಾನ್ಸಿಯ ಒಲವಿಗೆ ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೇ ಒಳಗಾದ ಅವನಿಗೆ ಆಕೆಯಿಂದ
ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಇನಿಯಳಿಂದ ಭಗ್
ಹೃದಯಿಯಾದ ಅವನು ಅಗಲಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ
ಸುಂದರಿ ಇನಿಯಳಿಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Fare thee weel, thou best and dearest
Thine be like a Joy and treasure
Peace, Enjoyment, Love and pleasure
Ae fond kiss, and then we sever;
Ae farewell, alas for ever
Deep in Heart-wrung tears I'll pledge thee,
Warring sighs and groans I'll wage thee.

ಶ್ರೀಯವರು ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅದೃಷ್ಟದೇವತೆಯ ಮತ್ತು ಆಸೆಯೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನಿಯನ ಯಾತನೆಯ ವಿವರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಿ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಮುತ್ತು- ಮತ್ತೆ ಬಾರೆನು
ಒಂದು ಮುತ್ತು -ಮತ್ತೆ ಹೋರೆನು
ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಬೇಗೆಯೆಲ್ಲಾ
ನಂದೆ, ಒಂದೇ ಮುತ್ತು, ನಲ್ಲೆ!

'ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಬೇಗೆಯೆಲ್ಲಾ ನಂದೆ' ಪದಬಂಧಕ್ಕೆ ಮೂಲದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮಿಯ ತೊಳಲಾಟದ ಉತ್ಕಟತೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅಯ್ಯೊ, ಅರಿಯದೆ, ಒಲುಮೆಯೊಗೆದು,
ಕಯ್ಯ ಹಿಡಿದರಿಗೆರಡ ಬಗೆದು,
ತಡೆದು, ತಡೆಯದೆ, ನಾಚಿ ಹೆಣಗಿ,
ಕಡೆಗೆ ಸೋತೆವು ನಾವು ನಲ್ಲೆ!

ಒಲಿದುದಾಯಿತು, ನಲಿದುದಾಯಿತು,
ನೊಂದುದಾಯಿತು, ಬೆಂದುದಾಯಿತು,
ಇಲ್ಲೆ ನರಕವ ಕಂಡುದಾಯಿತು;
ಎಲ್ಲ ಆಯಿತು ನಮಗೆ, ನಲ್ಲೆ

ನಲ್ಲ ನಲ್ಲೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಕಯ್ಯಹಿಡಿದರಿಗೆರಡ ಬಗೆಯುವುದು ಶ್ರೀಯವರು ಕಥನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಿರುವು. ಇಬ್ಬರೂ ತೀವ್ರ ಕ್ಲೇಶವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಲಿಯದಿದ್ದವೆ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು,
ಒಲಿಯದಿದ್ದವೆ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು,
ಕಾಣದಿದ್ದವೆ, ತೊರೆಯದಿದ್ದವೆ,
ಇಲ್ಲ ಈ ಎದೆಬಿರುವು ನಲ್ಲೆ!

ಇಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಪದ ಸಂಯೋಜನೆ ತೀರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದ್ದು ಅರ್ಥ ಲೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಕಯ್ಯಹಿಡಿದವರಿಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಂದಿನ ಪ್ರೇಮ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಇಂದಿನ ಒಲವು ಒಂದು ಹುಚ್ಚು. ಈ ಪ್ರೇಮಿಗ ಸಮಾಗಮವೇ ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ ಈ ಎದೆ ಬಿರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ತೊಳಲಾಟದಿಂದಾಗಿ ನಲ್ಲ ನಲ್ಲೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ಗೆಲ್ಲು ನೀನೇ ಧರ್ಮ; ಮಾಸದೆ
ನಿಲ್ಲು, ಛಲವಿನ್ನೇನು, ಮಾನವೆ;
ಕೆಟ್ಟೇವೆ, ಸಾವೆದೆಗೆ ನಟ್ಟಿವೆ
ಸತ್ತೆ ಸಾಯುವ ಕೊರಗ, ನಲ್ಲೆ

ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಅಗಲಬೇಕು. ಒಲವಿನಲ್ಲಿ ಸೋ ಇವರಿಗಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಅಗಲಿಕೆ. ನಲ್ಲನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

ಒಂದೆ ಮುತ್ತು- ಮತ್ತೆ ಬೇಡೆನು
ಒಂದೆ ಮುತ್ತು -ಮತ್ತೆ ಕಾಡೆನು
ಬಾರೆ, ನನ್ನೆದೆಯಳಲನೆಲ್ಲಾ
ಹೀರಿ ಕಳುಹೆ, ನಲ್ಲೆ!

ಆಕೆ ತನ್ನ ನಲ್ಲನನ್ನು ಅಳಲಿನಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನಲ್ಲ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಂತರವೂ ನಲ್ಲ ಅಗಲಿಕೆಯ ಹೃದಯದ್ರಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಂತ್ಯ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ

ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಯವರ ಮುಖ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದ "ಒಂದ ಮುತ್ತು" ಬರ್ನ್ಸ್‌ನ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ, ಆದರೆ ಮೂಲ ಕವಿತೆಗಿಂ ಭಿನ್ನವಾದ ಕವಿತೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೇಮದ ಸಂಕಟ

ಶೆಲ್ಲಿ ಕವಿಯ The Flight of Love ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಪ್ರೇಮದ ಸಂಕಟ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಅದು ಪ್ರೇಮದ ಪಲಾಯನ ಎಂದು ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಶೆಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕವನದ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ:

When hearts have once mingled,
Love first leaves the well-built nest

ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಯವರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ಕವನದ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಕಾರ್ಯ-ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

When the lamp is shattered,
The light in the dust lies dead
When the cloud is scattered,
The rainbows glory is shed
When the lute is broken
Sweet tones are remembred not;
When the lips have spoken
Love accents are soon forgot

ಬುದ್ಧಿಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ಭಾವುಕಪದ 'dead' ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'glory' ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ 'sweet' ಇಂತಹ ಪದಗಳು: ಕವಿಯ ಉದ್ದೇಶ 'ಒಲಿದವರು ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಒಲುಮೆಯ ಮಾತುಗಳು ಮರೆಯುತಿಹುವು' ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುವುದು.

ಇದರ ಭಾಷಾಂತರ:

ಸೊಡಲುರಳಿ ಮುರಿಯುತ್ತಲೇ,
ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಬೀಳುವುದು ನಂದಿ ಬೆಳಕು.

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ / ೧೪೭

ಮೋಡಗಳು ಚೆದುರುತ್ತಲೇ,
ಬಾಡುವುದು ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಬೆಡಗು.
ವೀಣೆಯೆಳೆ ಹರಿಯುತ್ತಲೇ,
ಮಾಣುವುವು ನೆಸಪಿಂದ ಗಾನದುಲುಹು.
ಒಲಿದವರು ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ,
ಒಲುಮೆ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆಯುತಿಹುವು.

ಶ್ರೀಯವರು ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ, "ಬಾಡುವುದು" ಎಂಬ ಸ್ವಂತ ರೂಪಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ. ಶೆಲ್ಲಿಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ; ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರ ಸಾಧನೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಶೆಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಯದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಸತ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೊಂದು ಉಪಮೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

As music and splendour
Survive not the lamp and the lute,
The heart's echoes render
No song when the spirit is mute
No song but sad dirges,
Like the wind through a ruined cell,
Or the mournful surges
That ring the dead seaman's knell.

ಇಲ್ಲಿನ ಉಪಮೆಗಳೇ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ:

ಗಾನಕಾಂತಿಗಳೆಂತವು
ವೀಣೆ ಸೊಡಲಳಿದೊಡನೆ ಉಳಿಯದಿಹುವು,
ಅಂತೊಲಿದ ಸೊಕ್ಕಡಗಲು
ಸಂತಸದ ರಾಗವನೆ ಎದೆಯುಲಿಯದು
ಗೋಳು ಕರೆಯೊಂದುಲಿವುದು;
ಹಾಳು ಗುಡಿಯೊಳು ಮೊರೆವ ಗಾಳಿಯವೊಲು;
ನಾವಿಕರು ಮುಳುಗುತಿರಲು
ಸಾವೊರೆದು ಕರೆದಳುವ ತೆರೆಗಳವೊಲು

ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಯ 'ಸೆಲ್' ಪದ ಹಾಳುಗುಡಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ನಾವಿಕನಿಗಾಗಿ ಶೋಕದಿಂದ ಘಂಟಾನಾದ ಮಾಡುವ ಅಲೆಗಳು ಪದ್ಯದ ಅಂತಿಮಚರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಒಂದು ಅಸಂಗತೋಕ್ತಿ:

When hearts have once mingled,
Love first leaves the well-built nest;
The weak one is singled
To endure what it once possest
O love who bewailest
The frailty of all things here,
Why choose you the frailest
Far your cradle, your home, and your bier?

ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇದೆ:

ಹೃದಯಗಳು ಕಲೆತುವೆನಲು,
ಮೊದಲೊಲುಮೆ ಗೂಡನುಳಿದೋಡುತಿಹುದು
ಪಡೆದ ಸಿರಿಯಡಗಿ, ಹಲುಬಿ,
ತಡೆಯಲಾರದೆ ತಡೆವ ಗತಿ ಬರುವುದು.
ಎಲೆ ಒಲುಮೆ, ಚಂಚಲಗಳೇ
ನೆಲದ ಬದುಕುಗಳೆಂದು ಮರುಗವೆಯಲಾ,
ಕೆಟ್ಟ ಚಂಚಲ ಹೃದಯವೇ
ತೊಟ್ಟಿಲೇ, ಮನೆಯೆ, ಅದೆ ನಿನಗೆ ಚಿತೆಯೇ?

ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಲವಿನ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಹೃದಯಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ಹೃದಯವೊಂದನ್ನು ಅದು ಮೊದಲು ತೊಟ್ಟಿಲಾಗಿ, ನಂತರ ಗೃಹವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಚಿತೆಯಾಗಿ ಬಳಸುವುದೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಒಲವು ದುರ್ಬಲ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸೋಜಿಗದ ವಿಷಯ ಭಾಷಾಂತರದ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 'ಒಲವಿನ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಬರುವ

ಪದಗಳ ಬದಲು 'ಕೆಟ್ಟ' ಪದವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೆಲ್ಲಿ ಒಲವಿನ ರಾಗಗಳು ಅದನ್ನು ಓಲಾಡಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ರೂಪಕದ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ:

It's passions will rock thee
As the storms rock the raven on high;
Bright reason will mock thee
Like the sun from a wintry sky
From thy rest every rafter
will rot, and thine eagle home
Leave thee naked to laughter,
When Leaves fall and cold winds come

ಇದರ ಭಾಷಾಂತರ:

ರಾಗದಲಿ ತೂಗುವುವದು,
ತೂಗುವೊಲು ಬಿರುಗಾಳಿ ಮರಿಗಿಳಿಯನು
ಹೊಳೆವ ಮತಿ ಅಣಕಿಸುವುದು
ಚಳಿಹೊತ್ತು ಮೂಡಿದೆಳನೇಸರವೊಲು
ಕೋಡ ತುದಿ ಬಯಲಾಗುತ,
ಗೂಡಿಂದ ಬರಲು ಕೊಳೆತುದಿರುದಿರುತ
ಹಿಮಗಾಳಿಗೊಡಲೊಡ್ಡುವೆ,
ನಮೆವೆ, ನಗೆಗೆಡೆಯಾಗಿ ಮುದುರಿಕೊಳುವೆ!

ಮೊದಲ ಉಪಮಾನದ ಡೊಂಬಕಾಗೆಯನ್ನು ಮರಿಗಿಳಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು ಅಮುಖ್ಯ; ನಂತರ ಬರುವ ರೂಪಕದ ಭಾಷಾಂತರ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಕೋಡತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಲವಿನ ಹದ್ದಿನ ಗೂಡಿನ 'ಬರಲು' ಕೊಳೆತು ಉದುರಿ ಮುದುರಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪಕ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಶೆಲ್ಲಿಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ; ಅವನ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು

ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ Bonnie Doon ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ "ಬಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು". ಇದು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳ ಕಥೆ.

ಬಾನಿ ಡೂನ್ ತೊರೆಯ ಪುಷ್ಪಾಚ್ಛಾದಿತ ದಂಡೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹತಾಶ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ:

Ye flowery banks o' bonnie Doon,
How can ye bloom sae fair
How can ye chant, ye little birds,
And I sae fu'o' care

Thou'll break my heart, thou bonnie bird
That sings upon the bough;
Thou minds me o' the happy days
When my fause luve was true

ಕಥನ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಹಾಗೆ ಸರಳವೂ ಸುಂದರವೂ ಆಗಿದೆ:

ಚೆಲುವು ಚೆಲ್ಲುವ ತೊರೆಯ ಕರೆಗಳ,
ಎಂತು ಮೆರೆವಿರೊ ಅರಳುತ!
ಎಂತು ಕೆಲೆವಿರೊ ಹಕ್ಕಿಗಳಿರಾ,
ಹಲಬುತಿಹೆನೇ ನರಳುತ!

ಮರದ ಪೊದೆಯಲಿ ಹಾಡಿ, ಹಕ್ಕಿಯೆ,
ಕೊರೆದು ಹೃದಯವ ಬಿರಿಸುವೆ;
ತೊರೆದ ವಂಚಕನೊಲಿಸಿ ನಂಬಿಸಿ
ನಲಿದ ದಿನಗಳ ನೆನಸುವೆ

ತಮ್ಮ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರೆಂದಿರುವಂತೆ ಮಾನವಜನ್ಮದ ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಸಂತೋಷದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುವ

ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ಘಟನೆಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಶೋಕಗೀತೆಂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಪದ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರದ ಸೊಗಸು ಹೀಗಿದೆ:

Wl' lightsome heart I pu'd a rose,
Frae aff its thorny tree;
And my fause lover straw the rose,
But left the thorn wil'me

ಒಲಿದು, ನಲಿದು, ಗುಲಾಬಿಯೊಂದನು
ಮುಳ್ಳು ಗಿಡದಲಿ ಕೊಯ್ದೆನೇ;
ಕಳ್ಳ, ಕುಸುಮವ ಕದ್ದು, ಕುಟುಕುವ
ಮುಳ್ಳನೆನ್ನಲಿ ಬಿಟ್ಟನೇ!

ಮೂಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ರೂಪಕ "ಕುಟುಕುವ" ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ:

ದುಃಖ ಸೇತುವೆ

ದುಃಖ ಸೇತುವೆ ಟಾಮಸ್‌ಹುಡ್ ಕವಿಯ The Bridge of Sigh ಕವಿತೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಕ್ಷರಶಃ ಭಾಷಾಂತರ. ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಕವಿತೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಚೇತನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹುಡ್ ಕವಿ ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗತಿಕ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳು ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ -ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವ -ಧರ್ಮ ಕಡ್ಡಾಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ನೈತಿಕತೆ, ಅನುಕಂಪಗಳಿಗೂ, ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಮಾಜಗಳು ಅವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕವಿ ಕಟು ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂಲ ಕವನದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಗತಿಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ:

One more unfortunate
Weary of breath,
Rashly importunate
Gone to her death

Take her up tenderly
Lift her with care;
Fashion'd so slenderly
Round, and so fair

Look at her garments
Clinging like cerements,
Whilst the wave constantly
Drips from her clothing;

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಆಕೆ ವಿವೇಕರಹಿತಳಾದಾಗ, ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಾಗ, ಆಗಿದ್ದು. ಆದರೂ ಆಕೆಯ ಶವವನ್ನು ತುಂಬು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ.

ಶ್ರೀಯವರ ಭಾಷಾಂತರ:

ಅನಾಥೆ ಇವಳಿನ್ನೊಬ್ಬ
ಈ ಜನ್ಮ ರೋಸಿ,
ವೇಧೆಯನು ತಾಳದೆಯೆ
ಮುಳುಗಿದಳು ಹೊಳೆಗೆ.
ಮೆಲ್ಲಗಿವಳನು ಮುಟ್ಟು,
ಮರುಗಿ ಹಿಡಿದೆತ್ತು,
ಏನು ಕೋಮಲಕಾಯ
ಹೊಳಪು, ಹೊಸಪ್ರಾಯ!
ನೋಡು, ಮೈಯೊಳಗುಡಿಗೆ
ತೊಯ್ದು ಹತ್ತಿಹುದು

ಆಕೆಯ ಮೈಮೇಲಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಶವಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುವ ವಸ್ತ್ರದಂತಿದೆ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಸರಳವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ದುಡುಕಿ, ಕಟ್ಟನು ಮೀರಿ,
ಕೆಟ್ಟವಳು ಇವಳು,
ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ
ತನ್ನ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಂದು
ಸುಟ್ಟವಳು ಇವಳು;
ಎನುತ ದೋಷವ ಬೆದಕಿ
ಗದರದಿರು ನೀನು.

* * *

ಜವರಾಯ ನುಂಗಿದೀ
ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನಲಿ
ಹೊರೆದ ಕಲ್ಮಷ ತೊಳೆದು
ಈಗ ತಾನುಳಿದಿಹುದು,
ಚೆಲುವಾದ, ನಿರ್ಮಲದ
ಹೆಣ್ಣುತನವೊಂದು!

ಭಾಷಾಂತರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಯವರು 'ಜನ್ಮ'ದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ದೇವತಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾಷ್ಯ ಬದಲು ಕರ್ಮದ ಭಾಷ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವರ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

Still, for all the slips of hers,
One of Eve's Family
Wipe those poor lips of hess
Oozing so clammily.

ಮಾನವ ಕುಲದ ಮಾತೆ ಈವ್ ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧದಂತೆ ಈ ತರುಣಿಯು ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೂ ಸಾವು ಆಕೆಯನ್ ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆಕೆ ನಮ್ಮ ಅನುಕಂಪಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳು. ಶ್ರೀಯವರು ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿರುವ 'ಹೆಣ್ಣಾ ಹುಟ್ಟಿಹುದು' ಪದಬಂಧವನ್ನು ಇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವರು.

ಮೃತಳಾಗಿರುವ ಅಭಾಗಿನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೂ ಇದಕ್ಕೆಉತ್ತರವಿಲ್ಲ:

Where was her home?
Who was her father?
Who was her mother?
* * *

Or was there a dearer one
Still, and a nearer one
Yet, than all to other?

ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಮೊದಲ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದೆ:

ನಿರಿ ಹಿಡಿದು, ನಡುವೇರಿ
ತೊದಳು ಮಾತನು ಬೀರಿ,
ಕೊರಗ ನಗಿಸಲು ಬಲ್ಲ
ಮಗುವಿಲ್ಲವೇನೋ?

ವಿಮರ್ಶಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಸಾಲುಗಳ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮೂಲ ಕಾವ್ಯದ ಸಾಲುಗಳ ವ್ಯಂಗ್ಯದಷ್ಟೇ ಕಟುವಾಗಿದೆ:

Alas for the rarity,
Of thristian charily
Under the sun

ಅಹ, ಎಲ್ಲಡಗಿತೋ
ಆರ‍್ಯ ಧರ್ಮದ ಕರುಣ,
ಆರ‍್ಯ ಜನಗಳ ಮರುಕ,
ಉರಿಯುವನೆ ಬಲ್ಲ!

ಹಿಂದೆ ಬಂದಿರುವ 'ಮಗುವಿಲ್ಲವೇನೋ' ಎಂದು ಕರುಣಾರಸವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ ಶ್ರೀಯವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ:

ಮಕ್ಕಳಲಿ ಪ್ರೇಮವೋ,
ಯಾವುದೂ ಹಿಡಿಯದೆಯೆ
ತಡೆಯದೆಯೆ ಹೋಯ್ತೆ?

ಒಬ್ಬ ಕಾಮುಕ ಅವಳ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿರಬಹುದು:

Picture it, think of it
Dissolute man
Leave in it, drink of it
Then, if you can
Take her up tenderly
Lift her with care

ಶ್ರೀಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಭಾವಾವೇಶ ಪ್ರಬೋದಕವ
ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ:

ಎಲವೊ ಕಾಮುಕ, ಕಟುಕ,
ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ನೋಡು ಬಾ,
ಎಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಲಗಿ
ಸಲ್ಲಾಪ ಮಾಡುತಿಹೆ,
ಈಗ ಬಾ, ನೋಡು ಬಾ,
ಇವಳೊಡನೆ ಮುಳುಗು ಬಾ,
ಮುಳುಗು ಬಾ, ಪಾಪಿ!

ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ:

And her eyes, close them
Staring so blindly,
Dreadfully staring

ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಯವ
ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಬಿರುಗಣ್ಣ ನೋಟವನು
ರೆಪ್ಪೆಯಲಿ ಕವಿಸು

ನಂತರ ಈ ದುರಂತ ಕುರಿತು ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ಮುಂದ ಬಲ್ಲವರಾರು?
ಇಂದಾಯ್ತು ಶಾಂತಿ.
ದೇವ ಮಾಡುವುದಿರಲಿ,
ನಾವು ಮಾಡುವ ಹಿಂಸೆ,
ಅದೆ ನರಕ ಹಿಂಸೆ!
ದುಃಖಿಗಳ, ಪಾಪಿಗಳ
ನಾವು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವೆವು
ದೂರ ಅಟ್ಟುವೆವು.
ಅಟ್ಟನಾ ರೀತಿಯಲಿ
ತಂದೆ, ರಕ್ಷಕನು.

ಆಕೆಯ ದುರಂತದಿಂದ ನೊಂದ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿರಲಾರರು:

Cross her hands humbly,
As if praying dumbly,
Over her breast
Owning her breast
Her evil behaviour,
And leaving with meekness
Her sins to her Saviour

ಇಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ರತೆಗಳು ದುಃಖಸೇತುವಿನ ಅಂತಿಮ ಚರಣಗಳಲ್ಲೂ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತವೆ:

ದೈನ್ಯದಲಿ, ಮೌನದಲಿ
ತನ್ನ ಪಾಪವನೊಪ್ಪಿ
ಮರೆಹೋಗುವನಾಥೆಯನು
ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿಸಿ
ಅವನ ಬಳಿ ಕಳುಹು

ಶಿಲುಬೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕರನ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ವಿಧಾನ ಕುರಿತು ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ 'ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿಸಿ' ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿರು ಕವಿತೆಯಿದು.

ಈ ಹತಭಾಗ್ಯೆಯ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯ ಕಾರಣರಾದ ಧರ್ಮಪಾಲಕರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಬಂಧುಗಳು, ಪ್ರಾಯಃ ಆಕೆಯ ಇನಿಯ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಕಾಮುಕ -ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕವಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉದ್ದೇಶಿ ಆಕೆಯ ಶವವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣೆಯಿಂದಲೂ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದಲ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಆಕೆ ಕಾಮುಕನೊಬ್ಬನಿಂ ವಂಚಿತಳಾದಳೆಂದು ಹೇಳಲು ಕವನದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ನತದೃಷ್ಟೆಗೆ ಮಗುವೊಂದಿದ್ದರೆ ಈ ದುರಂತ ಪ್ರಾಯ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಾಲುಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರು ಈ ಕವಿತೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕುಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕಾರಿಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಮಗಳು

ಟಾಮಸ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರಚಿಸಿದ ನಾಡುಪದವಾದ Lord ullin's Daughte ಅನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಶ್ರೀಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಿಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಮಗಳ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ತನ್ನ ಪ್ರಿಯೆಯಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಉಲಿನ್‌ನ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೂರುದಿ ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿರುವ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಉಲ್ ದ್ವೀಪದ ಮುಖಂಡ ಲಾಖ್‌ಗೈಲ್ ಸಮುದ್ರದ ಚಾಚನ್ನು ತಲುಪಿ ತಮ್ಮನ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಾರ್ಡ್ ಉಲಿನ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಭಟರಿಂದ ಪಾರಾಗಲ ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಯವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಉಲಿನ್‌ಕಾರಿ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಆಗಿದ್ದಾನ ಆತನ ಪುತ್ರಿಯ ಪ್ರಿಯಕರ ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದ ಗೌಡ.

ಕಥನದ ಗತಿ ತೀವ್ರ:

A chieftain to the Highlands bound
cries Boatman, do not tarry
And I'll give thee a silver pound
To row us over the ferry

ಸಂಭಾಷಣೆಯೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ:

Now who be ye, would cross lochgyle
This dark and stormy water?
"O I'm the chief of ulva's isle,
And this, Lord ullin's daughter

"And fast before her father's men
Three days we've fled together,
For should he find us in the glen,
My blood would stain the heather

ಶ್ರೀಯವರ ಮಾರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಕವನದ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿ 'Boatmam' ತೊರೆಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ:

ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದ ಗೌಡನೊಬ್ಬನು
ಬಿಡವೆ ತೊರೆಯನ ಕೂಗಿಕೊಂಡನು;
ತಡೆಯದೀಗಲೆ ಗಡುವ ಹಾಯಿಸು
ಕೊಡುವೆ ಕೇಳಿದ ಹೊನ್ನನು

ಆರು ನೀವೀ ಕರುಗಿ ಮೊರೆಯುವ
ನೀರ ಕಾಯಲ ಹಾಡುವವರು?
ಪಡುವದಿಬ್ಬದ ಗೌಡನಾನೀ
ಮಡದಿ ಕಾರಿಯ ಕುವರಿಯು

ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಭಟರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಿದೆಯೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ಗೌಡ; ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಭೀತಿಯಿರುವುದು ನಲ್ಲನೊಬ್ಬನಿಗೇ:

ಓಡಿ ಬಂದೆವು ಮೂರು ದಿವಸ;
ಜಾಡ ಹಿಡಿದು ಹಿಂದೆ ಬಂದರು;
ನಮ್ಮನೀ ಕಣಿವೆಯಲಿ ಕಂಡರೆ
ಚಿಮ್ಮಿ ಹರಿವುದು ನೆತ್ತರು

ಆತನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ:

His horsemen hard behind us ride
should they our steeps discover,
Then who will cheer my bonny bride
When they have slain her lover?

ಹತ್ತಿ ಕುದುರೆಯ ತರುಬಿ ಬರುವರು,
ಮುತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಕೊಲುವರು;
ಘೋರ ದುಃಖದ ನಾರಿಯನು ಬಳಿ
ಕಾರು ನಗಿಸಲು ಬಲ್ಲರು?

ಪದ್ಯ ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ಸತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮರುಗಿದ ತೊರೆಯನ ಉತ್ತರವಿದು:

ಆಗ, ಅಂಜದೆ, ತೊರೆಯನೆಂದನು;
ಬೇಗ, ಜೀಯಾ, ಓಡ ತರುವೆನು
ಸುಡಲಿ ಹೊನ್ನು, ಬೆಡಗಿ ನಿನ್ನೀ
ಮಡದಿಗೋಸುಗ ಬರುವೆನು

ಆದರೆ ಅಪಾಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ:

By this the storm grew loud apace,
The water -wraith was shrieking;
And in the scowl of heaven each face
Grew dark as they were speaking

ಅರ್ಥಧ್ವನಿಗಳು ಮೇಳೈಸಿರುವ ಈ ಭಾಷಾಂತರವೊಂದು ಸೊಗಸು:

ತೂರುಗಾಳಿಗೆ ಕಡಲು ಕುದಿಯಿತು,
ನೀರ ದೆವ್ವಗಳರಚಿಕೊಂಡವು

ಹೆಪ್ಪು ಮೋಡದ ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಗೆ
ಕಪ್ಪಗಾದುವು ಮುಖಗಳು

But still as wilder blew the wind
And as the night grew drearer,
A doon the glen rode armed men
Their trampling sounded nearer

ಕೆರಳಿ ಕೆರಳಿ ಗಾಳಿ ಚಚ್ಚಿತು;
ಇರುಳ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದು ಮುಚ್ಚಿತು;
ಕಣಿವೆಯಿಳಿವರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತಿಯ
ಖಣಿಖಣಿ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿತು!

ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ದೃಶ್ಯಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಪುತ್ರಿ ಗಂಡವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ:

ಮುಳಿದ ಮುಗಿಲ ತಡೆಯಬಲ್ಲೆ
ಮುಳಿದ ತಂದೆಯ ತಡೆಯೆನು

ಈ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಯವರು ಒಂದು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಾಧನೆ:

ಇತ್ತ ಕರೆಮೊರೆ ಹಿಂದಕಾಯಿತು;
ಅತ್ತ ತೆರೆಮೊರೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿತು;
ಆಳ ಕೈಯಲಿ ತಾಳಬಹುದೇ
ಏಳು ಬೀಳಿನ ಕಡಲದು!

ಅಲೆಗಳಬ್ಬರದಲಿ ಮೀಟಿ
ಮುಳುಗುತಿಹರು, ಏಳುತಿಹರು
ಕರೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಿಹೆಗ್ಗಡೆ,
ಕರಗಿ ಮುಳಿಸು, ಅತ್ತನು!

ನಂತರ:

For, sore dismayed, through storm and shade,
His child he did discover;

One lovely hand she stretch'd for aid,
And one was round her lover

ತೊಂಡು ತೆರೆಗಳ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ,
ಕಂಡು ಮಗಳ, ಕರಗಿಹೋದ-
ಒಂದು ಕೈ ನೀಡಿದಳು ನೆರವಿಗೆ,
ಒಂದು ತಬ್ಬಿತು ನಲ್ಲನ!

ವಿಮರ್ಶಕರು ಗುರುತಿಸಿರುವಂತೆ 'Lovely' ಎನ್ನುವ ವಿಶೇಷಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ತೊರೆಯನೂ ಈ ಸುಂದರಿಗಾಗಿ ಗಂಡವ ಕಾದುಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮೂಲಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರ ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗಳ ಒಂದು ಸುಂದರ ಹಸ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರನನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಸುಂದರ ಹಸ್ತ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಾಗಿನಿಯೊಬ್ಬಳದು; ಇದು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಅಂತಿಮ ಭಾಗವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ಮರಳು, ಮರಳು, ಮಗಳೆ ಎಂದ,
ಮೊರೆವ ಕಾಯಲ ಗಂಟಲಿಂದ;
ಮರೆತೆ, ಒಪ್ಪಿದೆ ನಿನ್ನ ನಲ್ಲನ,
ಮರಳು ಕಂದಾ ಎಂದನು.

'T was vain; the loud waves lash'd the shore,
Return or aid preventing:
The water wild went o'er his child,
And he was left lamenting

ಮರಳಬಹುದೆ? ಹೋಗಬಹುದೆ?
ಕರೆಯ ತೆರೆಯಪ್ಪಳಿಸಿ ಹೊಯ್ದು
ಹೊರಳಿಹೋದುವು ಮಗಳ ಮೇಲೆ
ಕೊರಗಿನಲಿ ಅವನುಳಿದನು.

ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಪದವಿನ್ಯಾಸ ಅರ್ಥವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರದ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಷ್ಟು ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲವೆನ್ನಿಸುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಯವರ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿವೆ.

ಚೋಳ ಕನ್ನೆಯರು

The seven Sisters ಅಥವಾ ಸಪ್ತ ಭಗಿನಿಯರು ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್‌ನ ಕವಿಯ ಒಂದು ನಾಡುಪದ. ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ಶ್ರೀಯವರು ಇದನ್ನು ಚೋಳ ಕನ್ನೆಯರು ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆಯೂ ಒಂದು ದುರಂತ ಕಥೆಯನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Seven daughter had Lord Archibald
All children of one mother,
you could not say in one short day
What love they bore each other.
A garland, of seven lilies, wrought;
Seven sisters that together dwell,
But he, bold knight as even fought
Their father, took of them no thought
He loved the wars so well.
Sing, mournfully, oh! mournfully,
The solitude of Binnorie!

ಮೊದಲ ಪದ್ಯದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಬರುವ ಪಲ್ಲವಿ ಬರಲಿರುವ ದುರಂತಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ. ಶ್ರೀಯವರು ಲಾರ್ಡ್ ಆರ್ಚಿಬಾಲ್ಡ್ ಬದಲು ಚೋಳರಾಯನನ್ನು ಏಳು ಕನ್ನೆಯರ ತಂದೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕಥನ ನೇರ ಮತ್ತು ಸರಳ.

ಏಳು ಮಗಳುದಿರು ಚೋಳರಾಯನಿಗೆ,
ಒಬ್ಬ ತಾಯ ಸಿರಿಮಕ್ಕಳು.
ಸಾಲದೊಂದು ದಿನ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವರೆ
ಹಬ್ಬಿಹೆಣೆದವರ ಹಿತುವನು.
ಏಳು ನೈದಿಲೆಗಳಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು,
ಮಾಲೆಯೊಂದರಲಿ ಹೊಂದಿಕೆ.
ಅವರ ತಂದೆಯೋ, ಧೀರ, ಕಾಳಗದೊ
ಳವರ ಚಿಂತೆಯನೆ ಕೊಳ್ಳನೆಣಿಕೆಯಲಿ-
ಅವನಿಗಷ್ಟು ರುಚಿ ರಣದಲಿ!

ತಾಳು ಕಂಬನಿಯ, ತುಂಬು ಕಂಬನಿಯ
ಚೊಳ ಕನ್ನೆಯರ ಭಂಗಕೆ.

ಒಂಟಿಯಾದ ಬಿನ್ನೋರಿ ಕೋಟೆಮನೆಯ ಶೋಕಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವರ್ಡ್‌ವರ್ತ್‌ನ ಕವನದ ಪಲ್ಲವಿಯಾದರೆ ಶ್ರೀಯವರು ಅದನ್ನು ಚೋಳಕನ್ನೆಯರ ದುಃಖಕರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಬನಿಮಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮೂಲಕ್ಕೇನೂ ಚ್ಯುತಿ ಬರದಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ಕವನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ಕಥನಕಾವ್ಯದ ಮುಖ್ಯವಿವರಗಳು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇವೆ.

Fresh blows The wind, a Western Wind,
And from The shores of Erin,
Across The Wave, a Rover brave
To Binnorie in steering;
Right onward to The Scottish strand
The gallant ship in borne;
The warriors leap upon The Land,
And hark! The Leader of The Land,
Hath blown his Bugle horn.
Sing, mournfully, oh! mournfully,
The solitude of Binnoriae

ಮೆರೆವ ಮೂಡಲಲಿ, ಮೊರೆದು ತೀಡುತಲಿ,
ಗಾಳಿ ತರುಬುವುದು ಕಡಲನು ;
ತೆರೆಗಳೇಳುವುವು, ಹೊರಳಿ ಬೀಳುವುವು
ಚೋಳಮಂಡಲವ ತೊಳೆವುವು.
ಹಡಗ ನಡಸುತಲಿ, ಕಡಲ ಹಾಯುತಲಿ,
ತಡಿಯ ಸೇರುವರು ಕಳ್ಳರು.
ಬೂದಿ ಮರಳಿನಲಿ ದುಮುಕಿ ನಿಲ್ಲುವರು ;
ಕಾದಿ ಕವಿಯಲದೊ ಪಡೆಯ ನಾಯಕನು
ಊದಿ ಮೊಳಗುವನು ಕೊಂಬನು.
ತಾಳು ಕಂಬನಿಯ, ತುಂಬು ಕಂಬನಿಯ
ಚೋಳಕನ್ನೆಯರ ಭಂಗಕೆ.

ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಮಂದ ಓಘ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಮನೆತನದ ಕನ್ನೆಯರು ಮಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವರವನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕೊಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

Beside a grotto of their own
with boughs above them closing
The seven are laid, and in the shade
They lie like faws reposing

ಶ್ರೀಯವರ ಪಂಕ್ತಿಗಳೂ ಈ ಓಘವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ:

ನೋಟ ಸಿಂಗರದ ತೋಟದೊತ್ತಿನಲಿ
ಮುಸುಕು ಕೊಂಬೆಗಳ ನೆರಳಲಿ,
ಮೇಳದೊರಗಿರುವರೇಳು ಕನ್ನೆಯರು
ಮಿಸುನಿ ಜಿಂಕೆಗಳ ತೆರದಲಿ.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಕರ್ಕಶ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಅವರಿಗಾಗುವ ಭೀತಿ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ :

But now, upstarting with affright
At noise of man and stead,
Away they fly to left, to right
of yon fair household, father - knight
Me thinks you take small heed !

ಮೊದಲ ಮೂರು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಘಾತವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ:

ಆಳ ಬೊಬ್ಬೆಯನು ಕೇಳಿ ಬೆಚ್ಚುತಲಿ,
ಬೀಳುತೇಳುತಲಿ ಹರಿವರು ;
ಜಾರಿ ಮುಗ್ಗುವರು, ನೆಗೆದು ನುಗ್ಗುವರು-
ಧೀರ ಜನಕನೇ, ಸೂರೆಗೆಲ್ಲಿರುವೆ?
ಸೂರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಿರಿಮಕ್ಕಳು!

ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ "ಸೂರೆ"ಯ ಶ್ಲೇಷೆಯ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಗಮನಾರ್ಹ. ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಕಳ್ಳರ ಚಿತ್ರ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

Away the seven fair Campbells fly,
And, over hill and hollow
with menace proud, and insult loud
The youthful Rovers follow

ಎಡಕೆ ಬಲಕೆ ಸರಿದೇಳು ಕನ್ನೆಯರು
ಹಳ್ಳ ತಿಟ್ಟಿನಲಿ ಹರಿವರು;
ಸುಡಿಸಿ ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ, ಬಿಡದೆ ಬೆನ್ನಿನಲಿ,
ಕಳ್ಳ ಚೆನ್ನಿಗರು ಬರುವರು.

ಮೂಲದ ಉಪಮೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ:

Some close behind, some side to side
Like clouds in storing weather.

ಕೆಲವರತ್ತಕಡೆ, ಕೆಲವರಿತ್ತಕಡೆ
ಚೆಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಮುಗಿಲಂವದಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನೆಯರೂ ಕೆರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ (ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸರೋವರ) ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಐತಿಹ್ಯವೊಂದಿದೆ:

The stream that flows out of the lake,
As through the glen it rambles
Repeats a moan O'er moss and stone
For those seven lovely Campbells
Seven little islands, green and bare
Have risen from out the deep;
The fishers say, those sisters fair
By faeries all are buried there
And there together sleep
Sing, mournfully, oh! mournfully
The solitude of Binnorie.

ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದ ಐತಿಹ್ಯವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ:

ಕೆರೆಯ ನೀರುರುಳಿ ಹರಿವ ಕಾವಿಹೊಳೆ
ಕೊರಕಲಲ್ಲಿ ತುಳಿದಾಡುತ,
ಗರುಕೆಕಲ್ಲಬಳಿ, ಹೊರಳಿ ನರಳುವುದು
ಮೆರೆವ ಕನ್ನೆಯರ ನೆನೆಯುತ.
ಏಳು ದಿಬ್ಬಗಳು, ಹಸುರುಹೊದಿಕೆಯಲಿ,
ಆಳದಿಂದ ನೆಗೆದೆದ್ದುವು.
ನೊಂದು ಮರುಕದಲಿ ನಾಗಕನ್ನೆಯರು
ತಂದು ಕನ್ನೆಯರನಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಹರು
ಎಂದು ಹೇಳುವರು ತೊರೆಯರು.
ತಾಳು ಕಂಬನಿಯ, ತುಂಬು ಕಂಂಬನಿಯ,
ಚೋಳ ಕನ್ನೆಯರ ಭಂಗಕೆ.

ಅಳಿನಿ

Fair Helen ಕವಿತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ಅಳಿನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲು ಹೊರಟ ಒಬ್ಬಾತ ಪ್ರೇಮಿಯ ತೋಳಲ್ಲಿದ್ದ ಆತನ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ; ವಿಲಪಿಸುವ ಪ್ರೇಮಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರ್ಕೊನೆಲ್ (Kirconnell) ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದು ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನ ಗೀತೆ.

ಶ್ರೀಯವರ ಮಾರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಹುಲಿಯಕೋಟೆಯ ಬಯಲಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿಯ ಹಲುಬುವಿಕೆಯ ಉತ್ಕಟತೆಯ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ:

I wish I were where Helen lies;
Night and day on me she cries;
O that I were where Helen lies
on fair Kirconell lea

ಅಳಿನಿಯತ್ತಲೆ ಹೋಗೆನಲ್ಲ,
ಇರುಳು ಹಗಲು ಕರೆವಳಲ್ಲ,

ಅಯ್ಯೊ, ಅತ್ತಲೆ ಹೋಗೆನಲ್ಲ
ಹುಲಿಯಕೋಟೆಯ ಬಯಲಲಿ

ಆ ಘಟನೆಯ ಸ್ಮೃತಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಿದವಳು ಆಕೆಯೆ

ಹೊಲ್ಲದಾ ಎದೆ ನೆನಹ ನೆನೆದುದು,
ಹೊಲ್ಲದೇ ಕೈ ಗುರಿಯನಿಟ್ಟುದು
ಆಳನಿ, ಅರಗಿಣ, ಸತ್ತು ಬಿದ್ದುದು
ನನ್ನನುಳಿಸಿ, ತೋಳಲಿ

ಮೂಲ ಕವಿತೆಯ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯವಿದು :

O think na but my heart was sair
When my love dropt down and spak nae mair
I laid her down wi' meikle care
on fair kirconell lea.

ಅವನ ಅಳಲಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ:

ಕುದಿಯದೇ ಎದೆ ಬೆಂಕಿ ಮೂಡಿ,
ಬಿದ್ದು ನುಡಿಯದ ಹೆಣ್ಣ ನೋಡಿ!
ಒಪ್ಪಗೈದೆನು ಬಕುತಿಗೂಡಿ
ಹುರಿಯಕೋಟೆಯ ಬಯಲಲಿ

ಅವನು ನದಿಯ ತಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅವನ ಹಗೆಯೆ ಅವನಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರುತ್ತಾನೆ.

ಅವನ ಹೊಗೆ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುವುದನ್ನು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಮೂಲವಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ.

ನೀರ ತಡಿಯಲಿ ನಾನು ಸೇರಿ
ನನ್ನ ಹಗೆಯೇ ದಾರಿ ತೋರಿ
ನನ್ನ ಹಗೆಯೇ ದಾರಿ ತೋರಿ
ಹುಲಿಯಕೋಟೆಯ ಬಯಲಲಿ

ಕುದುರೆಯಿಂದ ಇಳಿದ ಅವನು ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಪ್ರತೀಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

I lighted down my sword to draw,
I hacked him in pieces sma'
I hacked him in pieces sma'
For her sake that died for me.

ಈ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯವರೂ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ:

ಇಳಿದು ಕತ್ತಿಯ ಹಿರಿದುಕೊಂಡು
ತರಿದೆನವನನು ತುಂಡು ತುಂಡು
ತರಿದೆನವನನು ತುಂಡು ತುಂಡು
ಸತ್ತವಳ ಹಗೆ ತೀರಲಿ!

ಆದರೆ ಪ್ರೇಮಿಯ ನಿರಾಶೆ ಅಳಲುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಅವನ ಹಲುಬುವಿಕೆ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗೆ ಏರುತ್ತದೆ:

ಮೇಲೆ ಹಸುರು ಬೆಳೆಯದಯ್ಯೊ!
ಹಾಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚದಯ್ಯೊ!
ನಿನ್ನ ತೋಳಲಿ ಬೀಳೆನಯ್ಯೊ!
ಹುಲಿಯ ಕೋಟೆಯ ಬಯಲಲಿ.

ಅಳಿಯನಿಯತ್ತಲೆ ಹೋಗೆನಲ್ಲ
ಇರುಳು ಹಗಲು ಕರೆವಳಲ್ಲ!
ನನಗೆ ಬೆಳಕೇ ಬೇಸರಲ್ಲ
ಒಲುಮೆಯಳಿದೀ ನೆಲದಲಿ!

ಮೂಲಕಾವ್ಯದ ಸಾಲುಗಳ ಅರ್ಥ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪದುಮ

ಪದುಮ ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಲ್ಯಾಂಡರ್ ಕವಿಯ ಚರಮಗೀತೆ Rose Aylmer . ಲ್ಯಾಂಡರ್ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೮೦೦ರಲ್ಲಿ ಮೃತಳಾದ ಬ್ಯಾರನ್ ಐಲ್ಮರ್‌ನ ಕಿರಿಯ ಪುತ್ರಿ ರೋಜ್‌ಳ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರೆದ.

ರೋಸ್ ಐಲ್ಮರ್‌ಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾದ ತನ್ನ ಕೋಮಲಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕವಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

Ah what avails the sceptred race,
Ah what the form divine
What every virtue, every grace
Rose Aylmer, all were thine

Rose Aylmer, whom these wakeful eyes
may weep, but never see,
A night of memories and sighs
I consecrate to thee.

ಶ್ರೀಯವರು ಈ ಕವಿತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಪದುಮ:

ಅರಸಿನ ಕುಲವೋ, ಏನಿದ್ದೇನು!
ಸುರವಧುರೂಪೋ, ಏನಿದ್ದೇನು!
ಗುಣವೋ, ಸೊಬಗೋ, ಏನಿದ್ದೇನು!
ಪದುಮಾ, ಇದ್ದುವು ನಿನಗೆಲ್ಲಾ.

ಮೂಲಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ ರೂಪ, ಕುಲ, ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರೂ ಅಮರವಾಗಲಿಲ್ಲ - ಇದರ ಅರಿವು ಕವಿಯ ನಶ್ವರತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪದುಮಾ, ಎಚ್ಚೆತ್ತಳುವುದೆ ಅಲ್ಲದೆ
ಕಣ್ಣವು ನಿನ್ನನು ಕಾಣುವುವೆ?
ನೆನಸಿಕೊಳುವೆ, ಬಿಸುಸುಯ್ಯುವೆ, ಇರುಳನು
ನಿನಗೆಯೆ ಮೀಸಲು ತೆಗೆದಿಡುವೆ

ಕವಿಯ ಅಳಲಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ಸೇರಿದೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ Consecrate ಪದ ರೋಸ್‌ಳ ನೆನಪು ಪವಿತ್ರ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಯವರು ಇದೇ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಪದಬಂಧವನ್ನೇನಾದರೂ ಬಳಸಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಅರ್ಥ ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಗಾನ ಮೆಲುಪಿನ ಕೊರಲು ಕುಗ್ಗಲು

"To" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಿರುವ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿ 'Music, when soft voices die". ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಯವರು ಇದನ್ನು "ಗಾನ, ಮೆಲುಪಿನ ಕೊರಲು ಕುಗ್ಗಲು" ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಭಾವಗೀತೆ.

Music, when soft voices die,
Vibrates in the memory.
odours, when sweet violets sicken
Live within the sense they quicken.

Rose leaves, when the rose in dead,
Are heaped for the beloved bed;
And so thy thoughts, when thou are gone
Love itself shall slumber on.

ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿದ್ದು, ಮೊದಲನೆಯದು ಕರ್ಣಪ್ರತಿಮೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಕಂಪಿನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಈ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವದಂತೆ 'ಬಗೆ'ಯೂ ಪ್ರಧಾನ.

ಶ್ರೀಯವರು ಕವಿಯ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಲು ಹೋಗಿ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗಾನ, ಮೆಲುಪಿನ ಕೊರಲು ಕುಗ್ಗಲು,
ಪೊಳಲು ಕೊಡುವುದು ಮನದೊಳು.
ಕಂಪು, ಮೊಲ್ಲೆಯ ಸೊಂಪು ಸೊರಗಲು
ತಿಳಿದ ಕರಣದೊಳುಳಿವುದು

ಮೂಲದ 'Voices' ಪದ ಕೊರಲು (ಗಳು) ಎಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪದ die 'ಕುಗ್ಗಲು' ಆಗಿರುವುದು ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಯವರು 'ಮೊಲ್ಲೆಯ ಸೊಂಪಿ'ನ ಪದಬಂಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯೆನಿಸಿದರೂ ಶೆಲ್ಲಿಯ Sicken ಪದದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಅವರ 'ಸೊರಗಲು' ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. 'ತಿಳಿದ ಕರಣ'ಕ್ಕಿಂತ 'ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ' ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರೆ ಭಾಷಾಂತರ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಳಚಿದೆಸಳು, ಗುಲಾಬಿ ಕಂದಲು,
ತಳಿವುದಿನಿಯಳ ಶಯನವ.

ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ಶ್ರೀಯವರು ಶೆಲ್ಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯ ಪದಬಂಧ "And So" ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಾಹಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ "ಬಗೆ" ಪದವನ್ನು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿನ್ನ ಬಗೆಗಳೊ - ನೀನು ಹೋಗಲು
ಒರಗಿ, ಒಲುಮೆಯ ಒಗೆವುದು

ಆದರೆ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಶೆಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯೋಕ್ತಿಯ ಸರಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಮಾಸುತ್ತದೆ.

ಆರೆ ಯಾವುದಿಲ್ಲಿ ?

ತನ್ನ ಕವಿತೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪದ್ಯಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ರೂಢಿಸಲು ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಸ್ವಗತ ಭಾಷಣದ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮುಖ್ಯ : ಇದನ್ನು ಈ ಕವಿತೆಯ ಶಿರೋನಾಮದಲ್ಲೂ ಕವಿತೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. Wanting is - what? ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಏನನ್ನು? ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಶ್ರೀಯವರ ಶಿರೋನಾಮದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ:. ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಎಲಿಜಬೆತ್ ಬ್ಯಾರಟ್ ಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ. ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರೆದ ಈ ಭಾವಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಅಂದಿನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಛಾಯೆಯಿದೆ.

Wanting is -what?
Summer redundant,
Blueness abundant,
- where is the blot?

Beam the world, yet a blank all the same,
Framework which wants for picture to frame;
What of the leafage, what of the flower?
Roses embowering with naught they embower!
Come, then, complete incompletion, O comer,
Pant through the blueness, perfect the summer!

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೊರತೆಯೊಂದು ಕವಿಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನೇರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಅರೆ ಯಾವುದಿಲ್ಲಿ?
ಜ್ವಲಿಸುವ ವಸಂತವಿದೆ,
ತಿಳಿನೀಲಿ ಗಗನವಿದೆ,
ಕೊರತೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ?

ಜಗವೆಲ್ಲ ಬೆಳಗುವುದು - ಕಣ್ಗೆ ಪಾಳೆಲ್ಲ!
ಸೊಗಸಾದ ಕಟ್ಟೆಹುದು - ಚಿತ್ರಪಟವಿಲ್ಲ!
ಮಾವಿನೆಳತಳಿರೇನು, ಬಿರಿದ ಹೂವೇನು,
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮನೆಯೇನು - ಬರಿದು ಮನೆತಾನು!
ಬಾ, ಚೆಲುವೆ, ಅರಕೆಯನು ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾಡು,
ನೀಲಗಗನವ ಬಗಿದು ನನ್ನೆದೆಯ ಕೂಡು;
ಮಿನುಗುವ ವಸಂತಕ್ಕೆ ಹೊಸಕಳೆಯ ನೀಡು ;
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೊಬಗನಿಮ್ಮಡಿಸಿ ಉಸಿರಾಡು

ಮೂಲ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸಾಧಾರಣ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ 'ಮಾವಿನ ತಳಿರನ್ನು' ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮನೆಯೇನು' ಪದಬಂಧವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲಾಬಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ! ಬರಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಯ ಅಷ್ಟು ಭಾವಪ್ರಧಾನವಲ್ಲದ

ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಯವರು ಕವಿಯ ಎರಡೂ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಾವಪ್ರಧಾನವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. "Perfect the summer" ಪಂಕ್ತಿಭಾಗವನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿತೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ:

Breathe but one breath
Rose beauty above,
And all that was death
Grows life, grows love
grows love!

ಶ್ರೀಯವರ ಮಾರ್ಪಡಿನ ಪ್ರಕಾರ · ಈ ಚೆಲುವೆ "ಮಲ್ಲಿಗೆಯ (ಗುಲಾಬಿಯಿದಲ್ಲದ) ಸೊಬಗನಿಮ್ಮಡಿಸಿ" ಉಸಿರಾಡಲಾಗಿ

ಜಡವಾಗಿ ಸತ್ತಿಲ್ಲಿ
ಕೆಡೆದಿರುವುದೆಲ್ಲ
ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬುವುದು,
ಪ್ರೇಮವುಕ್ಕುವುದು!
ಪ್ರೇಮವುಕ್ಕುವುದು.

ಶ್ರೀಯವರ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದ ಕವಿತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಎನಿಸದಿರದು.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ನಜೀರ್ ಅಹಮದ್

ನೆಲ ನಿರ್ಜೀವಿಯಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ಮಹಾನ್
ಅದಕ್ಕೊಂದು ಆತ್ಮ ಇದೆ ; ಮನಸ್ಸೂ ಇದೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸೌಂದ
ಮಾತೃಗರ್ಭವೆನಿಸಿದ ಪೃಥ್ವಿಯ ಪ್ರಕಾಶ ಅಥವಾ ವಿಕಾಸಗಳು ಆಗು
ನಿಸರ್ಗಸಂಪದ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಮೂಲಕ.
ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯತೆ ಇದೆ, ಧನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಸ್ತುತ್ಯಕಾಯ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನದು ಒಂದು
ಹೆಜ್ಜೆ, ತನ್ನ ೨೫ನೆಯ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಸುಸ್ಮೃತಿಯ ಕುರುಹಾಗಿ
ಪ್ರಜ್ಞೆ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ೨೫ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರ
ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹ
ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ.

